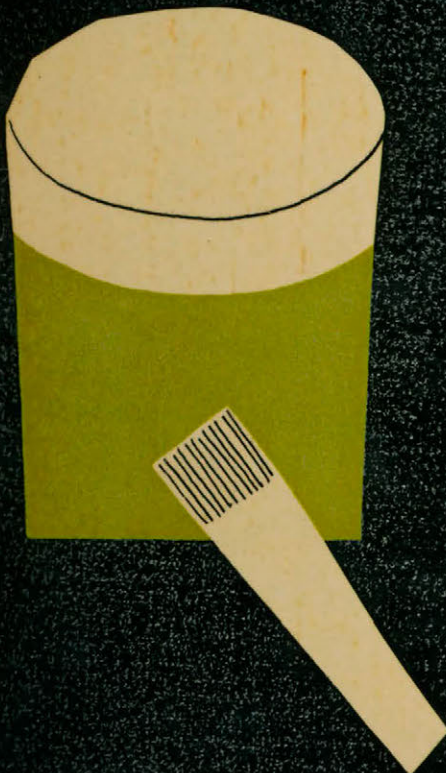

1967

Fotograf Hans Sernert

Vardagen och debatt hos yr

"oss att leva?", "Vardag
det var underrubriker
ädliga vardag" i Marg
talarna var fru Bi
författaren Tore Zette

hade lockat en
fick verklig
unnit den fres
och elda upp
fru von Hof
innesvärt anfö
Hofsten ut sin
när hon skis
nors dilem
en plikter
av ideal
— de

son
vard
bara
på sjuk
kiskt sjuk
ter där ps
varit en h
Deras besv
del av dera
av samhäll
otvivelaktigt möp med
da".

av de största faror
hade docent Lund
är demokrati
olika, stand
per
oss efter
som låter
och utv
sonliga fö
som ställer männi
bara på affis
finns ett gr
ord
siggas
gen: "s
Förfat
sig i sitt
möjligheter
matik i til
st president
att YK
hörare.

Spe

asflaskan
men
ndgre
anna
kan
en så v
litet
också
mjölkaffä
fast vid
av topp
iktig

skinen
in på dess
ga eller för
Här
or att
g att
kligen
ha fr
arbets
skuld

tion i
att till
inspekto
Vidare
essorska
ens för
Gislér
Vid
ofullmäk
måndag i Hedvi
omvalde till ordf
Erik Bergman. Ti
valdes kyrk ärd
Refve.

Mejeributiken i Skurup stängdes igår för alltid

Fr. v. Helga Sjöberg, Eva Molin och Ruth Mårtensson, som skött mejeributiken i Skurup i många, många år.

ca.

Under gårdagen anlände åtskilliga blomsterkvastar till de tre expedienterna som har varit mycket omtyckta av kunderna, som nu tackar dem genom en mängd avskedsblomster. Undereftermiddagens lopp krympte lagerna på hyllorna av ost, smör och andra produkter samtidigt som blomsterkvastarnas antal ökade. Skurupsborna skulle lätt kunnat tro att affären omändrats till blomsteraffär. Så är dock inte fallet.

De stora glasrutorna kommer förmodligen snart att ersättas med permanenta väggar, ty lokalerna kommer att användas till andra ändamål i mejerirörelsen.

Fr.o.m. i dag fredag är således affären stängd för allmänheten. Det är endast mjölkleverantörerna till butiken som kan köpa mejeriprodukter där. Detta kommer i huvudsak ske genom rekvisitioner, men som tidigare nämnts även genom direkt exploatering mellan kl. 9 och 10 om vardagar.

Mejeributiken vid Södergatan i Skurup, som i ungefär ett halvt sekel givit Skurupstraktens befolkning en utmärkt service med tillhandahållandet av fina färska mejeriprodukter, stängdes för alltid kl. 18 på torsdagkvällen.

Butiken i Skurup är den sista som AB Skånemejerier lägger ned. Företaget anser nämligen att det inte längre är lönande med butik för enbart mejeriprodukter. De tycker det är bättre att livsmedelsbutikerna tar hand om även den försäljningen.

Av de tre damer som skött affären permitteras fru Eva Molin som varit affären trogen i 9 år, samt fru Ruth Mårtensson som arbetat i affären i jämnt 20 år. Fru Helga Sjöberg har också varit anställd i butiken i jämnt två decennier. Hon kommer dock att fortsätta sin tjänst vid Skånemejerier AB i Skurup.

En viss försäljning av mejeriprodukter kommer nämligen fortfarande att ske från mejeriet i Skurup. De ca 550 mjölkleverantörerna kommer i fortsättningen att få rekvirera mejeriprodukter från mejeriet. Dessutom kommer leverantörerna att kunna köpa produkter vid mejeriet för avhämtning mellan kl. 9 och 10 alla vardagar.

Under de femtio år som butiken funnits till har den vid flera tillfällen ändrat karaktär och utseende. Från början var den inrymd i källarplanet för att sedan flyttas upp i den nuvarande lokalen som restaurerats och moderniserats flera gång-

Med Rydsgård och Vemmenhög får Skurup 10.687 innevånare

Det nya Skurup kommer att få en folkmängd av 10.687 och kommunens areal blir 19.389 hektar, enligt en utredning som nu föreligger från kommunförbundets expert Lars Ågren när det gäller förslag om sammanläggning av Skurups köping, Rydsgårds och Vemmenhøgs

Delegerade skall fördelas så att Skurup får 17 och 8 suppleanter, Rydsgårds landskommun 12 plus 12 suppleanter och Vemmenhøgs landskommun 11 plus 11 suppleanter.

I den utredning som gjorts konstateras att folkmängden minskat successivt under åren 1950 fram till 1966 men att minskningen dock avtagit. Eftersom jordbruket spelar en stor roll i blocket kan det dock befaras att folkmängden kommer att minska ytterligare. Med hänsyn till befolk-

nings- och näringsutveckling bör därför en sammanläggning av blockets kommuner ske snarast.

För att erhålla en bättre ekonomisk planering inom blockets kommuner samt underlag för överläggningarna om kommunsammanläggning har ekonomiska femårsplaner upprättats för de enskilda kommunerna.

Av dessa framgår att nettokostnaderna i Rydsgård och Vemmenhög under de senaste fem åren ökat snabbare än tillväxten av skattekraft.

kommuner. Lars Ågren föreslår att kommunalfullmäktige beslutar om en sammanläggning den första januari 1969 och att beslutanderätten intill sammanläggningen i den vidgade köpingen skall utövas av sammanläggningsdelegerade uppgående till sammanlagt 40.

I Skurup har nettokostnaderna i stort sett kunnat hållas inom ramen för tillväxten av skatteunderlaget.

Utredningen säger vidare:

Samarbetet mellan blockets kommuner har varit och är gott. Den gemensamma samarbetsnämnden har tagit initiativet till utredningar och åtgärder, vilka avses dels underlätta själva sammanläggningen, dels medverka till utveckling av den kommunala verksamheten inom blocket.

Den fråga kommunerna har att taga ställning till är huruvida samman-

läggningen skall genomföras 1969 eller uppskjutas till en senare tidpunkt. Det torde då få anses högst tveksamt om någon av de nuvarande kommunerna har något att vinna på längre sikt genom ett uppskov. Ingen av de nuvarande kommunerna kan påräkna att nå ett bättre resultat för det egna området under de närmaste åren än vad den blivande större kommunen kan åstadkomma. En sammanläggning bör däremot ge förutsättningar för ett bättre utnyttjande av de kommunala resurserna.

HEMSAMARITKURS IGÅNG I SKURUP. Vid yrkesskolan i Skurup har under den gångna veckan startats en kurs för blivande hemsamariter, som efter avslutad utbildning ska hjälpa till att minska bristen på vårdpersonal i malmölandet. I kursen deltar ett dussin damer, vilka utgör tredje kullen hemsamariter som utbildas vid Skurups yrkesskola.

arkivet 2/19-67

Skivarps gamla och unga stöper ljus tillsammans

Fr. v. Ernst Holmström, 80, Anne-Lis Andersson, 11, Ernfrid Göransson, 69, och Elsa-Maria Andersson, 11, hjälps åt att stöpa ljus i formar bestående av sirapsburkar, mjölkkartonger, glasskålar, tvättmedelsplastburkar och många andra provisoriska men ändå fullt ändamålsenliga formar.

Där rådde det minsann inga generationsmotsättningar. Skolbarn i 8-12-årsåldern och pensionärer i 60-80-årsåldern trivdes alldeles utmärkt tillsammans när medlemmar i Skivarps 4 H och Skivarps pensionärsförening på fredagseftermiddagen hjälptes åt att stöpa ljus i sockerfabrikens kampanjehem i Skivarp.

Ljusstöpningen leddes av fru Edit Olsson, Ölov, Skurup, som har mycket gedigna erfarenheter i den konsten.

4 H-barnen och pensionärerna hade fickorna fulla med ljusstumpar och vekar och tomma mjölkkartonger och runda sirapsförpackningar i plast och många andra föremål som sedermera användes som formar i vilka

den smälta stearinen hälldes.

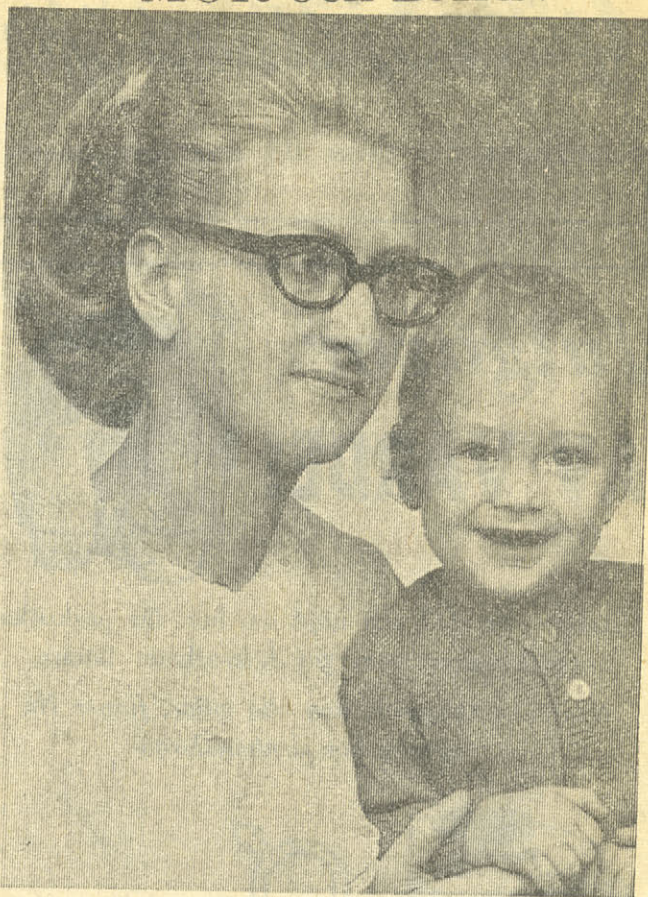
Som formar användes också tvättpulvret Flink 4-kartonger, Coop-Salt-pappförpackningar, glasskålar och många andra mer eller mindre vanliga i marknaden förekommande förpackningar med rund, oval, rektangulär eller fyrkantig form.

Det skulle snart visa sig att resultatet blev utmärkt med många fina ljus med originella former.

Den trivsamma ljusstöpningsträffen som präglades av en familjär stämning mellan de gamla och unga fick tydligen mersmak, ty innan man skiljdes åt efter tre timmars ljusstöpning kom man överens om att detta inte skulle bli sista gången som Skivarps 4 H och Skivarps pensionärsförening slog sina påsar ihop för hobbyarbeten.

2/12 sk. D.

MOR och BARN

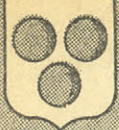

Fru VALLI BENGTSOON, Skurup, med sonen PATRIK 1 år.
(Foto: Sernerl, Skurup)

MOR och BARN

Fru GUNHILD JONSSON, Gärdslöv, med dottern KRISTINA 15 månader.
(Foto: Sernerl, Skurup)

SKURUP

Ung och gammal trädde juldansen på Stortorget, ett bra sätt att hålla värmen uppe denna kyliga decemberdag.

Blåsig julskyltningsväder men ändå god uppslutning

Regnvädret gjorde några timmars uppehåll men det blåste kallt och snålt genom Skurups gator på söndagskvällen. Trots det var ganska mycket folk i rörelse men så handlade det ju också om årets skyltsöndag. Det fanns också åtskilligt att beskåda och skurupsköpmännen hade verkligen lagt ner ett omfattande arbete för att få sina skyltfönster så tilltalande som möjligt. Många fina julklappsförslag presenterades och önskelistorna från de minsta bör väl vara klara efter söndagens förevisningar.

En talrik publik hade samlats på Stortorget, då sagostundernas orkester inledde den mera officiella delen av skyltsöndagens arrangemang. Dessa hade anordnats av köpmännen i Skurup och för dem som så ville bjöds det även tillfälle att ta en svängom runt granen — något som nog också kunde behövas för att hålla värmen uppe. Underlaget, bestående av lera och vattenpusslar, var väl inte så tilltalande men de danslystna kunde trösta sig med att det troligen är sista året de behöver smutsa ner fotbäckladnaderna vid juldansen.

Som alltid var dansen runt granen ett uppskattat inslag i julskyltningsprogrammet och som en speciell

höjdpunkt kom naturligtvis tomtarnas besök med gottutdelning till alla barn. Det hela avslutades med att sagostundersorkestern marscherade genom köpingens gator för att sprida sitt musikaliska vällyd till dem som avskräckts av vädret och inte vågat sig ut.

Ett annat uppskattat underhållningsmoment denna dag var gratisbio, som barnen bjöds på av Lions club. "Lejonen" var för övrigt verkligen aktiva och passade även på att dryga ut sin kassa genom ett lotteri. På detta område hade de dock hård konkurrens då även Skurups lottakår, Skurups AIF och Länkarna frestade söndagslänörernas börsar och plånböcker. Julens givmildhet och köplust tycks dock redan ha gripit skurupsborna, ty från samtliga försäljare rapporterades god åtgång på lotterna.

Det var alltså en skyltsöndag i traditionell stil och det enda som störde helhetsbilden var väl det kalla vädret. Annars återfanns det mesta som av hävd brukar höra till skyltsöndagen: högtalarmusik, lotterier, juldans och trevliga skyltfönster. En nyhet observerades dock — affärerna hade getts tillstånd att hålla öppet men det var förstås inte så värst många köpmän som utnyttjade denna möjlighet.

ANDERSLÖV

Donation till Börringe kyrka

Börringe kyrka, som på sistone fått motta flera konstverk och andra prydnader, berikades ytterligare på söndagen. Då överlämnade nämligen fru Kate Cullberg från Lerum en vacker tavla målad av framlidna konstnärinnan Eva Bagge (1871—1964). Tavlan är målad efter ett original som finns i Vatikanen och som gjorts av den italienske 1400-talskonstnären Melozzo da Forlì. Motivet är muciserande änglar och verket är egentligen en del av ett större arbete.

Donatorn är kusindotter till Eva Bagge och hon har skänkt konstverket för att hedra minnet av den bortgångna konstnärinnan. Att just Börringe kyrka fått motta tavlan be-

ror på att Eva Bagge ofta vistades hos sin systerdotter Henriette, gift med prosten Edvard Wessberg, som tjänstgjorde i Börringe. 1905—1936.

På bilden ses donatorn Kate Cullberg framför tavlan.

Av allt att döma kommer dödsstraffet för ekonomiska brott att avskaffas i Sovjetunionen.

Högsta domstolens president meddelade på lördagen att de juridiska myndigheterna överväger att slopa detta straff som infördes i början av 1960-talet för vissa ekonomiska brott, som grov valutaspekulation, svarta börshandel, förskingring och mutor.

Handwritten notes:
M 57
4/12

Förnämlig konstgåva till Börringe kyrka

Gustavs kyrka i Börringe fick vid söndagens högmässa en förnämlig reproduktion av fru Kate Cullberg, Lerum, målad av framtidna konstnärinnan Eva Bagge. Originalen, som finns i Vatikanen i Rom, är målade av Italiens stora 1400-talsmålare da Forlì Melozzo. Konstnärinnan Eva Bagge som avled år 1964, testamenterade tavlan till kusindottern fru Kate Cullberg. Hon vill på detta sätt hedra minnet av konstnärinnan, som under sin levnad vistades mycket hos sin syster Henriette, gift med prosten Edvard Wessberg, som under åren 1905-1936 tjänstgjorde i Börringe.

Greve Corfitz Beck-Friis, Börringe, tillsammans med donatorn fru Kate Cullberg, Lerum. I bakgrunden den skänkta tavlan.

ARBETET låter alltid TS vidimera tidningsupplagorna, som kan kontrolleras till sista exemplaret. Ni vet alltid hur många hushåll Ni når när Ni utnyttjar ARBETETS annonsspalter.

Ungdomar på träff i Alstad

Över hundra ungdomar deltog i ungdomsnämndens ungdomsträff i Alstads fritidsgård. Sedan Göran Karlssons duo underhållit med musik hälsade nämndsordföranden, fru Gunborg Pettersson, välkommen varefter en film visades. Ungdomskonstulent Lennart Roos svarade därefter för en intresseundersökning och sedan vidtog servering av coca-cola och kakor. Som final på kvällen premiärspelade en popig blåsörkester från Trelleborg, "Tio corps de la bläs".

Ungdomarnas intresse visade sig vara överväldigande stort och önskemål om en hel del aktiviteter framkom, som ungdomsnämnden med hjälp av föreningslivet och skolorna nu skall försöka genomföra.

Den tidigare barnavårdsnämnden i Alstad hade särskilt inbjudits och också mött upp för att medverka till att ungdomarna i området skall få en så trevlig fritid som möjligt.

Legalt i Trelleborg

Lysning: kontorist Bengt Väinö Nyberg och Karin Birgitta Els-Mari Hultman.

Vigde: fotograf Jan Olof Edvin Bergström och Janet Marianne To-biasson, murare Alf Tommy Johansson och Eva Monica Ebbesson.

Döda: svarvare Per Stig Richt, 39 år, änkefru Alma Carolina Jönsson, f Persson, 72 år, f bagaren Otto Hjalmar Malmberg, 85 år.

Markförsäljningarna. Regeringen har medgett att Månstorps kommun för 675.000 kr får köpa prästbostället Ingelstad 6:1 om ca 31 hektar i Västra Ingelstads socken. Marken skall användas till bostäder.

Utlåningen vid Stadsbibliotekets i Trelleborg huvudavdelning och filialen, Västergatan, uppgick under november månad till 12.212 band. Vid huvudbiblioteket, Skyttsgården utlånades till vuxna låntagare 6.117 och till ungdomar 3.148 band. Vid filialen Västergatan utlånades 2.477 band av vilka 1.059 var till ungdomar. Vid Lasarettsbiblioteket utlånades 470 band.

arkivet 4/12 67 E

Greve Corfitz Beck-Friis och fru Kate Cullberg med den skänkta tavlan i bakgrunden.

Fin oljemålning skänkt till kyrkan i Börringe

I samband med högmässan på söndagen i Börringe kyrka överlämnades till komminister Nils Sjöstrand en reproduktion av en mycket fin oljemålning av den världsberömda italienske konstnären Melozzo da Forlì som levde under 1400-talet. Tavlans upphängdes på kyrkans södra vägg.

Överlämnandet skedde av Kate Cullberg, Lerum, som fått den fina reproduktionen i testamente från konstnärinnan Eva Bagge som haft starka förankringar i Börringe. När Eva Bagge dog 1964 hade hon testa-

menterat reproduktionen till kusindottern Kate Cullberg. Nu har hon i sin tur skänkt den till Börringe kyrka för att hedra minnet av konstnärinnan Bagge som var en välkänd och aktad person på sin tid i Börringe.

Originalen till reproduktionen är Melozzo da Forlìs tavla "Musicerande ängel".

Kate Gullberg har också starka anknytningar till Börringe av den anledningen att hennes syster Henriette var gift med prostens Edvard Wessberg som verkade som präst i Börringe åren 1895–1936.

Så länge det finns liv . . .

9/12-67 *[Signature]*

Skurups torg asfalteras och pryds med blommor

Torget i Skurup är utan tvekan en skönhetsfläck i stadsbilden, därom tycks de flesta invånare vara eniga. De leriga vattengroparna har ställt till åtskillig förtret, inte minst för affärsidkare och andra som bor runtom torgplatsen. —u när man från kommunalt håll anslagit 93 000 kr till en försköning och asfaltering av torget klagas det ändå på sina håll. Många anser att stadsplanerarna gjort det alltför enkelt för sig genom att täcka torget med asfalt. Efter en rundvandring på Skurupstorget kunde man konstatera att .sikterna var många och delade på åtskilliga punkter.

Fru Elsa Nilsson, som säljer snok och korv på torget, var lite tveksam:

— Det är givetvis trevligt att man snyggat upp på torget. Nu ser det för bedrövt ut. Men för kioskkommersen kan det kanske vara negativt. Som det nu är kan kunderna praktiskt taget få drive-in-service, men hur blir det sedan, när bilarna inte får köra inne på torget.

Fru Lena Lindström med dotter Ann Margret bor med utsikt över torget, tycker det där med asfalt

och blommor låter avgjort positivt och är dessutom glad över att det äntligen kan bli ett slut på biltrafiken på torget på nätterna.

— Med en sådan uppdelning med blommor och stenplattor runtom parkering och torghandel behöver det alls inte bli sterilt.

Skräddarmästare Birger Andersson, Östra Vemmenhög, affärsidkare i Skurup sedan sex år, ser med estetens blick på projektet och föreslår en fontän i mitten av torget, med bänkar och blommor runtom: — En stor asfaltyta med litet blommor är inte mycket att vila ögonen på!

Fotograf Hans Sernert, Skurup: — Idén med asfalt är bra. Det behöver inte bli sterilt om man sedan delar in torget litet med stenplattor och planteringar. Allt är för till det bättre i det här fallet. Har man sett vårt gropiga torg i några år är man glad över varje form av förändring.

Fotograf Hans Sernert

Kioskbiträde Elsa Nilsson

Text: Karin Andersson

Foto: Carl Eric Johansson

Fru Lena Lindström med dottern Ann-Margret

X

Kommunblock Skurups största industri:

Stängselnät i Rydsgård syselsätter 180 personer

Av TORSTEN HANSSON

Har ni någon gång rivit er på taggtråd? Eller slagit en spik i en bräda? Då kan ni nästan vara övertygade om att både taggtråden och spiket har tillverkats vid en stor industri i Rydsgård utanför Skurup — en industri som ligger en smula avsides och som därför inte många känner till utom människorna i den allra närmaste omgivningen. In-

I fabriken tillverkas också kättingar av högst varierande dimensioner — från en diameter av 2,5 till 18 mm. Vi har besökt fabriksanläggningen och fått göra en rundtur genom de många olika byggnaderna och blev mycket imponerade av den stora och komplicerade maskinparken och den långt drivna automationen och kapaciteten.

Ciceroner var fabriken tekniske chef, överingenjör O. B. Graner och försäljningschefen Bengt Janzon som med entusiasm berättar om de synbarligen intressanta och högt tekniskt stående tillverkningsprocedurerna.

★ 180 ANSTÄLLDA

Rundturen börjar på överingenjör Graners kontor där vi noterar att företaget har 180 anställda fördelade på 150 fabriksarbetare och 30 tjänstemän. Företagets disponent är Olle Barchan medan kamrerssysslan skötes av hans kusin Caj Barchan.

Det var disponent Olle Barchans far Torsten Barchan som startade företaget år 1911 och var dess disponent till 1946 då hans son fick axla sin faders mantel.

★ JÄRN-MANUFAKTUR

Innan rundturen i fabrikslokalerne berättar våra gemytliga ciceroner att AB stängselnät i Rydsgård är ett manufakturverk — ett järnmanufakturverk. Manufaktur har med textiler att göra. Ett väveri har textiltråd som utgångsmaterial, t. ex. ylletråd, sidentråd, bomullstråd och många andra. Fabriken som vi gästtar har också tråd som utgångsmaterial, nämligen järntråd som kommer från både svenska och utländska järnverk. Det är av denna tråd som man tillverkar nät, kättingar, taggtråd och spik.

★ TRÅDEN "DRAGES".

Utgångsmaterialet, valstråden, bearbetas först så att den får de exakt rätta dimensionerna för de olika produkterna. Tråden "drages" genom en apparatur där den får exakt önskad dimension. En enkel, icke-fackmässig, beskrivning är att den tråd som lö-

nät. Det är det mjuka nätet med relativt tunn, lättböjlig tråd. Tillverkningen sker med flera olika storlekar på nätrutorna. De sinnrika maskiner som snabbt och behändigt låter trådarna, som löper in i den ena ändan snurras in i varandra efter ett föreskrivet mönster förvandlas till ett regelbundet, prydligt nät är, till synes mycket komplicerade och invecklade. Maskinerna sköter sig nästan helt själva. Trådarna löper in i ena ändan och färdigt nät kommer ut i andra.

dustriföretaget heter AB Stängselnät i Rydsgård. Det är den största industrin inom kommunblocket Skurup som omfattar köpingen Skurup, samt kommunerna Rydsgård och Vemmenhög. Nu tänker ni kanske så här: Vad har taggtråd och spik med stängselnät att göra. En helt riktig reflexion. Dessa två skarpa saker är endast en ringa del av fabriken produktion. Som namnet säger är det just stängselnät som är huvudprodukten.

Produktionen av flätverk, s. k. björnnät som vi får se i nästa avdelning är jämförelsevis betydligt mindre komplicerade.

★ TAGGTRÅD

En genial maskin som har tusentals delar och också verkar synnerligen invecklad är den (helvetes-) maskin som i sin ena ända släpper in blank järntråd som är len och behaglig som siden och i andra ändan släpper ut något förfärligt —

maskinerna fram spik av alla möjliga dimensioner. Som vanligt är ingångsmaterialet järntråd. Alltså järntråd in och spik ut. I ett intensivt tempo. Spikarna "skakas" ned i sina förpackningar — de mindre i pappaskar och de större i trälådor.

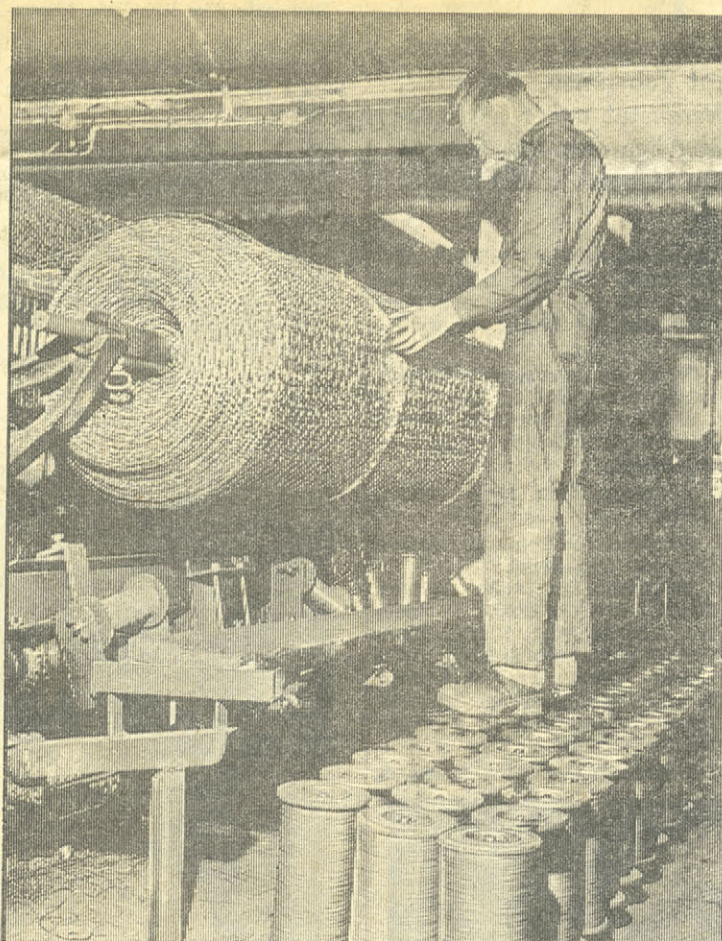
I packningsavdelningen är ett 10-tal av de anställda kvinnor från Rydsgård. Det arbetet klarar de av precis lika bra som karlar. Spikavdelningen var den sista på den långa rundturen som var minst en kilometer lång.

En mycket intressant rundtur i en fabrik där tekniken och automationen står på en mycket hög nivå. En fabrik som säkert kommer att bestå. Så länge vi använder oss av nät och spik och kätting och taggtråd.

Försäljningschef Bengt Janzon, f. v., och övering. O. B. Graner diskuterar en storleverans av fyrkantnät till Pakistan. Nätrullarna har förpackats i plastpåsar.

5/12

Ingvar Hansson kontrollerar en av de stora "vävar" som väver kilometer efter kilometer nät.

per in i apparaturen är tjock och något oregelbunden och har en icke helt jämn yta. När tråden kommer ut genom andra ändan har den en mindre dimension och är mycket jämn, blank och regelbunden. Det finns en massa dylika maskiner som "drager" tråden till önskade dimensioner.

★ NÄTFABRIKEN

I nästa avdelning tillverkas sexkantnät, som på landsbygden oftast går under benämningen höns-

Adventshögtid

I Bjäresjö kyrka firades första advent med högtid. Denna samlade en stor menighet. Kyrkokören sjöng under kantor Hans Palms ledning och efter läsningen av evangeliet om Jesu intåg i Jerusalem och Trosbekännelse sjöng kören "Hosianna" av Vogel.

Komminister Erik Klarén utgick i sin predikan från orden i Psaltaren 24:9 om Årans Konung, samt hade till ämne "Så är han dock en konung". Efter predikan sjöng kören "Dotter Sion, fröjda Dig", av Händel och altartjänsten avslutades med adventspsalmen 47:3. Till sist spelade kantorn ett postludium.

I Sjöruks och Snårestads kyrkor inleddes högmässan också med psalmsång varefter kyrkoherde Stig Ulf-gard och kyrkokören växelvis utförde Introitus. Efter "Tron" sjöng kören "Hosianna" av Vogel och kyrkoherde Ulf-gard pedikade över "Se, din konung kommer". Kyrkokören sjöng "Dotter Sion, fröjda Dig" av Händel.

I samtliga kyrkor inskrevs årets konfirmander, som efter vinterns kyrkogång kommer att delta i undervisningen på försommaren nästa år, efter skolornas avslutning.

taggtråd med förrädiska taggar som är vassa som vargtänder. "Piggatråden", som den också kallas här i Skåne har ju dock sitt användningsområde där den fyller sitt ändamål att sätta skräck i dem som försöker att forcera dess vassa taggar.

★ JÄRNTRÄDDUK

Namnet järnmanufakturverk kommer verkligen till sin rätt i nästa fabriksavdelning där man tillverkar järnträdduk. Tillverkningsproceduren är nämligen nästan precis den samma som när man väver vanliga mattor. Skillnaden är att i stället för mattvarp och mattgarn användes järntråd.

★ FÖRZINKNING

Förzinkningen av tråd, nät och legogods är en kemisk procedur, som vid fabriken har utvecklats oerhört och som nu sker i det närmaste helautomatiskt. I den avdelning där varmförzinkningen sker finns det endast ett fåtal fabriksarbetare som sköter en imponerande stor och tekniskt fulländad kedja av olika kemiska procedurer.

★ KÄTTINGAR FRÅN

2,5 TILL 18 MM

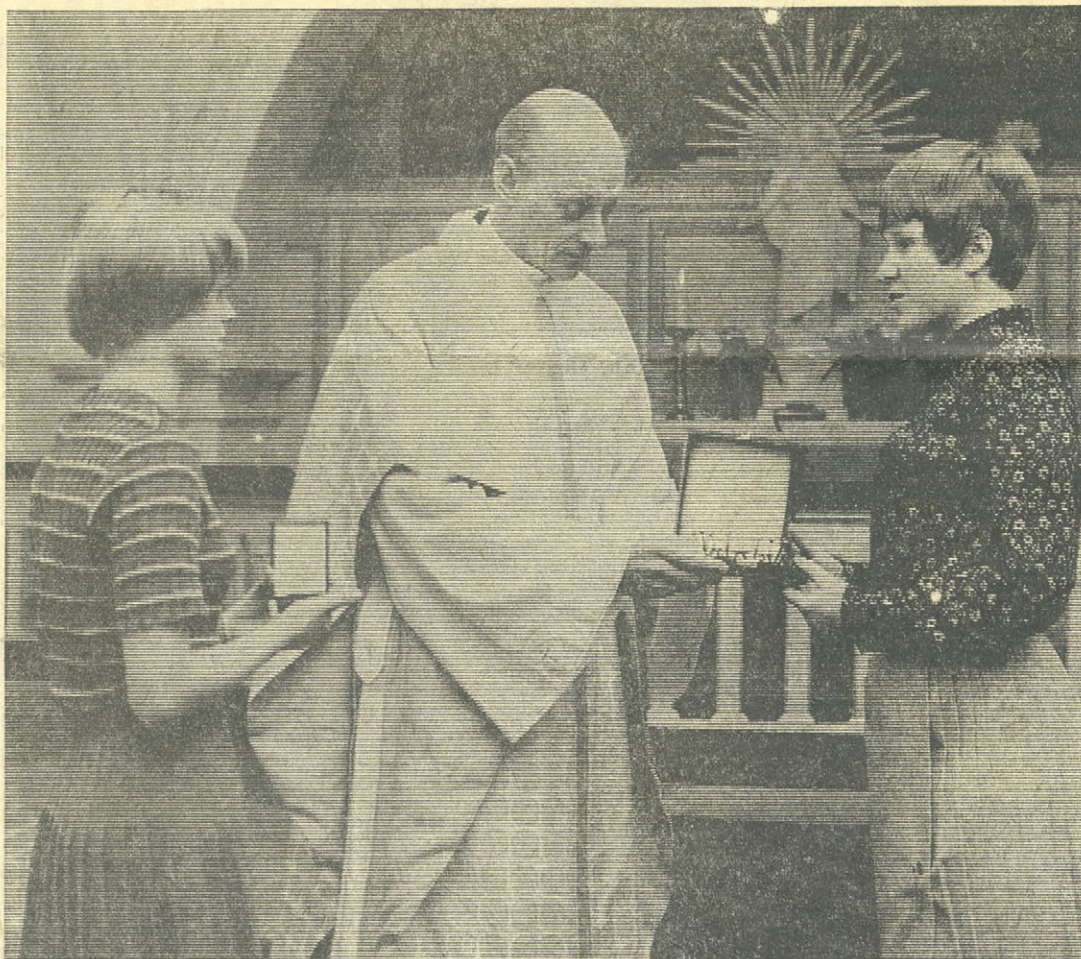
Som vi tidigare nämnt är utgångsmaterialet hela tiden detsamma — järntråd som "löper in i" de komplicerade maskinerna. Så är också fallet i de fabriksbyggnader där kättingar tillverkas. En del av kättingarna genomgår ythårdning i ett cyanbad. Som bekant är cyan mycket giftigt och i den lokal där ythårdningen sker råder stränga förordningar om giftets handhavande. Kättingen värms i cyanbad tills den blir rödglödande. Därefter doppas kättingen häftigt ned i kallt vatten. Därvid uppstår en kraftig knall som får den oförberedde att hoppa högt upp i luften. På några sekunder har kättingen fått en synnerligen hård yta — hård som stål.

★ SPIKTILLVERKNING

I nästa avdelning regnar det spik. Med en kolossal hastighet spottar

SUP
3/12

Gärdslov-Önnarps 4 H skänkte brudkrona till Önnarps kyrka

Gertrud Bergh (t.v.) överlämnar ett silversmycke och Anni-Britt Andersson (t.h.) en brudkrona till komminister Nils Sjöstrand. Brudkronan och silversmycket är en gåva från Gärdslov-Önnarps 4 H-klubb till Önnarps församling.

I samband med den ljusgudstjänst som ägde rum i Önnarps kyrka på söndagskvällen överlämnades från Gärdslov-Önnarps 4 H-klubb en vacker brudkrona och ett silversmycke till Önnarps församling. De båda fina gåvorna mottogs av komminister Nils Sjöstrand som på församlingens vägnar tackade för de utomordentligt vackra presenterna.

Efter ljusgudstjänsten följde ett samkväm i skolan där 4 H-ungdomarna underhöll och där prisutdelning förrättades för årets tävlingar. Följande erhöill priser:

Årtalsmärken utdelades till samtliga klubbmedlemmar och presentkort på en veckas premiekurs nästa sommar tilldelades Carin Andersson och Monica Nilsson.

Tävlingspriser för betgallringstävling hade bekostats av Sockerbolaget och utdelades enligt följande:

Klass A (15-20 år): 1) Yvonne Trenk 104,00 poäng, 2) Göran Olsson 100,00, 3) Anita Nilsson 99,00, 4) Gertrud Berg 94,00, 5) Gunnell Persson 93,25, 6) Marie Gustafsson 86,75.

Klass B (t. o. m. 13 år): 1) Carin Andersson 101,00 poäng, 2) Monica Nilsson 93,50, 3) Ingrid Andersson 92,75.

hpr), 4) Karin Andersson 49,5 p., vas (Flora Blommors hpr), 5) Yvonne Trek 45,5 p., keramikskål (Lennart Anderssons hpr), 6) Gertrud Bergh 13 p., manschettknappar (Gullviks hpr).

Klass C: 1) Eva-Monica Nilsson 60,5 p., eldfast (Lennart Anderssons hpr), 2) Agneta Persson 34 p., stor spargris (Sparbankens hpr), 3) Håkan Persson 30,5 p., spruta (Maskinbolagets hpr)

Växtkännedom:

Klass A: 1) Gunnell Persson 40 p., silverskedar (Thulins hpr).

Klass B: 1) Karin Andersson 47 p., kaffeservis (Ernst Olssons hpr), 2) Monica Nilsson 41 p., termoskanna (Knut Perssons hpr), 3) Göran Olsson 41 p., ljusstake (Månssons hpr), 4) Anni-Britt Andersson 38 p., eldfast (Öhnners hpr), 5) Yvonne Trenk 10 p., skor TV (Skomagasinets hpr), 6) Gertrud Bergh 10 p., skor TV (Skomagasinets hpr).

Klass C: 1) Ingrid Andersson 33 p., katt (Sparbankens hpr).

Växt-länstävlingen

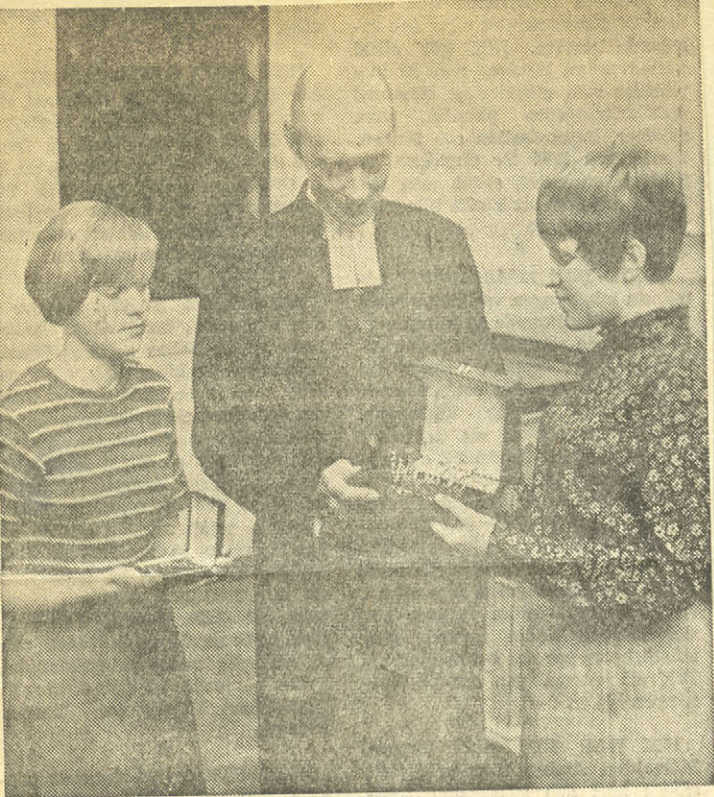
Anni-Britt Andersson (necessär), Karin Andersson (väska), Gunnell Persson (necessär).

Månadstävlingarna

Klass A: 1) Inger Alwén 100 p., guldbok (Jordbrukskassans hpr samt Lidbergs hpr), 2) Anita Nilsson 75,5 p., silverfat (Thulins hpr), 3) Gunnell Persson 66 p., guldbok (Jordbrukskassans hpr samt Lidbergs hpr), 4) Ingrid Olsson 56 p., katt (Sparbankens hpr).

Klass B: 1) Göran Olsson 100,5 p., kromfat (Håkansson's hpr), 2) Monica Nilsson 70 p., ljusstakar (Önnarps lanthandels hpr), 3) Anni-Britt Andersson 58 p., vas (Wickströms

SUD
5/12

Komminister Nils Sjöstrand mottog på kyrkans vägnar 4 H-klubbens gåvor, som överlämnades av Gertrud Berg (t v) och Anni-Britt Andersson.

4 H-ungdomar skänkte vacker brudkrona till Önnarps kyrka

Önnarps kyrka förädrades i samband med adventsgudstjänsten en vacker klenod. Gårdslov-Önnarps 4H-klubb överlämnade då som gåva en brudkrona av gammalt silver, prydd med månsten och bergkristaller. Den har gjorts hos hovjuvelerare K Andersson Malmö. Önnarps kyrka har inte tidigare haft någon brudkrona i sin ägo, varför ungdomarnas gåva var så mycket mera välkommen.

Den överlämnades till komminister Nils Sjöstrand omedelbart efter gudstjänstens slut av Anni-Britt Andersson och Gertrud Berg. Samtidigt överlämnades också från 4H-klubben ett halssmycke av silver som skall skänkas till den första brud som bär kronan.

Komminister Sjöstrand framförde kyrkans varma tack för gåvorna.

4H-klubben, som anordnade sin sedvanliga höstfest denna dag, bjöd sedan kyrkobesökarna på adventskaffe i skolan och svarade där för trevlig underhållen. Kvällen avslutades med utdelning av årtalsmärken och priser i årets tävlingar.

Samtliga klubbmedlemmar erhöll årtalsmärken och ett presentkort på

en veckas premiekurs nästa sommar tilldelades Carin Andersson och Monica Nilsson.

De ungdomar som fick priser hade uppnått följande tävlingsresultat:

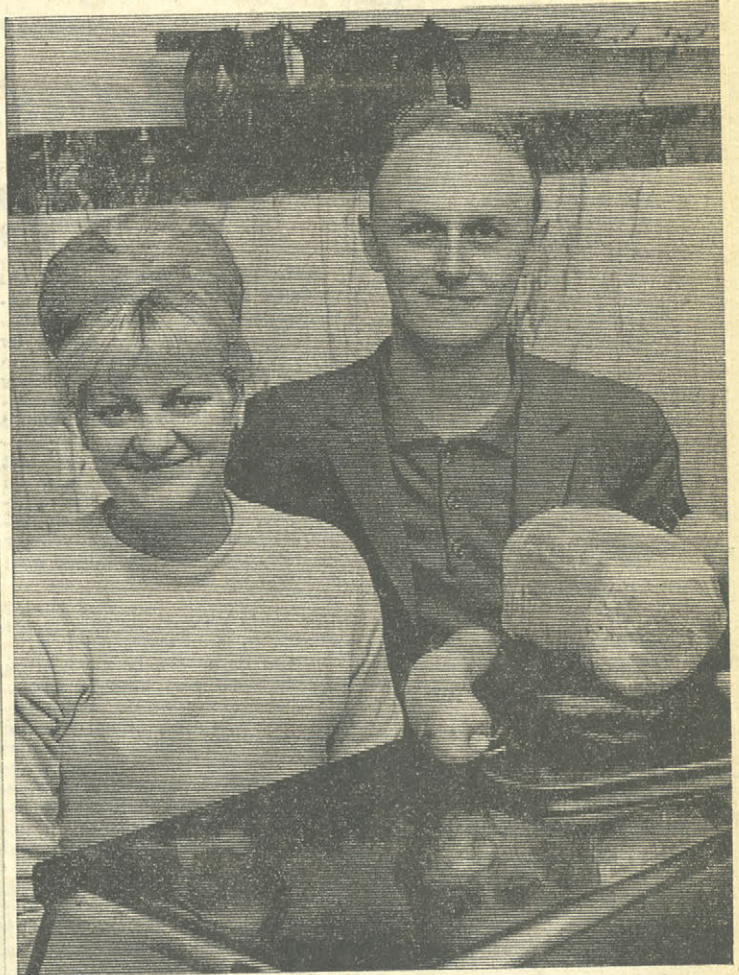
Betgallring, klass A: 1) Yvonne Trenk 104 p 2) Göran Olsson 100 3) Anita Nilsson 99 4) Gertrud Berg 94 5) Gunnel Persson 93,25 6) Marie Gustafsson 86,75.

Klass B: 1) Carin Andersson 101 p 2) Monica Nilsson 93,5 3) Ingrid Andersson 92,75.

Växtkännedom klass A: 1) Gunnel Persson 40 p. Klass B: 1) Karin Andersson 47 2) Monica Nilsson 41 3) Göran Olsson 41 4) Anni-Britt Andersson 38 5) Yvonne Trenk 10 6) Gertrud Berg 10. Klass C: 1) Ingrid Andersson 33.

Månadstävlingarna, klass A: 1) Inger Alwén 100 p 2) Anita Nilsson 75 3) Gunnel Persson 66 4) Ingrid Olsson 56. Klass B: 1) Göran Olsson 100,5 2) Monica Nilsson 70 3) Anni-Britt Andersson 58 4) Karin Andersson 49,5 5) Yvonne Trenk 45,5 6) Gertrud Berg 13. Klass C: 1) Eva-Monica Nilsson 60,5 2) Agneta Persson 34 3) Håkan Persson 30,5.

Ny charkuteriaffär öppnas i Skurup

Herrskapet Jensen packar ned varor i de nya spegelblanka frys- och kyldiskarna.

I centrum av Skivarp öppnas i dag en ny kött- och charkuteriaffär. Den nye innehavaren, chefskocken Jensen, kommer närmast från Ronneby Brunn, där han varit chefskock och köksmästare.

I egenskap av matexpert kan förväntas att Jensen kan ge sina kunder utmärkt service och många goda råd när det gäller val av kött- och charkuterivaror samt tillagningen av dessa. Även hans fru Bodil

har erfarenheter inom branschen.

Köttaffären kommer att drivas med helt manuell betjäning. Herrskapet Jensen anser nämligen att när det gäller köttvaror är detta den för kunderna bästa och förmodligen också mest omtyckta försäljningsmetoden. Köttkunder behöver mestadels personlig service för att få just den vara som önskas. Alla produkter som Jensens kött- och charkuterivaror kommer att försälja levereras av Scan.

Y.A 5/12

SUP 7/12 -67

Fr. v. kyrkoherde Clarence Kaping, syföreningsmedlemmarna Anna Nilsson, Erika Andersson och Signe Eriksson beundrar det vackra antependiet.

Syföreningen skänkte vackert antependium till Lyngby kyrka

I samband med söndagens högmässa i Lyngby kyrka invigdes ett av Lyngby kyrkliga syförening skänkt antependium och ett underantependium.

Antependiet bär ett mycket gediget

och vackert broderat mönster i grönt, lila och guld. Mönstrets färger och former symboliserar jordbruksbygden i Lyngby med växande gröda, blommor och frukter. I mönstret ingår den symboliska ringen som symboliserar

heligheten och sammanhållningen. Mönstret har utförts av textilkonstnärinnan Barbro Lundström, Uppsala.

I gåvan från syföreningen ingick som tidigare nämnts även ett vitt underantependium samt ett grönt att användas under trefaldighetshelgen.

Svedala-prydnad?

Ur och klockstapel i Svedala får kommunalhuset, om köpingen går med på stockholmsarkitekten Adrian Langendals förslag att kommunalhuset skall förses med denna prydnad över stora ingången åt torgsidan. Ärendet bordlades dock vid kommunalnämndens BU:s senaste sammanträde. Kontorist Inger Jeppsson på kommunalkontoret visar här hur arkitekt Langendal har tänkt sig stapelns placering över kommunalhusets entré! Klockorna skall ringa på alla hela timmar. Langendal har också ritat kommunalhuset. Där stapeln föreslås var det först tänkt köpingens vapen men det ansågs inte estetiskt tilltalande.

SUD

ARBETET.
6/12-67 E.

Nya puben i Svedala 'döpes' om en vecka

Av TORSTEN HANSSON

På måndag kväll blir det avgjort. Det som hela Svedala väntar på med stor spänning. Vad den nya puben på Svedalagården skall heta! Och vem som vinner tävlingen! Alltså den tävling som Svedalagårdens relativt nye, unge källarmäst. Bernt Åström

utlyst för att skaffa ett intressant och passande namn på den nya pub vars inredning han nästan själv har tillverkat och komponerat.

— Det har varit mycket arbetsamt, säger källarmästaren, men stimulerande, men nu är det snart antligen färdigt. I över två månader har jag använt alla s.k. lediga stunder att skapa en pub med äkta pubatmosfär. — Över hundra namnförslag har

hamnat i vår postlåda och det skall bli mycket spännande och intressant när juryn på måndag kväll granskar förslagen och utväljer ett av dem. Sista dagen för inlämning av svaren är på söndag. Så än har allmänheten chans att delta.

Bernt Åström berättar att i puben kommer att serveras specialrätter, bl a. många italienska smårätter, men givetvis också helsvenska och hel-skinska rätter för att tillgodose alla smakriktningar. Det blir också typiska pubrätter, kryddade och delikata.

— Och så kan dom dricka vad dom vill. Öl, kaffe, mjölk, grogg eller vad som passar. Ja, när det gäller pub, måste jag givetvis även nämna te, England är som bekant pubens hemland. Och även teets, åtminstone här i Europa.

På tal om drycker, kommer vi att ha minst tio ölsorter att välja på. Därbland det nu så populära fatölet.

Bernt Åström visar oss in i den icke helt färdiga publikalen. Interiören är verkligen fascinerande. Ett "nedsänkt tak" med stjärnhimmel, rader av flaskhalsar som sticker ut från väggarna, likt gevärspipor i äkta vild-väst-stil. Valförsedd bar, en samling serveringsbröckor hängande på bardiskväggen med starkt engelsk-betonade motiv. Själva entrén är också intressant, två grovhuggna dörrar som känns igen från Wild-West-filmerna.

Egentligen skulle golvet vara av grovt trävirke, men man kan ju icke vara hur realistisk som helst vid inredningsplaneringen påpekar Åström. Jag har föredragit heltäckande mattor.

★ INVIGNING DEN 13:e

— Puben kommer att öppnas Luciadagen, alltså onsdagen den 13:e. Klockan sex på kvällen kör vi igång. Ingen mindre än chefen för underhållningsavdelningen vid Sveriges Radio-TV, skägget Åke Söderkvist har lovat att komma och underhålla. Än är det icke absolut bestämt. Men jag hoppas han icke sviker.

Vad som är definitivt bestämt är emellertid att kapellmästare, fru Clary Holmström kommer att sjunga och spela på gitarr.

★ NYBILDAD HERRKLUBB

Nyligen har bildats en herrklubb som kommer att ha sina träffar förlagda till puben.

Namnet på herrklubben kommer att bli detsamma som pubens namn. Det står alltså ännu skrivet i stjärnorna. Men på måndag kväll blir det avgjort. I klubbens styrelse kommer att ingå bl a. ordföranden i Svedalas köpmannaförening, direktör Nils Nilsson, samt dess kassör Göte Jönsson. Klubbmästare i den nya herrklubben kommer att bli källarmästaren själv. Därmed har klubben också skaffat sig garanti för att det blir umärkt service, och god mat och dryck.

När vi lämnar den snart färdiga publikalen påpekar herr Åström att det endast är själva inredningen som ändrats — men den har ändrats grundligt. Lokalinredningen är densamma som tidigare med undantag för att två fönster murats igen och att det ej blir någon entré från gårds-sidan. Den ingången kommer att bommas igen. Entrén blir i stället via hallen i anslutning till stora entrén. Och den öppnas till puben Luciadagen, onsdagen den 13:e.

Bernt Åström, ung, ny källarmästare på Svedalagården med friska idéer och initiativ tittar ut genom entrédörrarna till den nya puben läskande sig med ett glas skummande, goft fatöl. Han har själv utfört det mesta av inredningsarbetet i puben.

Uppslagare Gunnar Persson, f. v., och förman Harald Mårtensson har i många, många år varit trogna lunchgäster på Svedalagården och blir några av hedersgästerna när den nya puben inviges Luciakvällen, onsdagen den 13 december.

SUP.
9/12

Något Luciadag då? frågar vi.
Svar: Jag vet inte riktigt. Det kanske inte blir riktigt in i julen.
Men kanske blir det någon själv överraskning. Välkommen hit själv och se. Säger Svedalagårdens källarmästare.

Svedalagrabben Bengt Holmkvist bekanter sig närmare med ett av de två morska lejon som vaktar Svedalagårdens huvudentré.

MORSKA LEJON VAKTAR SVEDALAGÅRDENS ENTRÉ

— Av TORSTEN HANSSON —

Blickstill, på helspänn, med stolt och värdig hållning ligger två lejon och vaktar Svedalagårdens entré. Dag ut och dag in. Ar ut och år in. Svedalagårdens inre och yttre förändras då och då. Moderniseras, för att följa med tidens krav. Men lejonerna förändras sig icke. Aldern biter ej på dem. Nu är de snart 75 år, men någon pension blir det icke tal om. De är seglivade. De är hårda som sten.

När den nu levande Svedalgenerationen är död och begraven. Då, troligtvis, ligger de lika stolta utanför Svedalagårdens entré. Men, som Nils

Ferlin påpekar i en av sina dikter, "de é inget särskilt med dé." Tiden skall ha sin gång och varje människa ha sin lilla tid här på jorden.

Tänk vad de lejonerna har sett mycket i sina da'r. Många, många hungerriga människor. På väg in. Mätta, belåtna människor på väg ut. Människor som varit på fest, upprymda, kanske lite smått på lyran. Ibland någon som tagit ett glas för mycket. Eller två. Och kanske till och med någon enstaka gång någon som haft svårt att gå. Men icke en min. Har de visat de två. De stolta lejonväktarna.

tyckte hon att de passade utmärkt som entréväktare där.

Det var hotellets äarinna, fru Gullan Hellquist som när hon tillträdde fastigheten i början på 1950-talet lät placera sina lejon där de nu ligger. Hon berättar att de två drabanterna tidigare haft sin plats utanför Stora Hotellet i Hörby. Men när hon övertog restaurangrörelsen i Svedala

SUD
8/12

Trög egendomsmarknad:

Vollsjö säteri utlottades 1821 efter tysk förebild

★ DET VAR dålig ruljans på egendomsmarknaden i början av 1800-talet. Det fanns tydligen gott om egendomar, lantgårdar, fastigheter och rörelser, till salu. Men avyttra dem var svårt för att inte säga i många fall en omöjlighet. I det läget uppkom någonting som kallades "Egendoms-Lotteri".

★ DET TILLGICK på det sättet, att lotter såldes och första vinst var en egendom. På det sättet utbjöds Vollsjö Egendom i Färs härad och Malmöhus län. Man sålde egendomen efter utländskt mönster genom ett lotteri. Man pekade på att ingen fast egendom gick att sälja till sitt rätta värde. Major Adolph Coyet i Hörby och Bjärsjölagård, beslöt i det tryckta läget lotta bort Vollsjögården.

★ DENNA EGENDOM belägen i Skåne, Malmöhus län och Färs härad, består af Vollsjö berustade Säteri, 3 och ett halft Mantal, samt hela Vollsjö och Brösarps byar, utgörande 5 och 3/4-dels Mantal innehållande tillsammans en areal af cirka 900 tunnland äng och 700 tunnland betesmark, hvaraf cirka 500 tunnland äro bevoxna med vacker ekeskog, heter det i majorens beskrivning av den påtänkta lotterivinsten.

★ VID GARDEN är anlagdt och drifves med mycken fördel ett engelskt lädergarfveri, dessutom finnes på ägora en vattengvarn med 2:ne par stenar, en väderkvarn m. m. Byggnaden består af ett grundmurat Corps de Logis, 2:ne flyglar, 2:ne magasin, stor loge, ladugård för 180 boskapskreatur och 60 hästar jemte andra nödiga byggnader. En stor och vacker trädgård omgifver boningshusen. Denna egendom är lagligen värderad till 129.000 R:dr B:co, omtalade notisen.

★ DET BLEV emellertid ingenting av med det lotteriet. "Spektaklet" — som lotteri kallades på den tiden — kunde inte genomföras, då lotterispel var olagligt i Sverige den 5 juli 1821, den tidpunkt då major Coyet tänkte lotta ut Vollsjö säteri. Dragningen betecknades alltså som

Fast Egendom försäljes efter utländskt mönster genom Lotteri.

Då erfarenheten visar det för närvarande ingen betydlig fast Egendom kan till sitt rätta värde afyttras, så har jag beslutat att genom Lotteri försälja Vollsjö Egendom, efter nedanskritsne plan. Denna Egendom, belägen i Skåne, Malmöhus län och Färs härad, består af Vollsjö berustade Säteri 3 och ett halft Mantal, samt hela Vollsjö och Brösarps Byar, utgörande 5 och 3/4 dels Mantal innehållande tillsammans en areal af cirka 900 tunnland. Äng och 700 tunnland Betesmark, hvaraf cirka 500 tunnland äro bevoxna med vacker Ekeskog. Vid gården är anlagdt och drifves med mycken fördel ett Engelskt Lädergarfveri; dessutom finnes på ägora en Vattengvarn med 2:ne par stenar, en Väderqvarn m. m. Byggnaden består af en grundmurad Corps de Logis, 2:ne Flyglar, 2:ne Magasin, stor Loge, Ladugård för 180 Boskapskreatur och 60 Hästar, jemte andra nödiga byggnader. En stor och vacker Trädgård omgifver Boningshusen. Denna Egendom är lagligen värderad till 129.000 R:dr B:co.

Hörby och Bjärsjölagård d. 5 juli 1821.
Adolph Coyet, Major.

Lotterispel olagligt i Sverige.

Dragningen af Vollsjö Egendom ogiltig.

Egendomen försäljes på Executiv Auction den 23 October och inropades af Friherre Nils Trolle.

Den notis som berättar om den tilltänkta utlottningen på Vollsjö säteri år 1821 hade detta innehåll.

ogiltig. Egendomen såldes på executiv auktion den 23 oktober och inropades då av friherre Nils Trolle.

★ KORT TID därefter blev egendomslotterierna lagliga i Sverige. Man hade fått förebilden till dessa lotterier på gårdar etc. främst från Tyskland, där sådant spel förekom i början av 1800-talet. I en kungörelse given på Stockholms slott den 20 april 1824 och undertecknad av kung Carl Johan, heter det således: Att sedan åtskilliga underdåniga ansökningar om nådigt tillstånd att å lotteri försälja fast egendom till Oss inkommit, och Wi funnit ett dylikt försäljningssätt under nuvarande omständigheter kunna bereda ägare av fastigheter lätthet, att utan förlust sig dem avhända, varigenom flere av Wäre Undersåtar, som till igångna förbindelsers uppfyllande tvingas att sin fasta egendom föryttra, skulle räddas från förlägenhet och undergång; så hava Wi, i betraktande härav, velat i Näder tillåta, att under en inskränkt tid till och med

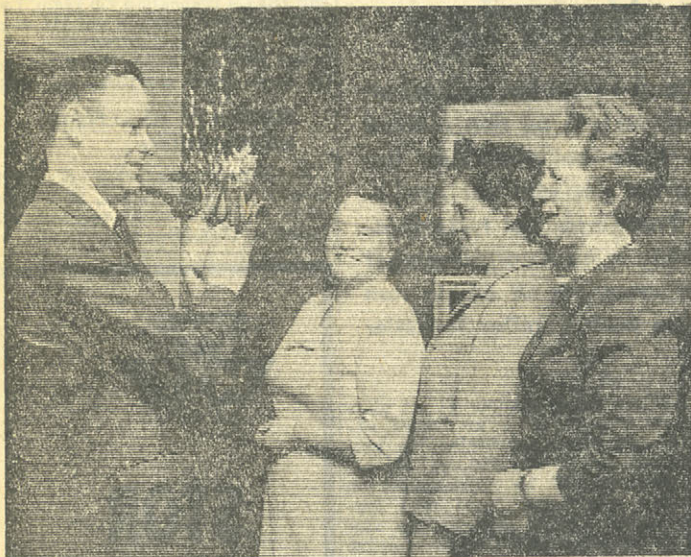
1826 års slut fastigheter må genom lotteri försäljas.

★ OM MAN år 1821 var påpasslig och köpte en lott för 11 R:dr och 24 Sk. B:co (postporto m. m. däri inbegripet) från Wien, så hade man chans att bli godsägare. "7 Gods vinnes för 11 R:dr. En Svensk Bonde kan för 11 R:dr 24 Sk. B:co blifva välbeställd egare till omätliga rikedomar eller Sagan om Torparen som kan blifva Slotsherre", lyder en rubrik från den tiden. De sju godsen var Zickau, Wolschau, Kogschitz, Strunchau, Liebhitz, Prezstanz och Oberstankau i Böhmen.

★ DET GICK också att bli vinnare av en Stockholmsfastighet på fri och egen grund. Den låg i kvarteret Pukslagaren i Adolf Fredriks församling. Den spelades bort på Kongl. Danska Klasslotteriets 74:e dragning i Köpenhamn den 18 okt. 1824. Men Vollsjö Säteri blev aldrig någon "högsta vinsten" i det tilltänkta lotteriet.

Wilborn Agren

CKF-avdelningar fick lektion i blomdekoration

Blomsterdekoratör Knut Olsson demonstrerar julgrupper för ordföranden i Skurups CKF, Mary Hermansson, ordföranden i Slimminge CKF, Brita Larsson, och ordföranden i Skivarp CKF, Elsa Olsson.

Svenske mästaren i blomsterdekoration, Knut Olsson, Flora-Blommor i Skurup, gav på torsdagskvällen damerna i Skurups, Skivarp och Slimminge SKF-avdel-

ningar en lektion i hur man kombinerar julgrupper och lökblommor såsom hyacinter och tulpaner.

H.
ning

SUP.
9/12-64

Emil Bengtsson Genarp har tilldelats medalj

50 år

— Femtio år den 10 december grevinnan MANON LOVELACE, Näsbyholms slott, Skurup. Hon är född i Hellerup i Danmark och ingick 1938

äktenskap med friherre Carl-Fredrik Blixen-Finecke på Näsbyholm. Under krigsåren skapade makarna åt många danska flyktingar en fristad på Skånegodset och för denna sin insats i humanitetens tjänst erhöill de båda sedermera danska frihetsmedaljen. 1950

dog friherren. Sitt andra äktenskap ingick grevinnan med en man av skotsk börd, Peter King 4:e earl of Lovelace, och blev för tre år sedan änka. Jubilaren har genom sin omvittnade gästfrihet och sitt öppna sinne förvärvat många vänner, i Sverige liksom i Skottland, där hon vistas en stor del av året.

Vid kommunalfullmäktiges i Genarp sammanträde på torsdagskvällen avverkades val av kommunala nämnder och styrelser för nästa valperiod.

I samband med sammanträdet hyllades veteranen inom Genarps kommun, Emil Bengtsson och tilldelades Svenska Kommunförbundets medalj för gagnelig verksamhet. Medaljen utdelades av kommunalfullmäktiges ordförande, friherre Thure-Gabriel Gyllenkrok.

SUP.
11/12-64
Dese
3 min

Kommunalfullmäktigeordföranden, friherre Thure-Gabriel Gyllenkrok (f.v.) medaljerar 79-åriga Emil Bengtsson med Svenska Kommunförbundets medalj för gagnelig kommunal verksamhet.

Kanadensisk jordbrukspraktik värdefull för svensk ungdom

— Vill det sig riktigt illa, kan det hända att praktikanten plöjer upp den kanadensiska bondens flygfält eller att han är inne på grannens mark och plöjer. Men i regel går det bra för den utländske praktikanten, som får stor nytta av sin halvåriga vistelse.

Detta berättade hr Hans H. Kristensen, grundare av IAEA, som på svenska betyder den internationella föreningen för jordbruksfackligt praktikantutbyte, då han på söndagseftermiddagen talade vid JUF:s informationsträff på Skurups lantbruksskola.

"Kanada 68" hade till syfte att för praktiksugen jordbruksintresserad ungdom ge kunskap och information om landet, dit JUF i år för första gången har sändt praktikanter. Till träffen hade ett femtiotal ungdomar mött upp. Bland dessa fanns ett tio-

tal, som var med på premiärutbytet. Ett par av resenärerna berättade om resan samt visade bilder.

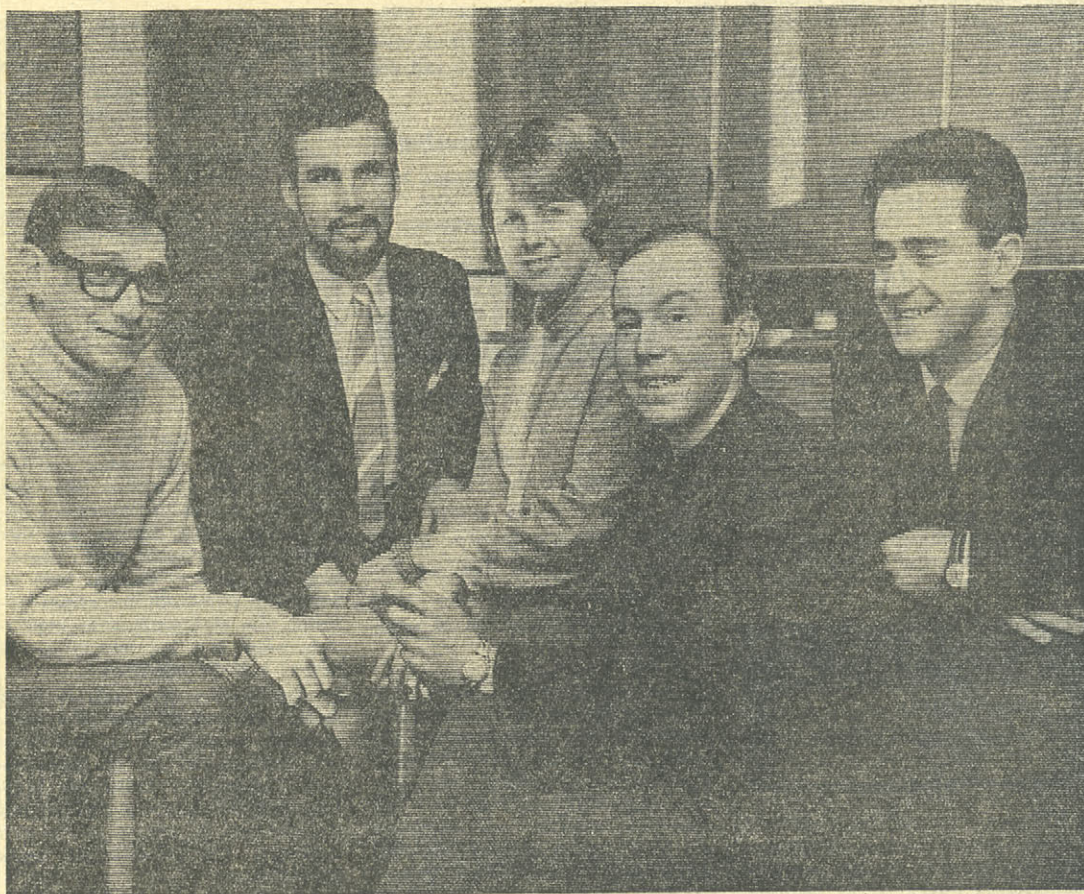
Hr Kristensen hade tre danska medhjälpare samt en gäst från England och en från Österrike med sig. Mötet inleddes av sekreteraren i JUF:s förbund, agronom Torbjörn Sjögren, Stockholm, som hoppades att informationsträffen skulle ge stort utbyte för dem som tänker resa till Kanada nästa år.

Det är fjärde gången som ett ungdomsutbyte arrangeras mellan Kanada och Västeuropa. För Sveriges del är det andra gången. Det kanadensiska programmet omfattar nära sex månaders vistelse på en farm. Avresa sker den 25 april med hemkomst i slutet av oktober.

Arbetsplatserna utses av IAEA i samråd med lokala jordbruksorganisationer, vilket garanterar att en-

dast de bästa gårdarna kommer i fråga. Deltagarna placeras på gårdar i västra prärieprovinserna. Odlingen i detta område omfattar vete, korn och vallgrödor. Gårdarna är genomsnittligt större än i något annat land i världen. Genom språksvårigheter kan sådana misstag som att plöja på grannens mark uppstå. Det gäller att lära sig så mycket engelska som möjligt före avfärden, rådde hr Kristensen. Ett bra recept är att ofta köpa en engelsk eller amerikansk tidning och studera den noga.

Överresan till Kanada, som företas med charterflyg, bekostas av resenären själv. Praktikanterna erhåller kost och logi plus 190 kanadensiska dollar i månaden för manlig praktikant och 100 för kvinnlig. Bland de 25 svenska deltagarna, som varit över i sommar, fanns en flicka från Mellansverige.

Anders Nilsson, Skivarp, som var i Kanada i år berättar om sina upplevelser för fr. v. Per Lindvall, Håbo, Åke Arvidsson, Karlstad, Gull Brift, Lundvall, Kristianstad och Rune Olsson, Vellinge

11/12-67
H.D.

11/12 67
H.D.

medalj utdelning i anledning
Resecertifikat

NTO-ungdomar lussar i Skivarp

Pensionärerna fru Ebba Westerberg och fröken Sigrd Nilsson omgiven av små söta NTO-flickor från ungdomsavdelningen Vindros i Skivarp.

NTO:s Ungdomsavdelning Vindros i Skivarp spridde under lördagen och söndagen ljus och glädje på flera platser i Skivarpstrakten i form av näpna luciatåg. På lördagen fick de gamla på Skivarps ålderdomshem påhälsning av ett av dessa luciatåg med Ann-Christin Ljunggren som ljusdrottning åtföljd av sju tärnor.

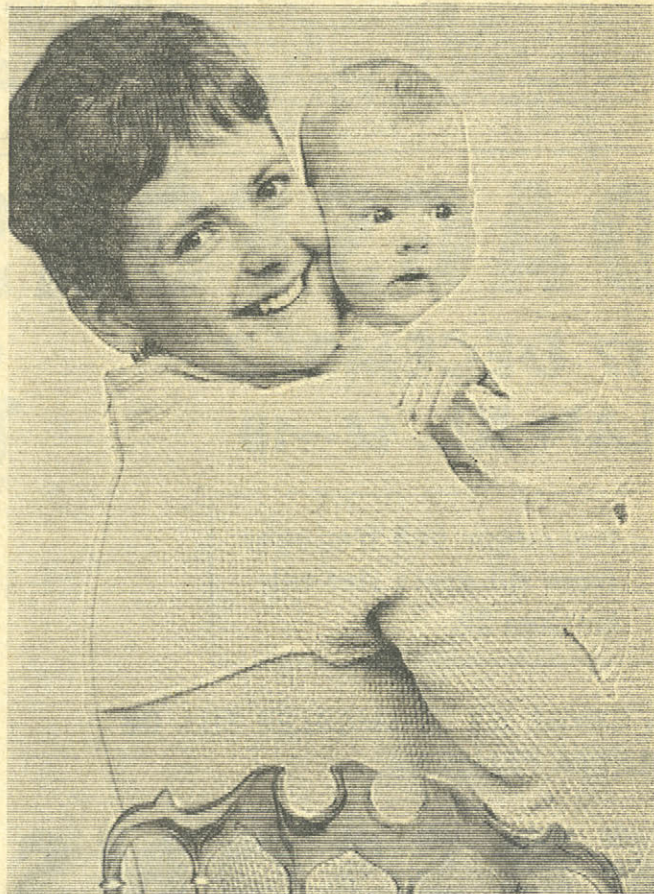
Under söndagen var det pensionärerna på Svenstorps Alderdomshem och på Ebbas Minne i Östra Vemmenhög som kunde glädja sig åt deras besök. Lucia vid besöken på dessa två platser var Maj-Britt Calmstedt. Flickorna sjöng förutom Luciasången, Staffansvisan och Stilla Natt. Systrarna Eva-Christin och Lena Johansson sjöng Betlehemsstjärnan som solo.

NTO-avdelningen Vindros har ca 40 medlemmar i åldern 7-14 år medan den andra NTO-avdelningen i Skivarp, "Framåt", har ett 50-tal medlemmar i åldern 15 år och uppåt.

Energisk ordförande i Framåt är chaufför Stig Johansson medan Eva-Stina Johansson, Hörtegården är dess sekreterare och Harry Sandberg, Abbekås dess kassör. Nils Persson, Abbekås har förtroendet som Framåts studieledare.

Ungdomsledare i Vindros är Stig Hultén, Ö. Vemmenhög och Sonja Johansson sköter hobbyledaresysslan. Vindros har två ungdomsledare, Margareta Malmberg, Abbekås och Stig Hultén, Ö. Vemmenhög. Maj-Britt Calmstedt och Jan Inge Nilsson, Almaröd är avdelningens juniorledare.

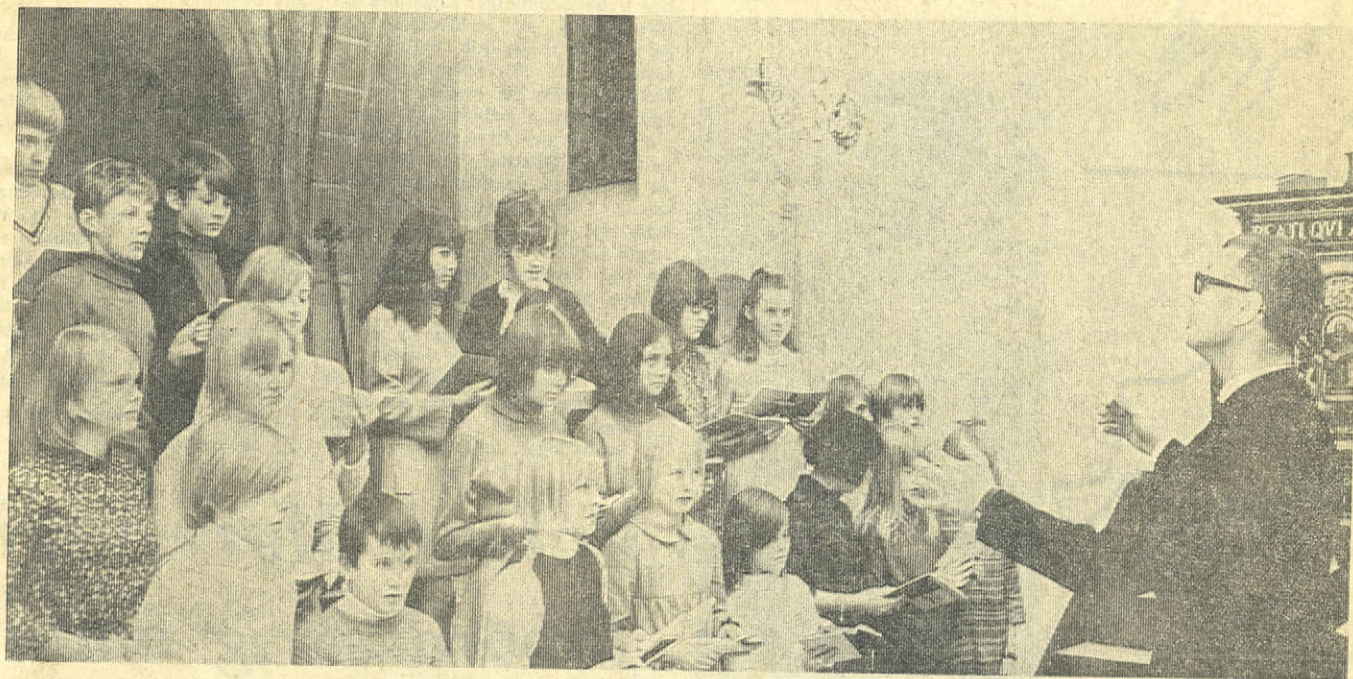
MOR och BARN

Fru MARIANNE OLSSON, Trelleborg, med dottern SUSANNE 3 månader.
(Foto: Sernert, Skurup.)

Ph.D 12/12 07 14/12.

Ny ungdomskör i Skurup

Kantor Bengt Olsson dirigerar den nya sångkören.

För fem dagar sedan gjorde tämligen nybildade Skurups kyrkliga Ungdomskör sitt första offentliga sångframträdande. Det var på lördagen vid söndagsskolans julfest. De två premiärsångerna "Det är en ros utsprungen" och "Lova Gud" framfördes med klara och klockrena toner och lovar gott för framtiden.

Kören bildades för ca två månader sedan av medlemmar ur kyrkliga ungdomskretsen i åldern 11-16 år. Från början var de ett 15-tal men efter endast några veckor hade kören växt till 25 sångare, av vilka två tredjedelar är flickor och resten pojkar.

Ledare för kören är kantor Bengt Olsson som även dirigerar den ordinarie kyrkokören med vuxna sångare.

★ BLOTT EN STÄMMA NU I BÖRJAN...

Med tanke på den låga åldern hos körmedlemmarna får de nu i början sjunga i endast en stämma för att öva upp både röstresurser och sångsäkerhet. När tiden är mogen kommer kantor Olsson även att lära dem att sjunga i stämmor. Men då måste han först känna sina sångare mycket väl för att kunna pla-

cera dem i de rätta stämmorna och ge var och en de sångaruppgifter som passar dem bäst.

★ SÄNGÖVNINGAR VARJE VECKA

Ungdomarna övar varje måndagskväll (med undantag för nästa sång-

övning som blir på tisdag med anledning av kantor Olsson på måndagen är upptagen av andra kantorstjänstupdrag). Skurups Kyrkliga Ungdomskör gör nästa offentliga framträdande "lille julafton" på länssjukhemmet i Skurup för att glädja de gamla där.

SUD.
14/12

Industriexpansion i Skurup:

Ett litet hantverk blev två storföretag på blott tio år

För tio år sedan började Odert Weberg i Skurup med hjälp av två anställda att tillverka skopor till gräv- och lastaggregat. Tillverkningen skedde i relativt blygsam skala i en liten verkstadslokal vid Tegelgatan 3 i Skurup. Det lilla företaget utökade snart sin produktion att omfatta även järnhjul och hjulphjul till traktorer. Sedan dess har produktionen och omsättningen ökat mångfaldigt och i dag dirigerar Odert Weberg en av köpingens större industrier, Webergs Mek. Verkstad AB som tillsammans med Söderslätts Traktor AB har ett 20-tal anställda.

Det sistnämnda företaget driver herr Weberg i kompanjonskap med Jarl Ralston. Dessa två företag, är oskiljbart sammanflätade i varandra. De har nämligen samma försäljare, verkstadsarbetare, lagerpersonal och kontorsstab. Givetvis har de även byggnader och lokaler gemensamt. Rationellt och kostnadsbesparande.

● 1962 EN MILSTOLPE

1962 är en viktig milstolpe i företagets historia. Det var det året som Webergs Mek. övergick från att inte endast vara ett producerande företag utan även ett säljande sådant, representerande två kända och landsomfattande fabrikat av lastmaskiner och grävaggregat. De blev nämligen återförsäljare för Maskin AB Gigantic som tillverkar lastmaskiner. Sam-

tidigt blev de även representant för Case band- och hjullastare.

● OMFATTANDE SERVICEARBETE

I och med att Weberg Mekaniska åtog sig försäljningen och även servicen av lastmaskiner och grävaggregat utökades antalet anställda successivt. Man tillverkar även redskap till dessa, såsom grusskopor, snöskopor, timmergafflar, skrotskopor och truckgafflar, dels för direkt försäljning till kunder och dels till lastmaskinsfabrikerna.

● FLYTTADE TILL NYA LOKALER 1966

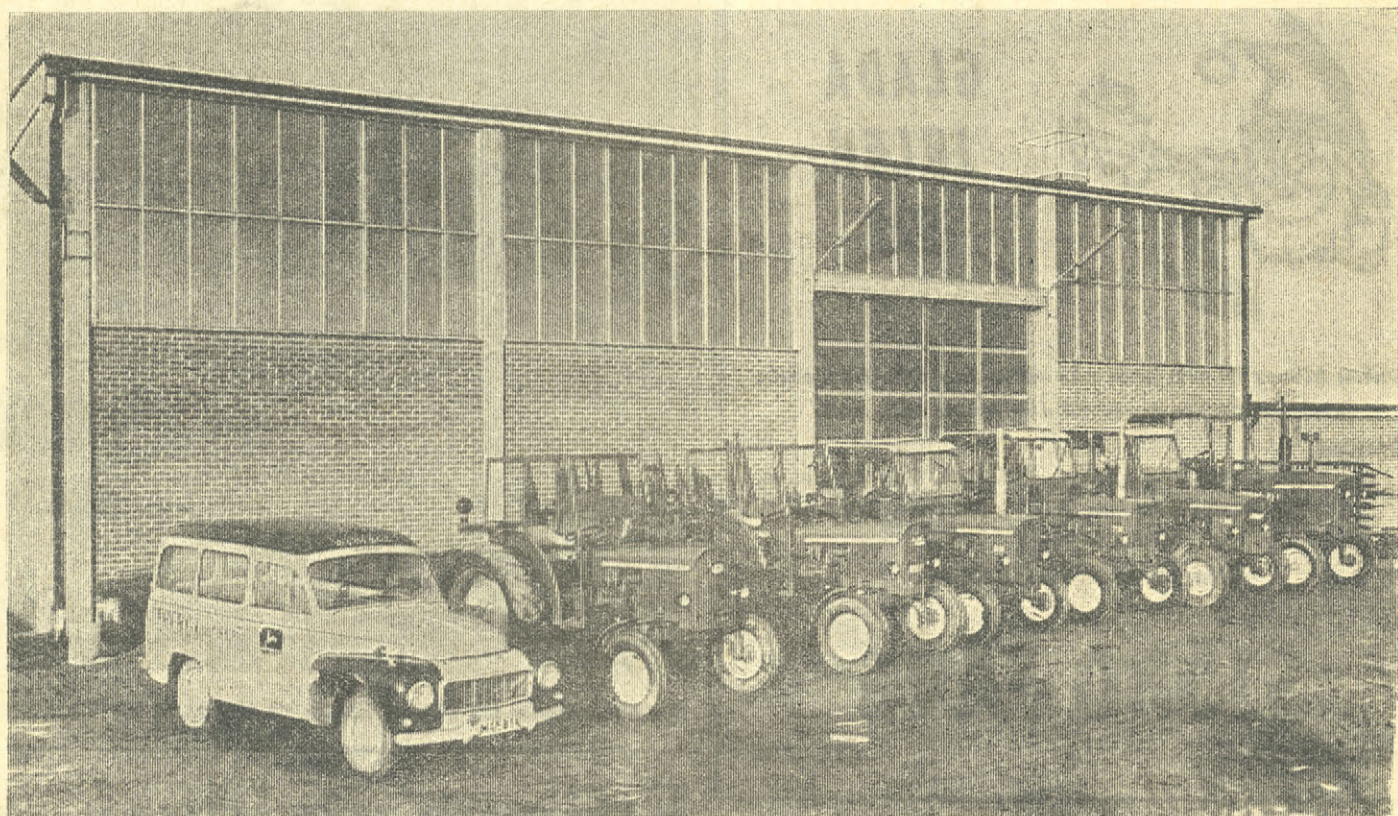
Verkstaden vid Tegelgatan som omfattade 120 kvadratmeter blev för trång och i fjor lät man bygga stora

omnämnas att Webergs försäljningsdistriktet för Maskin AB Gigantic omfattar hela södra Sverige med en linje Göteborg—Stockholm som nordlig gräns. Case-lastarna försäljes i Skåne, Halland och Blekinge.

● SÖDERSLÄTTS TRAKTOR 1-ÅRSJUBILERAR I ÅR

Det händelserika året 1966 bildad Odert Weberg i kompanjonskap med dir. Jarl Ralston firan Söderslätts Traktor AB som försäljer John Deere traktorer och lantbruksmaskiner. Som vi inledningsvis nämnde har Söderslätts Traktor AB samma anställda som Webergs Mekaniska AB.

10-årsjubileet firas på lördag på Skurups Hotell med ett 50-tal inbjudna.

Utanför den verkstadsbyggnad som Webergs Mekaniska Verkstad AB och Söderslätts Traktor AB samsas om på nya industriområdet i Skurup finns ständigt en nästan komplett serie av John Deeres nya traktorlinje i lager.

Direktör Odert Weberg diskuterar en konstruktionsritning till en ny typ av grusskopa med fr. v. mekanikerna Gunnar Olsson och Bengt Berglund.

14/12

verkstads-, lager-, kontors- och försäljningslokaler på Skurups nya stora industriområde med SLMA, Lundgrens Formverktyg AB och Tamö-Betong AB som närmaste grannar. Den nya byggnaden omfattar 900 kvadratmeter varav ca 650 som verkstadslokaler.

● **REPRESENTANT FÖR
KOCKUM LANDSVERK**

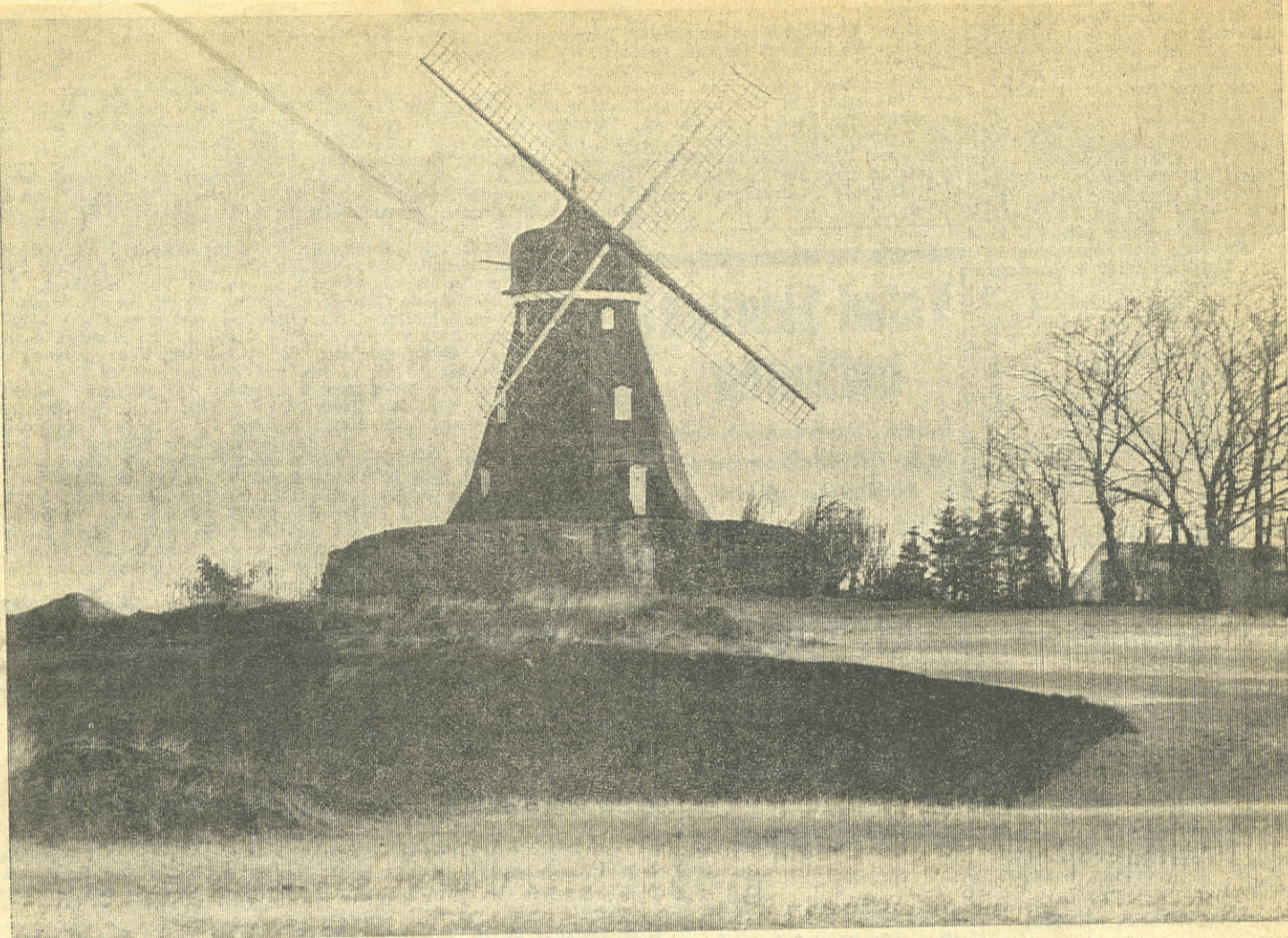
I fjor blev Webergs Mek. representant även för Kockum Landsverk som tillverkar gräv- och lastaggregat. Deras försäljnings- och service-distrikt för detta företag omfattar Malmöhus län. I sammanhanget kan

MOR och BARN

Fru BIRGITTA OLSSON, Skurup, med dottern ELISABETH 1 år.
(Foto: Sernerl, Skurup.)

15/12 - 64

En vacker vy, sedd från Malmö—Ystadvägen, av den vackra och idylliskt belägna gamla möllan i Skivarp som nyligen fått nya vingar att svinga högt mot skyn.

15/12
SUD.

Där den gamla möllan nu reser sig över bygden, har det säkerligen stått kvarnar, ända sedan de första väderkvarnarna kom till. I det här sammanhanget kan nämnas, att man funnit stenålderskvarnar i backen, inte mindre än 12 sådana, och egenomligt nog placerade i rad. Man vet, att där fanns en mölla vid förra sekelskiftet. Den tillhörde Gunnebo gård. Denna inköptes 1814 av Johan Eric Stolz från Skabersjö. Han blev senare ägare även till Skivarps gästgivaregård, men det må vara en annan historia.

★ BRAND I MÖLLAN

Kvarnen brann någon gång på 1850-talet. En ståtlig om än tragisk syn helt säkert, då lågorna gick högt

mot skyn, och branden var synlig milsvis omkring. Men nere på Gunnebo gård gick gamle Stolz, 70-årig och hjärtsjuk, och sökte lugna ner sig med att sjunga folkvisor, efter vad det berättas.

★ KATSTROF BLEV OVÄNTAD HJÄLP

Möllor fanns det ju lite överallt i trakten — det kan man läsa ut av bynamnen, men en stor mölla mitt i det spannmålsrikaste området i socknens mitt var något nödvändigt. Stolz fick helt oväntad hjälp av en ny katastrof. Utanför Abbekås strandade en skuta lastad med bästa norrländska kärnvirke. Stolz begagnade tillfället och köpte timret, och när han dog 1857, var han äga-

re till den statigaste holländaren på hela Söderslätt. Sedan gick kvarnvångarna runt i den möllan i nära 100 år.

★ MÖLLORNA FÖRFÖLL

Men industrialiseringen kom, och utvecklingen gick mot stordrift. Fler-talet av möllorna blev obehövliga, lades ner och förföll. Att Skivarpsmöllan fick en längre nådatid, berodde väl dels på skickliga möllare och dels på att motor installerats, så att möllan kunde arbeta oberoende av vinden.

★ STABILT BYGGD

När Stolz byggde sin holländare, gjorde han det med vingar, som var

och en hade 20 alnars vindfång och var 28 meter mellan vingspetsarna. Vingarna fästades vid s. k. hjärtbalkar, som vägde ett ton vardera. Axeln, som hjärtbalkarna var fästade vid, hade en längd av 5 meter, var 8 dm bred och vägde 2 ton. Stora virkesdimensioner, som inte är lätta att få tag i nu. Men när det nu för något år sedan visade sig, att Skivarpsmöllans vingar o. hjärtbalkar måste bytas ut, lyckades man få lämpligt virke, från Maltesholms skogar. Virke, som måste ligga minst ett år och torka, innan det kan användas. Det är ont också om kunniga kvarnbyggare nu för tiden. Den som har äran av Skivarpsmöllans restaurering är närmast kvarnbyggaren Bert Nordin, Spjutstorp, och

Traditionsenlig Lusse i Skivarp

Luciafirandet i Skivarp fick i år i den tidigare morgonväkten en något kylig, men stämningsfull, upptakt tack vare kung Bore, som under nattens timmar strött ett tunt, vitt och gnistrande snötäcke över bygden. Det lussades, kunde man se, lite överallt i samhället, och vittklädda Lucior med åtföljande skjortklädda tärnor och stjärngossar smög omkring och lyste upp vintermorgonen när de kom och överraskade mer eller mindre för-tjusta anhängare med lussekatter, kaffe och sång.

I skolan höll man förstås också på traditionerna, och gick med långa och välsjungande ljuståg genom salarna. Att få vara med i skolans Luciatåg har alltid ansetts vara en ära, och att få vara ljusdrottning är ännu i dag mer toppen än ett aldrig så gott betyg, och dessutom naturligtvis ett minne som man aldrig glömmer.

Lilla Gull-Britt Wallström var folkskolans Lucia i Skivarp, och hon och hennes kamrater från 4:an skötte sig med den äran, det var alla överens om. Det lussades förresten mest hela dagen i Skivarp. Ute i byn kunde man se ungdomar från Skivarps 4H med lilla Anne-Lis Andersson som Lucia och med sin sång och sitt solskenshumör spridde hon säkert glädje i många hem. Lottorna var i farten redan på förmiddagen för att förbereda den stora kaffebjudningen man traditionellt har varje år på Skivarps gästgivaregård. Som källarmästare Gösta Streifert och hans fru generöst ställer till förfogande. I gästgivaregårdens stora sal dukade lottorna för c:a 150-talet

Fr. v. pensionärerna Oskar Johansson, Nöbbelöv, Ester och Karl Johannesson, Abbekås, som serveras av lottorna Marianne Carlsson och Ulla Ranér.

gäster, samtliga pensionärer från Vemmenhögs och V. Nöbbelövs församlingar. Alla bord var festligt smyckade med blommor och ljus, girlander hängande överallt och en ståtlig julgran strålade av ljus.

När alla hunnit bänka sig kring de långa kaffeborden hälsade lottakårens chef, fru Inga Markborn, välkommen och uttryckte sin glädje över att så många kunnat infinna sig. Nu hade en underbar kaffedoft hunnit sprida sig i salen och snälla lottor skyndade omkring och fyllde kopparna med både tvåtår och tretår till lussekatter och allt annat gott man bjöd på. Kaffet var gott och man pratade minnen från gamla tider, och hade mycket trevligt tillsammans. Sorlet tystnade plössligen, för i fjärran hördes sång av unga röster. Luciasången. Och in i salen kom ljusdrottningen Ingrid Larsson, V. Nöbbelöv med sitt stora följe av tärnor och stjärngossar. Allvarliga inför alla de gamla och med sina

unga, vackra röster, sjöng de den gamla kära sången som är förknippad med julhögtiden.

Alla kring borden satt tysta, gripna av stundens högtidlighet, och tårar glänste i många ögon. Så gick taget ut ur salen, sången tonade bort men den högtidliga stämningen dröjde kvar ännu en stund innan man kom tillbaka till de glada historierna med "minns du?" och "kommer du ihåg?" Och så skrattade man och stortrivdes, berömde lottorna och källarmästaren för kaffet och kakorna, och lovade träffas varje gång man fick tillfälle att komma samman på detta sätt.

Då slogs en fanfar på pianot för nu kom Skivarps 4H:s musikecklar för att underhålla med sång och musik. Och det gjorde de sannerligen med den äran. Vi kan inte räkna upp alla de duktiga musiker och sångare som med ett skickligt genomfört program fick stämningen att stiga alltmera. De kraftiga applåder-na visade hur tacksamma alla var,

och detta underströks också av lottakårens ordförande, fru Inga Markborn. Som en vacker avslutning höll till sist kyrkoherde Birger Holmberg en kort andaktsstund med utgång från dagens firande av ljusets rena ljusbringarinnor. Så skildes man med förhoppning och löften om att träffas igen, om inte förr så vid nästa Luciafest på gästgivaregården.

115
15/12

1967

Luciatåg genom Rydsgård

Lucian Eva Johansson med uppvaktande färnor på bilkortegen som drog genom gatorna i Rydsgårds sam-

SAD
15/12

Kursslut i Skurup

Christina Wollmer, Skurup, tycker tillsammans med kursettan Ingegerd Olsson, Knästorp, t h, att korade Bästa kamraten Gunnel Gunnarsson, Malmö, är toppen.

Höstkursens avslutning på lant-hushållsskolan i Skurup hölls på lördagen i skolans aula i närvaro av föräldrar och anhöriga till eleverna. I samband med avslutningen höll trädgårdskonsulent Karl Wikesjö föredrag.

Följande elever fick premier:
Ingegerd Olsson, Berit Larsson,
Britt-Marie Schröder, Kerstin Mau-

ritzson, Ulla Jönsson, Gunnel Gunnarsson, Ann-Marie Persson, Ewa Larsson, Annica Bermhagen, Lena Carlsson, Birgit Persson, Lisbeth Persson, Ann-Britt Andersson, Monica Runbom, Anette Andelius, Ulla-Christine Westbergen.

Bästa kamrat blev Gunnel Gunnarsson, Malmö.

ARBETET 17/12

40 elever färdiglärda i hushållets konster

Höstkursen på Skurups Lant-hushållsskola hade på lördagen avslutning. 120 anhöriga till de 40 eleverna kunde bese en väl arrangerad slöjdställning och äta lunch som eleverna själva lagat. Föredragshållare vid avslutningen var trädgårdskonsulent Karl Wikesjö. Sist på det välplanerade programmet var mannekänguppvisning.

Det hade samlats ovanligt många anhöriga vid höstkursens avslutning. Under de gångna fem månaderna har eleverna sysslat med vävning, klädsömnad och broderi. Utställningslokalen var fylld av folk som beundrade deras arbeten. Ämnet silversmide har också ingått i kursen och här fanns många vackra smycken att titta på. Efter rundvandringen i utställningslokalen bjöds de anhöriga på lunch som eleverna lagat.

Trädgårdskonsulent Karl Wikesjö höll efter lunchen ett föredrag och visade färgbilder om miljöer och trädgårdar vid skånska lanthem.

— De skånska lantbrukssamhälle-
na är i regel mycket trista, man
kan jämföra med Danmark, där
har de kommit bra mycket längre i
sin utveckling. Telefonstolpar och
kraftledningar ser trist ut, likaså
de gapande hålen efter grustag och
liknande. Det är sådant som stör
miljön. För att behålla vår skånska
miljö borde vi bl.a. försöka bevara
pilealléerna och därmed vår kultur,
sade trädgårdskonsulent Wikesjö.

Han tyckte också att trädgårdarna
måste bli mer lättskötta. Mera gräs-
mattor och träd och mindre rabat-
ter och gångar som tar mycket tid
i anspråk. Det behövs mer grönska
runt gårdarna för att skapa en trev-
lig miljö.

Efter föredraget blev det sång av
eleverna. Vidare en redogörelse för
kursen samt premieutdelning och tal
av skolstyrelsens ordförande. Sist var
det mannekänguppvisning där några
elever visade upp vad de själva sytt.

Deltagare i kursen var: Anette
Andelius Göteborg, Ann-Britt Ander-
sson Tågarp, Monica Andersson
Svedala, Marianne Andréasson Sve-
dala, Annica Bermhagen Hälsing-
borg, Helena Berry Göteborg, Ann-
Christin Borg Kivik, Lena Carlsson
Ystad, Pia Chroona Johanneshov,
Birgitta Egerborg Falun, Pia Frank-
linsson Malmö, Gunnel Gunnarsson

Fr. v. Christina Wollmer, Skp, "bästa kamraten" Gunnel Gunnarsson, Malmö, kursettan Ingegerd Olsson, Knästorps; nederst t. v. Ingrid Jönsson, Skivarp, och Lena Carlsson, Bussjö.

Malmö, Karin Hansson, fru Östra
mö, Ingrid Jönsson Skivarp, Ulla
Grevie, Margareth Höjenstam Mal-
mö, Ingrid Jönsson Skivarp, Ulla
Jönsson Bjuv, Berit Larsson Häslöv,
Ewa Larsson Malmö, Karin Lindh
Malmö, Ann-Charlotte Löfgren Skå-
nes-Tranås, Lena Lövgren Blentarp,
Kerstin Mauritzson Borby, Ann
Nilsson Göteborg, Ann-Kristin Nils-
son Trelleborg, Britt-Marie Ohlsson,
Blentarp, Ingegerd Olsson Lund,
Ann-Marie Persson Svedala, Birgit
Persson Lövestad, Lisbeth Persson,
Uppåkra, Lund, Marianne Persson
Tågarp, Birgitta Prah Tommarp,
Monica Runbom Nässjö, Britt-Marie
Schröder Malmö, Bodil Sjöström
Staffanstorps, Ulla Thorstenson Häl-
singborg, Ulla-Christine Westberg,
Christina Wollmer grundsk. Skurup,
Malmö, Bodil Wister Halden, Norge,
Kerstin Wollter Höör, Carin Örbom
Göteborg.

PREMIER:

Ingegärd Olsson, Lions clubs pre-
mium + Lidbergs bokhandels pre-

mium, Berit Larsson, Skytts härads-
gille + Lidbergs bokhandels premi-
um, Britt-Marie Schröder, Skurups
jordbrukskassaas + Lidbergs bok-
handels premium, Kerstin Mauritz-
son, Östra Skånes andelsslakteris
premium, Ulla Jönsson, Skånes mej-
eriers premium, Gunnel Gunnarsson,
Skivarps betodlarförenings premium,
Ann-Marie Persson, Oxie härads-
gilles preium, Ewa Larsson, Skurups
Sparbanks premium, Annica Berm-
hagen, Wemmenhøgs Sparbanks pre-
mium, Lena Carlsson, Skurups Spar-
banks premium, Birgit Persson,
Wemmenhøgs Sparbanks premium,
Lisbeth Persson, Skurups Sparbanks
premium, Ann-Britt Andersson, Lid-
bergs bokhandels premium, Monica
Runbom, Lidbergs bokhandels pre-
mium, Anette Andelius, Lidbergs
bokhandels premium, Ulla-Christine
Westbergen, Lidbergs bokhandels
premium. "Bästa kamraten": Gun-
nel Gunnarsson.

SUD
18/9
12

SKURUPS TEGELBRUK SKALL LÄGGAS NER

Bror Landén är en av de 20 som drabbas av arbetslöshet, när bruket läggs ner

En icke avundsvärd julklass fick 20-talet anställda vid Skurups Tegelbruk AB i veckan: Ett skriftligt meddelande från direktionen upplysande om att driften vid bruket skulle upphöra helt den 14 februari nästa år p. g. a. bristande lönsamhet. Beskedet blev en oväntad källdusch. De flesta är trojänare som arbetat i tegelbruket i många år och som är fast rotade i Skurup och svårligen kan tänka sig att skaffa arbete på annan ort.

□ De var allmänt beredda på permittering under några vintermånader liksom förra vintern, men beredda på definitiv nedläggelse av driften var de absolut inte.

□ Fabrikationen vid Skurups Tegelbruk har de senaste åren uppgått till ca sex miljoner tegel per år.

— SISTA SIDAN —

SUP.
16/12

De anställda vid Skurups Tegelbruk: Nedläggningsbeslutet rena chocken!

SUP.
16/12

Nedläggelsen av driften vid Skurups Tegelbruk den 14 februari nästa år kom som en chock för många av de 20-talet anställda. Värst är det för de som arbetat där i många år och i s. a. s. vuxit in i företaget. Alla utom tre är bofasta skurupsbor, många med familj och hus.

— Jag och bolagets direktion kommer att göra vad som står i vår makt för att tomt och byggnader skall kunna säljas till ett företag som kan övertaga både byggnader och personal eller åtminstone en del av denna. Men vilken bransch det skulle kunna bli är svårt att sja om, säger disponent Helge Månsson, om det nu överhuvudtaget går att få hit någon annan industri. Men byggnaderna är ju prima så möjligheter finns.

Givetvis är länsarbetsnämnden underrättad och de kommer, liksom Skurups köping, som också är underrättad om nedläggelsen, att arbeta fram nya arbetsmöjligheter för personalen och om möjligt se till att det nya arbetet blir i Skurup. Att skaffa ett jobb som passar var och en av våra anställda är förstås inte lätt. Många är också kommen till så hög ålder att det knappast kan bli tal om någon omskolning.

— Vi var helt oberedda på en definitiv nedläggelse av rörelsen, omtalar John Pettersson, som arbetat där i 28 år. Däremot hade permittering några vintermånader ej kommit som någon överraskning, ty så blev det i fjor. Men årligt talat, vi äldre har med en viss oro sett att lagren

på tegel bara växt och växt och nog har vi haft vissa farhågor, men dessa har inte sträckt sig längre än till permittering en kortare tid.

Den som varit anställd i företaget längst tid är 54-årige brännaren Börje Thomasson som började där som 18-åring.

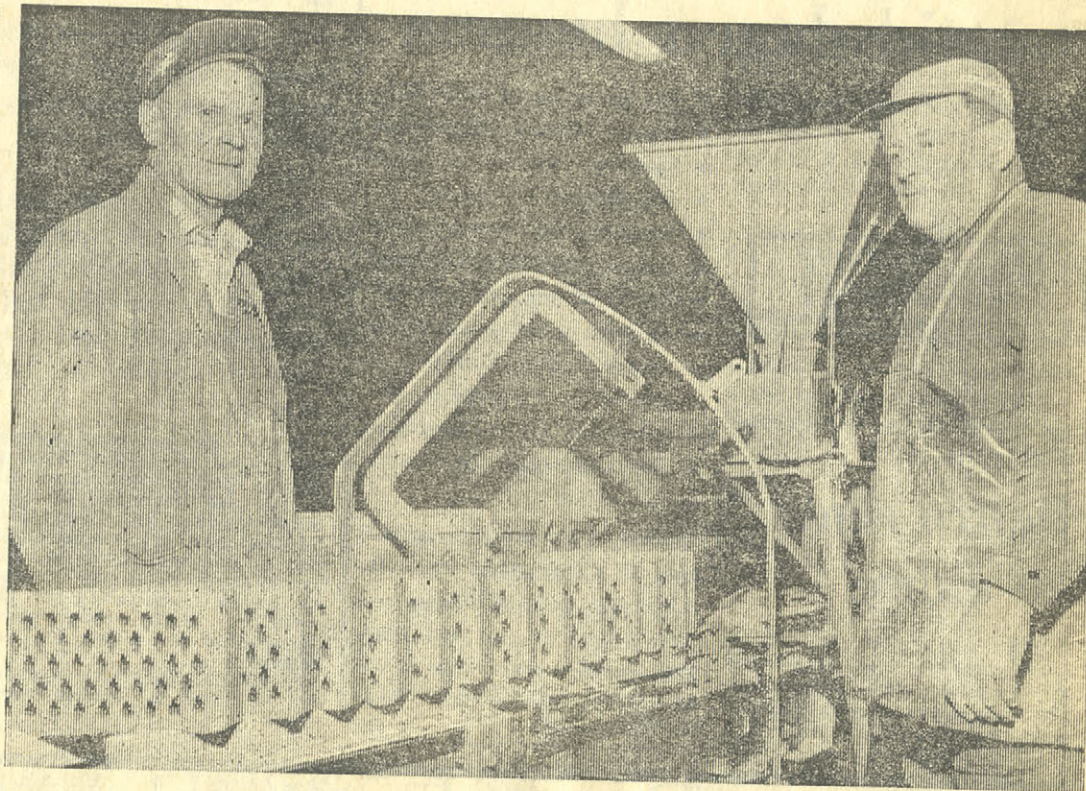
— Jag har praktiskt taget aldrig haft någon plats och vad jag skall ta mig till efter den 14 februari har jag inte alls hunnit att fundera på. Och det har väl ingen annan i heller av de anställda. Vi får avvakta och se vilka förslag till lösningar som bolaget och länsarbetsnämnden kommer att presentera. Troligen blir det ej något klert i år. En oviss framtid som kastar en mörk skugga över den stundande julhelgen.

Hilding Jönsson, som anställdes år 1953: Ack, fråga mig inte vad jag skall göra efter den 14 februari. Jag är allt för överraskad för att riktigt ha kunnat fatta det än. Jag är 56 år och inte blir det lätt för mej att få något annat jobb. Åtminstone inte här i Skurup, men inte är det roligt att flytta ifrån alla vänner och bekanta här, inte.

AVGÅNGSVEDERLAG

— En liten ljusglimt är att vi får ett s. k. avgångsvederlag. För oss äldre som har varit anställda länge kan det röra sig om flera tusenlappar. Och det är ju alltid en tröst och hjälp.

Skurups Tegelbruk skapades år 1901 och ombildades till Aktiebolaget Skurups Tegelbruk år 1939. På den tiden fanns det ett 5-tal anställda men sedan har automatisering av maskinerna resulterat i en nedskärning av personalen. Just nu finns utom disp. Helge Månsson och tegelmästare

John Pettersson, f. v., med 28 och Hilding Jönsson med 24 anställningsår bakom sig

Erik Andersson 20 tegelarbetare och ett kontorsbiträde.

I slutet av 1950-talet genomgick tegelbruket en omfattande modernisering. Bl. a. fick bruket en dyrbar torkanläggning. För tre år sedan gjordes en smärre ombyggnad.

— Genom hård konkurrens inom byggnadsmaterialbranschen, samt en viss inskränkning i det allmänna byggandet genom den 25-procentiga investeringsavgiften har lönsamheten blivit sådan att ett beslut om nedläggning blev oundviklig, säger disp. Helge Håkansson som också omtalar att han själv ej har hunnit göra upp några planer på vad han skall arbeta med efter den tragiska datumen, den 14 februari.

Vintrigt vid folkskolan i Genarp

Fr. v. Johnny Ekdahl, Sten Inge Sjöstrand, Christer Carlsson, Anders Svensson. Krister Nilsson och Lars Erik Svärd provar "kasebanan" vid folkskolan i Genarp som nu efter det senaste snöfallet blivit hal och fin att "kasa" på.

★ Under de senaste dagarna har det
★ fallit en del snö i Genarp och
★ snötäcket är nu några centimeter
★ djupt. Det räcker för att slutt-
★ ningarna i anslutning till folk-

★ skolan i Genarp skall bli ut-
★ märkta som kälk- och "kaseba-
★ na".

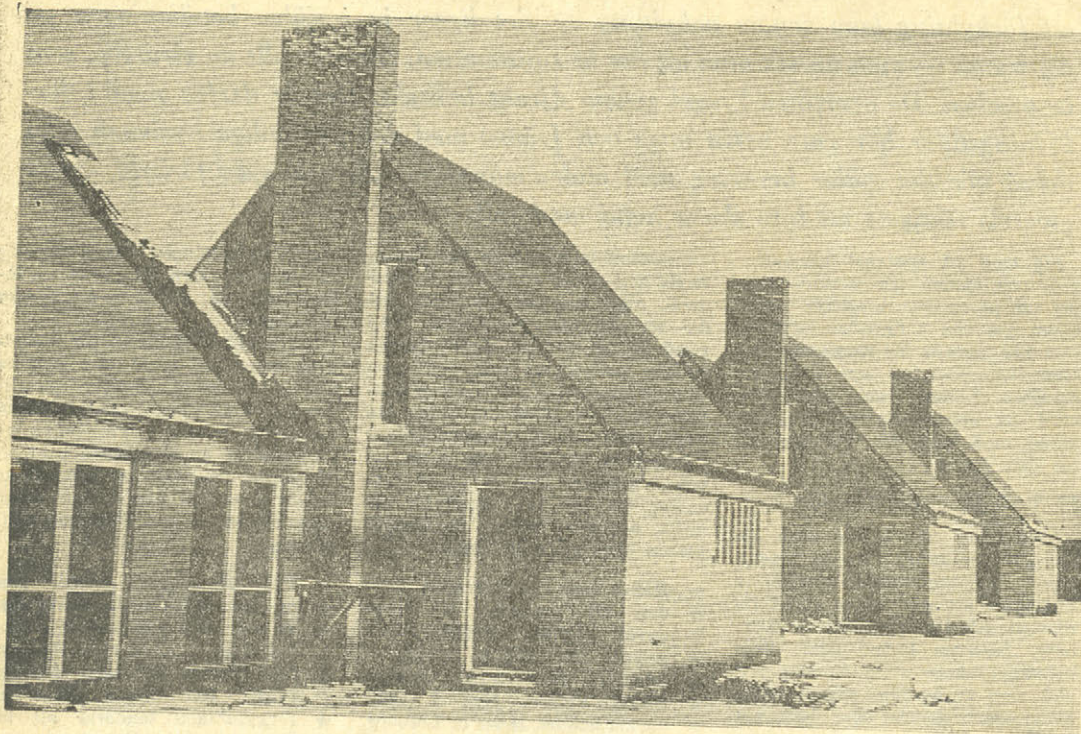
Under rasterna roar de yngsta ele-
verna sig med att kana i backen.

De använder sig endast undantagsvis
av kälke eller de nu så populära te-
faten. Det går bra att kasa på stöv-
larna och pjäxorna. Någon gång blir
det också ofrivilligt på byxbaken om

man tappar balansen. Nu återstår
endast några dagar av skolarbetet
innan det efterlängtrade jullovet bör-
jar.

Syd. 19/12-67

Nytt villaområde i Genarp

Så här ser husen ut nu. De kommer dock att få ett betydligt mera exklusivt utseende när de blir helt färdiga. Väggar och skorsten kommer att målas vita och takbeläggningen blir svart.

Genarp har på senare år blivit känt för att vara ett litet idylliskt samhälle stressade stadsbor gärna bosätter sig. Genarp ligger ju ungefär mitt emellan Malmö, Lund, Trelleborg och Ystad och inte till någon av städerna är det längre väg än att folk mycket väl kan bo i stan. Och så är det många som gör. Bostadshusens antal växer i rask takt i Genarp. Just nu håller ett nytt område med 23 enfamiljsvillor på att växa upp i nordvästra delen av samhället, söder om kyrkan.

Byggnationerna av villorna påbörjades i juni i år och de beräknas att bli inflyttningsklara i mars och april 1968. Det är Genarps kommun som bygger husen som sedan säljes till privatpersoner som får överta de lån som kommunen fått på husen. Av priset ca 135.000 kr är det ca 25.000 kr som behövs som första inbetalning.

Kommunalkamrer Sven G. Larsson omtalar att husen är av högsta kvalitet och standard. De är byggda i två plan med tre rum och kök i nedanvåningen och två stora rum i ovanvåningen. Till vart och ett av husen finns också en garagebyggnad med förutom garageutrymme även pannrum, tvättstuga och förråd.

Professor Sten Samuelsson vid Tekniska Högskolan i Lund har ritat husen och även planen och husplaceringen för området. Placeringen av husen i förhållande till varandra har professorn lyckats utomordentligt väl med, ty placeringen har varierats så att den som kommer in i området ej märker att husen har exakt samma former. Därigenom blir det ej en monoton och steril helhetsbild utan en idyllisk och trevlig vy över villaområdet.

Husen är delvis av typen "skånsk länga" med vita väggar och skorstenar, samt svarta tak.

De som sett ritningarna och besökt platsen och den påbörjade byggnationen tippar att villaområdet kommer att väsentligt skilja sig från ordinära villaområden och bli mycket populärt, genom dess byggnadskarakteristik med svart-vita hus och placeringen av dessa.

SUP
19/12

60 huggare och 30 körare röjer i stormdrabbad Håckebergaskog

— Av TORSTEN HANSSON —

Solen skiner från en djupt blå himmel som vid horisonten övergår till lila, gröna och grå färgnyanser. Det gör nästan ont i ögonen av de skarpa solljusreflexerna från snön. Luften är fylld av monotona ljud från motorsågar och arbetande traktorer, och det doftar gott och friskt av söndersågade granar och tallar. Vi befinner oss i centrum av en säregen landskapsbild där allt starkt vittnar om naturens enorma makt.

— Den stormdrabbade Håckebergaskogen som håller på att röjas upp av 60 huggare och 30 körare, var och en av de sistnämnda utrustade med transportfordon av varierande storleksordning. De kommer att hålla på hela vintern med skogsröjning, och om vintern inte blir alltför svår eller om något annat oförutsett inträffar, kommer skogen att vara uppröjd omkring den 1 april.

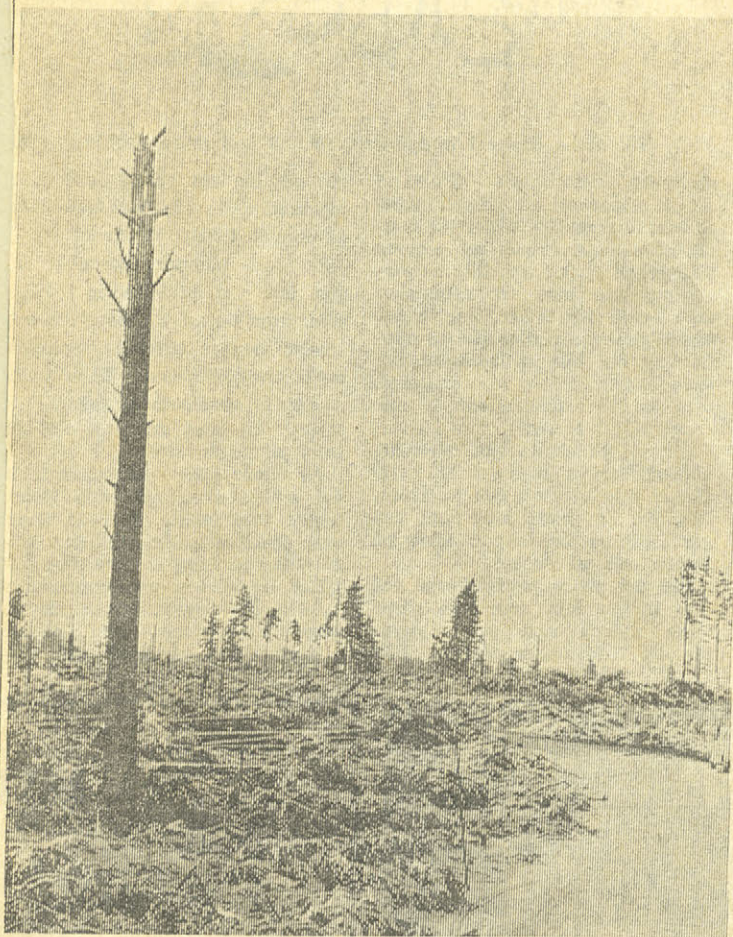
När det behövs 90 personer, en stor maskinpark och ungefär fem månader för att röja upp förstår var och

en att den "vindpust" som drog fram över Håckebergaskogen några timmar en mörk och stormig oktoberkväll ställde till med ett enormt kaos i skogen. Ett kaos som är nästan obeskrivligt och som ingen människa fattar vidden av om vi inte varit på ort och ställe och med egna ögon tagit del av skadorna. Den fallna och ihoptrasslade Håckebergaskogen har blivit något av ett turistmål. Dagligen är det fortfarande många bilister som stannar till för att betrakta den säregna landskapsbilden. Med ett otroligt virrvarr av grenar, stammar, flermeterhøga rotknölar samt avbrutna trädstammar som sticker upp här och var. Och något enstaka träd, som icke fallit, men mestadels står på sned och är dödsdömt i alla fall.

Nu sedan snön kommit verkar inte bilden av stormens härjningar så dyster som tidigare. Naturen har, för att lätta sitt samvete, klätt allt i grann rimfrost och utbytt den mörka och dystra färgen mot bländande vitt.

Godsägare Rurik Tham, Håckebergas gods, omtalar att av godsets ca 2.300 ha skogsmark är en fjärdedel svårt stormskadad. 90 proc. av alla granar över 40 år har stormen föraktfullt kastat till marken, och 50 proc. av de stolta bokar som passerat sin 80-årsdag ligger också livlösa på marken. En 80-årig bok är bara barnet.

När uppröjningen är klar återstår fortfarande svåra problem. Vad skall göras med all bokstock som då ligger på backen? Den nuvarande sågkapaciteten är bara en fjärdedel av vad som behövs.

En säregen landskapsbild, den stormdrabbade Håckebergaskogen.

S.H.D.
19/12

Fr. v. Hilding Larsson, Emil Hansson, Sven Mårtensson, guldmedaljören Arvid Mårtensson, Lago Grönvall, Martin Persson och representanten från Kommunförbundet rektor Johan B. Andersson, Furulund.

Förtjänstmedalj i guld till Arvid Mårtensson i Rydsgård

I samband med årets sista sammanträde med Rydsgårds kommunalfullmäktige på måndagskvällen

erhöll kommunalveteranen, lantbrukare Arvid Mårtensson, Rydsgård Svenska Kommunför-

bandens medalj i guld för sitt långa och förtjänstfulla arbete under 40 år.

Medaljen överlämnades av representanten för kommunförbundet, rektor Johan B. Andersson, Furulund som också höll ett längre tacktal till medaljör Mårtensson.

Medaljeringen skedde vid den middag på Rydsgårds Hotell som följde efter fullmäktigesammanträdet.

I samband därmed avtackade även avgående ordföranden i skolstyrelsen Emil Hansson avgående ordföranden i idrottsnämnden rektor Lago Grönvall, samt förtroendemännen Hilding Larsson och Martin Persson.

Som sed är utdelades också blomsterkvastar till de avgående, samt till deras fruar.

Kubanerna läser Pippi Långstrump

Skurupselev träffade Fidel Castro

DET ÄR inte många svenska ungdomar som nyligen gästade Kuba. I Skurup har vi träffat fröken Pia Ryberg, 22, som faktiskt varit i det revolutionistiska riket, 15 mil från Amerika. Hon är själv aktiv inom den svenska kommunistiska ungdomsrörelsen. Det är sällan vi har tillfälle att lyssna till en ung kvinna med en sådan politisk bekännelse. Hon berättar intryck från Kubabesöket, givetvis som hon såg det just genom sina glasögon. Vi har fastnat inför ett och annat.

Pia Ryberg säger: Efter att under en månad ha vistats på Kuba och rest härs och tvärs över ön får man många intryck. Främst stannade jag inför vad revolutionen betytt i det landet. Kubas revolution är en glad revolution. Den socialistiska omdaning har betytt frihet för det kubanska folket. Man har fått rätt till ett människovärdigt liv. Det låter skrämmande och farligt med revolt. Jag mötte en kubansk arbetare i staden San Cristobal. Denne berättade för mig.

BODDE I SKJUL

— Vi bodde i skjul gjorda av plåttunnor. Många svalt ihjäl. Jag ville studera när jag var ung. Det gick inte. Mina föräldrar hade inga pengar. De som fick studera var läkarens och juristens söner. Det var amerikanerna som ägde Kuba, den kubanska jorden, och de byggde palats i Havanna. Så kom revolutionen. Många kubanska bönder fick offra sina liv. Men nu är folket fritt. Nu ägs den kubanska jorden av kubaner. Vi får ordentliga bostäder etc.

— Ungdomarna tror inte på övernaturliga väsen. Kyrkan får allt mindre grepp. Men vi respekterar kyrkan så länge den inte direkt motarbetar revolutionen, så den kubanske arbetaren.

Pia berättar: Vi besökte under resan flera skolor. Analfabetismen har nedbringats från 23,6 procent till 3 procent efter det amerikanerna fördrivits från Kuba. Detta har skett genom bl. a. stora insatser av ung-

domarna. Man har nu inrättat särskilda fakulteter vid universiteten för dem som inte har behörighet att läsa vid universitet. Ett radikalt grepp i vuxenutbildningen.

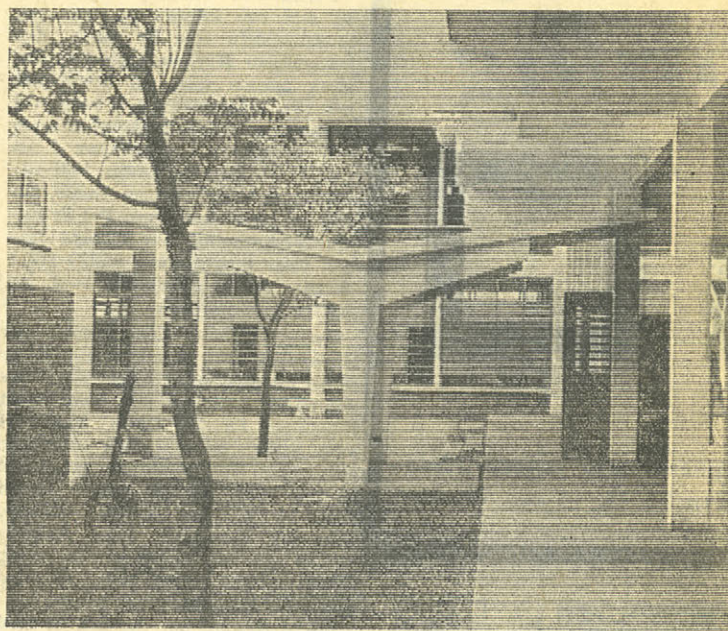
NYA SKOLOR

— Man bygger en ny sorts skolor på Kuba, berättar Pia. Det är någonting som i uppläggningsen liknar de svenska folkhögskolorna. San Andrés är en skola av den typen, och som blev färdig i början av året, belägen i provinsen Pinar del Rio. Den har plats för 450 elever, flickor och pojkar. Någon uttagning har man inte, åldern varierar från 8 till 17 år. Skolans viktigaste målsättning står inte på schemat; att lära sig konsten att leva tillsammans med andra människor, att älska och respektera dem samt att göra eleverna medvetna om deras roll i samhället — och i socialistiskt tänkande.

— Nytt i sammanhanget är att eleverna får vara med och diskutera politik, berättar Pia entusiastiskt (något man känner till från en rad kommuniststyrda stater i östvärlden). Vidare får eleverna delta i praktiskt arbete. Pedagogiken är enkel och fruktbärande. Det förekommer ingen bestraffning. Har någon elev burit sig dumt åt dryftas detta gemensamt av elever och lärare.

GYNADE

Pia: De sociala förmånerna på skolan är mycket goda och man kan säga att Kubas ungdomar är gyn-

Här en bild av en modern byggnad på Kuba

Pia Ryberg

är en ung elev på folkhögskolan i Skurup. Hon är kommunist och har besökt Kuba i somras. Det är intressant att ta del av hennes berättelse med intryck från revolutionens kubanö. Givetvis får hennes synpunkter stå för hennes räkning, och de bringar till eftertanke.

Skolans bibliotek var intressant, berättar Pia vidare. Många av oss hade väntat att där endast skulle finnas socialistisk litteratur. Naturligtvis var sådan litteratur övervägande, men där fanns även barnböcker av västerländskt ursprung: Pippi Långstrump, Onkel Toms stuga, Ivanhoe m. fl. Det gäller här som på andra områden att Kuba följer sin egen linje.

— Om man frågade eleverna vad de ville bli, så var det självklart att de ville ha ett yrke där de kunde vidare utveckla revolutionen, säger Pia Ryberg. Några ville bli läkare och resa till u-länder, andra till Latinamerika. Politiskt är de äldre eleverna organiserade i ungdomskommunisterna. Det motsvarar ungefär vårt SSU.

Så såg Pia Ryberg, elev på folkhögskolan i Skurup, på det hon mötte på Kuba.

Pia Ryberg har träffat Fidel Castro på Kuba men nu är hon i Skurup och pluggar.

20/12

Energi och välvilliga fäder gav Skurup FLYGANDE START!

Lokalförbundet i Skurup har ännu inte fem år på nacken — jubileet firas i sommar — men uppvisar ändå finfin verksamhet både på bredden och toppen! Det lyser

energi och optimism om styrelsen. Korpiddrotten i Skurup kom i gång på initiativ av Karl Gustav Kruus och Ernst Svensson, ordförande respektive kassör från starten 1963.

Många gånger hjälper det inte med energi och optimism. Ställer sig inte kommunen välvillig är det svårt att lyckas. Men i Skurup har de styrande varit synnerligen behjälpliga.

Sålunda har korpen tillgång till idrottshall (med Skånes lägsta hyra, bara 6 kr per träningstimma), idrottsplats med elljus (!) och ett årligt kontantanslag på 1.000 kronor.

● korpsforum

— Vi har ett bra samarbete med köpingen, säger ordföranden K G Kruus, varushuschef på Domus. Redan från början hjälptes vi tillrätta med material. Och kommunen har lätt att kontrollera att vi använder pengarna på ett riktigt sätt.

— Kommunalkamreren Erling Sigfridsson är revisor i förbundet! Han deltar dessutom i både handboll och fotboll.

□ PUBLIKTOPP

Handbollen är Skurups stolthet. Korpusterna samlar faktiskt mer folk än vissa div II-matcher! Cirka 200 möter upp i hallen och ordnar rena landskampsstämningar.

Styrelsen är flitigt representerad på planen. Kassören Ernst Svensson t ex brukar dyka upp mellan målstolparna. Av någon underlig

Handboll mellan Kommunal och Lärarna. Sven Persson i Lärarna konstaterar att mv Knut Persson (styrelseledamot) lurar honom på konfekten. Närmast bakom honom ses Jörgen Ohlsson, Kommunal, skymd t h Sven Kristiansson (styrelsemedlem) och längst t h Lennart Larsson, Lärarna.

anledning kallas han för "Sället" av kamraterna. Men det revanscheras han sig för på fotbollsplanen, då han ser till att det blir nätrassel...

— Det går nästan för fint, tycker KG Kruus. Vi har faktiskt kommit i delo med den civila idrotten (Skurups AIF) och det är inte skojigt. Men vi kan inte hindra någon att delta hos oss. Vi ser gärna att AIF:s eventuella talangscouter lockar över förmågorna till sig!

— Ett par civila klubbar, Jonstorp IF och Ryngö IF, deltar med sina fotbollslag i handbollsserien. På det sättet håller de konditionen vid liv.

— Likaså är skolorna med i bilden. Lantbruks- och folkhögskolan deltar i våra serier liksom lärarna.

— I sommar ska vi satsa hårt på fritidsverksamheten. Promenadtävlingarna har blivit väl mottagna och Cykelturen -67 lockade nästan ut hela köpingen (5.500 invånare). Vi har fått massor av förfrågningar om arrangemanget återkommer — och det gör det!

— Vi har erbjudits en lokal vid Svaneholms slott. Där finns det härlig terräng att motionera i och tanken är att vi ska bygga ut det hela med en bastu.

Utöver fotboll, handboll och friidrottsevenemang sysslar Skurupskorpen även med bordtennis, volleyboll och pensionärgymnastik.

Bordtennisen drivs i samarbete med Skurups BTK, så här fungerar samarbetet med den civila representanten. Och pensionärgymnastiken — under ledning av

Britta Sjösten — är så blomstrande, att grannkommunerna bett om hjälp med att organisera sin pensionärgymnastik.

Kassören Ernst Svensson (åke-riägare) säger:

— Vårt mål är naturligtvis att växa ännu mer, men vi måste sköta våra ordinarie sysslor också.

Kvantarna toppade familjebowlingen

Familjesektionens bowlingtävling i Östercentrum i Malmö blev en succé. Som vi berättat tidigare, togs lagen ut i — efterhand! Segrarens individuellt parades ihop med den som kom jumbo osv.

Makarna Siv och Bertil Kvant tog hem ett rejält kvantum av priserna!

Div III-spelaren Bertil segrade överraskande i herrklassen och hustrun Siv vann lagtävlingen med Harry Lindén. Lägg dessutom till, att svägerskan Astrid Kvant kom trea i lag tillsammans med Sune Persson (Malmö-förbundets ungdomskonsulent) och alla förstår att den kvantiska glädjen var stor.

Resultat:

Damer: 1) Frida Andersson 455 poäng; 2) Karin Persson 409; 3) Henny Bloch 406; 4) Gun Björklund 395; 5) Brita Lindén 383; 6) Britt Broomé 374; 7) Siv Kvant 368.

Herrar: 1) Bertil Kvant 526; 2) Sune Persson 518; 3) Harry Lindén 507; 4) Gunnar Bloch 494; 5) Gustav Björklund 475; 6) Ulf Andersson 471; 7) John Kvant 439.

Lagtävlingen: 1) Siv Kvant/Harry Lindén 875; 2) Britt Broomé/Gunnar Bloch 868; 3) Astrid Kvant/Sune Persson 866; 4) Brita Lindén/Gustav Björklund 858; 5) Ulf Andersson/Sven Wihlborg 856; 6) Frida Andersson/Herbert Hansson 842; 7) Gun Björklund/John Kvant 834.

Ordföranden Karl Gustav Kruus tjänstgör som sekreterare vid handbollsmatcherna.

ARBETET 20/12 64

Trehjulingar bästa gåvan till tvååriga

Skurupstrillingar

Tre blankpolerade små trehjulingar — två rosa och en blå — blev de mest uppskattade födelsedagsgåvorna på trillingarna Eva, Gunilla och Sven Blomdahls 2-årsdag på onsdagen.

□ Kungsgatan i Skurup, utanför deras hem, låg vit och snöbelagd, frusen och hal och därför tillät inte mamma Greta att premiärcykelturen gjordes utomhus, trots att solen sken i guld och rött. Inifrån fönstret med näsorna tryckta mot rutan såg det nog så inbjudande ut — det var ju en strålande vacker dag. Men termometern visade på minus sex och därför fick de första cykelturerna i stället göras på matsalens parkettgolv.

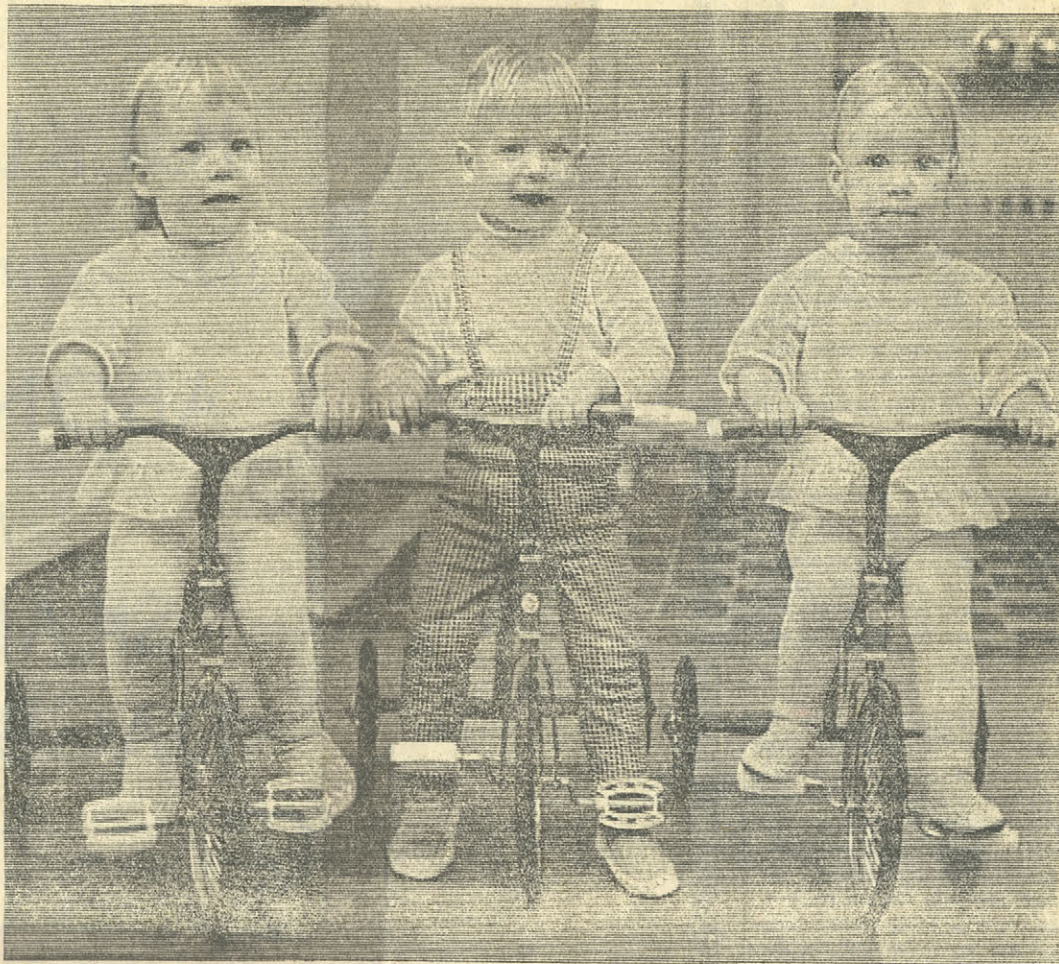
□ Cyklarna var en present från pappa Jan-Ingvars snälla farbror. Trillingarna är mycket friska och pigga av sig och de pratar gärna och demonstrerar cyklarna, visar andra presenter och berättar smått entusiastiskt vad de tycker om dem

och vem de har fått dem av.

□ Deras mamma, Greta Blomdahl berättar att hennes små gullungar alltid varit friska och livliga. Om de i någon mån skiljer sig från "vanliga" barn, så är det genom en ovanligt god sammanhållning. Det förekommer inte så ofta kiv, som i regel är vanligt i den åldern.

□ Nu har de förstås inte så mycket att kiva om. Om de får någonting, så får de det trefaldigt — just för att undvika att det blir kiv och avundsjuka.

□ En av de tre småttingarnas beskyddare är storsyster Monica, 7 år. Hon är givetvis helt förtjust i sina små lillasysstrar och sin lillebror. Och för henne är det en sann fröjd att underhålla sig med dem, berätta roliga sagor, leka och över huvud taget göra livet lätt för dem att leva.

Fr. v. trillingarna Eva, Sven och Gunilla Blomdahl som på onsdagen fyllde 2 år. (Bild: Serneris Foto.)

SUD 20/12

Ett år i Wild West gjorde trygg Skånepåg till tuff Präriens Son

— Av TORSTEN HANSSON —

Det glömmar jag aldrig. Det var midsommaraften. Men det hade ingen betydelse, ty det fanns varken midsommarsång, folkdanslag eller något annat som påminde om denna helg. Jag befann mig ju inte hemma i Sverige. Det var sent på kvällen. Allt var oändligt, överklagt tyst. Skarpa silhuetter av präriens torra, karga växter avtecknade sig i horisonten mot en himmel som hade skarpt lila, blå, gröna och röda färger. Hemma på bio när jag sett Wild West-filmer i färg har jag tänkt: Vilka färgvyer. De är överdrivna.

Men när jag satt där på hästryggen i Wolf Point i Amerika kunde jag konstatera: allting var enormt färgstarkt och fascinerande här ute. Viddererna var oändliga. Jag kunde se många, många mils åt alla håll. Allting absolut tyst och stilla. Hundratals mil från allt vad industrier och oväsen hette. Jag kunde då och då höra någon av de 178 amkornas andning, trots att de låg på flera hundra meters håll. Plötsligt klippte min häst på örnen. Hörde huvudet. Och stod blickstill. Hästar är känsliga djur.

Då kom det. Ett intensivt tjut fick mig att studsa till på hästryggen. Men min springare reagerade inte något nämnvärt. Han var van vid det ljudet. Men för mej var det nytt. Det ena tjutet avlöste det andra. Däremellan var allt dödstyst. Kalla kårar sprang uppför ryggen.

Rädd var jag inte men kroppen reagerade så i alla fall. Min husbonde John L. Stentoft, hade förberett mig på sådana överraskningar. Jag visste vad det var — prärievargar, stora ungefär som vargarna i Norrland, men ofarliga. De äter endast as. Den enes död — den andres bröd.

I timmar satt jag där på hästryggen den natten. Och beundrade vy-

erna. Månen lyste upp viddererna. Färgerna på himlen skiftade. Korna låg förtrött och idisslade. Månen gick i moln. Prärievargen skrek. Och jag levde och njöt.

Detta var alltså endast en liten glimt av alla de upplevelser under de nio månader som 24-årige Sten Hansson, Önnarp, vistades i Amerika. Sten Hansson startade sin resa den 27 mars från Kastrup och anlände till hemmet i söndags. Han hade inte aviserat sin hemkomst och nog blev det en kår överraskning när han pulsade genom snön på gårdsplanen med resväskan översälad av märken från 16 av de amerikanska staterna.

Vi hade nöjet besöka resenären, brunbränd och frisk. Och snart var vi fördjupade i Stens entusiastiska berättelse om sina upplevelser på andra sidan Atlanten. Upplevelser som hade omvandlat en trygg skånepåg till en Präriens son.

Med stort allvar och bestämd röst kungör han: Jag reser tillbaka igen. Tror jag. Jag har ordnat ett jobb i Kanada. Men kanske tar han reson. Kanske hinner julhögtiden och återbekantskapen med mamma, pappa, syster, bror och vänner att bromsa upp begäret efter livet i Wild West. Ett hårt men inspirerande och hårdande liv.

I Skånska Dagbladets julafton-nummer kommer vi mera ingående att berätta om Stens resa.

Känd Skurupsprofil lämnar det kommunala

Av hälsoskäl har lantbrukaren och auktionsförrättaren Gunnar Larsson, Hylltaslätt, lämnat alla sina uppdrag efter 25 år som kommunalman och avtackas i anslutning till kvällens sammanträde i Skurups kommunalfullmäktige med Kommunförbundets medalj. Men samtidigt väljs han för första gången till nämndeman, nu för perioden 1968—1973.

Gunnar Larsson debuterade i det kommunala 1943 som ledamot av dåvarande kommunalfullmäktige i Skurups socken. Han fortsatte sedan direkt över i köpingens kommunalfullmäktige 1949 och har suttit här till i fjor. I socknens dåvarande kommunalnämnd var han suppleant 1944—1948 och satt som ordförande i köpingens kommunalnämnd 1949—1967. Det är alltså först med innevarande års utgång som han lämnar denna ordförandepost. I socknens fattigvårdsstyrelse var han ordförande 1946—1948 och i köpingens 1949—1956. I kristidsnämnden var han ordförande 1944—1948 och i samarbetsnämnden som han nu också lämnar är han ordförande sedan 1965.

HYLTASLÄTT SEDAN 1936

Han är skiftesgodeman sedan 1952 och ordförande i boställsnämnden. Gunnar Larsson är född i Slimminge 1911 och köpte Hylltaslätt när han gifte sig 1936. Sedan egendomen utarrenderades för fem år sedan är Gunnar Larsson auktionsförrättare och bouppteckningsman på heltid. Vid sidan om sitt krävande yrke och sina många kommunala uppdrag har

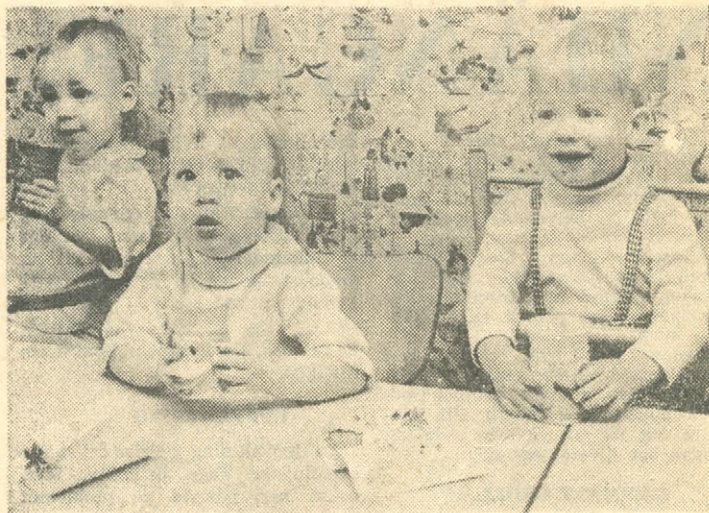
Gunnar Larsson.

denne verksamme man hunnit bygga upp ett litet museum med lintföremål och gamla mynt.

Som nämndeman efterträder Gunnar Larsson Elov Persson som faller för åldersstrecket.

ARBETET 29/12 E

Skurupstrillingar 2-årsjubilerar

Celebert födelsedagsfirande var det hos montör Jan Blomdahl och hans maka Greta när deras trillingar Eva Susanne Gunilla Margaretha och Sven fyllde 2 år på onsdagen. Full rulle var det i arla morgonstund då de fick var sin trehjuling att motionera sej med. På bilden ses fr v Gunilla, Eva och Sven.

ARBETET 21/12

Långresenären Sten Hansson anlände på söndagen hem till Önnarp vid Skurup efter nio månader i Wild West.

Premiärkurs avslutad i Skurup

Den 2-åriga verkstadsskolan vid Skurups köping yrkesskola i samarbete med Skånska Lantmännens maskin AB höll på torsdagsförmiddagen sin första avslutning. Det är inalles 11 pojkar, som utbildats som mekaniker. Kursen, som är 2-årig, är den första i sitt slag i Skurup. Sex av pojkarna går direkt efter skolan till SLMA verkstäder. Yrkeslärare Bengt Attlehed har haft hand om pojkarna. Skolstyrelsens ordförande Gunnar Hansson förrättade utdelningen av betyg och premier i närvaro av yrkesskolans rektor Herluf Lindström och ingenjör Ake Lundqvist SLMA, Malmö. Följande elever erhöll premier: Alf Davi..., Bengt Jönsson, Hans Andersson, Leif Nilsson, Bengt Hedin och Gert Akesson.

22/12.

MOR och BARN

Fru BERIT PERSSON, Öremölla, med dottern MARIE, 8 månader
(Foto: Sernert, Skurup)

S.U.D 23/-67
12

TRE VOTERINGAR om ordförande i Skurup

Voteringar behövdes i tre fall när ordförandeposter i Skurup skulle besättas, men eftersom röstningen utan undantag följde partilinjerna slutade det med borgerlig seger 13—12 över hela linjen när kommunalfullmäktige sammanträdde på fredagskvällen. Detta innebär att Torsten Vollmer valdes till kommunalfullmäktiges ordförande 1968, Knut Madsen till kommunalnämndens fram t.o.m. 1971 och William Sjösten blev brandstyrelsens ordförande under samma fyraårsperiod. Som motkandidater ställde socialdemokraterna upp Börje Lindén resp Edvin Ahrling och Nils Trenk.

Ordförande i nykterhetsnämnden, där valberedningen inte hade haft något förslag, blev Johan Wemner sedan han hade kommit in som ledamot i stället för Ninni Sjödin. Med avvikelse från valberedningsförslag åkte även Jerker Nyberg in som ledamot i två nämnder, i byggnadsnämnden i stället för Sven Ringström och i fritidsnämnden i stället för Jan E. Jönsson. Trafiksäkerhetskommittén ska ha oförändrad sammansättning nämligen Isaksson, Ek, Mårtensson.

Före sammanträdet mottog avgående kommunalman Gunnar Larsson, Landskommunernas förbunds medalj av fullmäktigeordföranden John E. Vifot.

Flera viktiga ärenden utöver valen behandlades. De avgjordes i enlighet med kommunalnämndens tidigare i Arbetet redovisade förslag. Detta innebär att pensionärsbespisning anordnas på Flintebrohemmet även för äldre än 70 år, att pensionärsbostäder i anslutning till Flintebrohemmet ska planeras, att kvotfördelningen på nya bostadslägenheter under de närmaste åren något så när har preciserats och att ett barn-daghem med 27 platser ska byggas. Utöver ärendelistan köptes mark för 205.000 kr av Wickströms maskin-affär i Malmö. Det gäller stads-ägorna 10 och 11 i Skurup.

Kommunförbundets guldmedalj till Gunnar Larsson i Skurup

I samband med fullmäktigesammanträdet i Skurup på fredagskvällen erhöill lantbrukare Gunnar Larsson, Hyltaslätt, Svenska kommunförbundets medalj i guld för gänelig kommunal verksamhet. Medaljen överlämnades av fullmäktiges ordförande, civilingenjör John E. Vifot.

Gunnar Larsson har en lång och gedigen kommunal bana bakom sig. De största av uppdragen har varit följande: ledamot av kommunalfullmäktige i Skurups socken 1943-1948, ledamot av kommunalfullmäktige i Skurups köping 1949-1966, suppleant i kommunalnämnden i Skurups socken 1944-1948, ordförande i Skurups sockens fattigvårdsstyrelse 1946-1948, ordförande i Skurups köpings socialnämnd 1949-1956, skiftesgodeman 1952 samt ordförande i kommunblocket Skurups samarbetsnämnd 1965-1967.

Vid gårdagens sammanträde utsågs han till nämndeman för åren 1968-1973.

Hr Vifot framförde också köpingens tack till avgående ordföranden i biblioteksstyrelsen, rektor Ernst Jeppsson och ordföranden i kultur-nämnden fil kand C. G. Edgard.

Vice ordförande i fullmäktige, källarmästare Torsten Vollmer framförde fullmäktiges och köpingens tack till avgående fullmäktigeordförande John E. Vifot.

Fullmäktiges ordförande, civilingenjör John E. Vifot (t.h.) utdelar Svenska Kommunförbundets medalj i guld till Gunnar Larsson, Hyltaslätt, Skurup. I bakgrunden nye fullmäktigeordf. Torsten Vollmer.

SUD 23/12

24/12
arkivet

2) Nutidens barn har en spännande lekplats bland ruinerna efter den Börringe sockenkyrka 1584-1787 som i samband med reformationens införande restes efter klosterkyrkan fast på annan plats.

"SOM I FORNA DAGAR"

Man vet ganska litet om klostrets vidare öden. Under 1300-talets slut har man antagligen under påverkan av drottning Margareta som var en varm gynare av den heliga Birgittas orden i Vadstena antagit birgittinerregeln. Sankta Maria kloster i Börringe kom dock inte att länge förbli birgittinerkloster, ty 1457 förordnar ärkebiskop Tuve Nielsen att Börringe kloster skall återgå till benediktinerregeln som det "i fordom dagar varit".

NORBY OCH BRAHE

Enligt gammal sed tillsatte konungen en världslig föreståndare för klostret. Denne skulle vara nunnorna behjälplig med förvaltningen av de stora jordegendomar som lydde under klostret. Flera sådana föreståndare är kända till namnet, bl a den sedermera ryktbare sjöhjärten Sören Norby, som var föreståndare för klostret i Börringe 1510-1518. Den siste föreståndaren var Axel Brahe, 1523-1551. Under hans tid genomfördes 1536 reformationen i Skåne. För klostret i Börringe betydde detta att inga nya nunnor fick intas, men att de gamla fick bo kvar så länge de levde. Klostergöden indrogs till danska kronan, men kronans länsherrar fick befallning att rikligen försörja de kvarlevande nunnorna. 1551 levde ännu

MYNT FRÅN 1000-TALET

Ingen systematisk undersökning av grundmurarna har gjorts, men vid tillfälliga grävningar har man gjort intressanta fynd. Då man på 1870-talet uppförde den sk mellanbyggnaden på slottet fann man ett flertal av sten murade gravar med skelett av såväl manliga som kvinnliga personer liksom en mängd silvermynt, de äldsta från 1000-talets början.

MURSTEN

Den ovan nämnda kyrka, som byggdes av Gjärvell Faddersdatter 1584, kallades St Peders kyrka och var uppförd av mursten förutom tornet, som var byggt av gråsten. Ruiner av tornet står ännu kvar till ett par meters höjd och i markytan kan man skönja kyrkans ungefärliga utsträckning. Även kan man se tydliga lämningar av vapenhuset på södra sidan.

DYRBARHETER

Av en bevarad inventarieförteckning från 1600-talet kan man göra sig en föreställning om hur vacker denna kyrka en gång var. Här fanns ett målet altarskåp med två dörrar. I koret stod en dopfont med silver-skål. Predikstolen hade skulpterade bilder. Silverkalk och patén med Gjärvell Faddersdatters namn och vapen fanns liksom två mässhekar och en mässkjorta med förgyllda

27/12
arkivet

Nordens rikaste kvinna bodde i Börringe HON REV 1100-TALS KYRKAN

— Få platser i Skåne är så rika på minnen från det förgångna som Börringebygden, omtalar för arbetet en av bygdens främsta kännare, komministern Nils Sjöstrand. Vid Börringesjön finner man boplatser från stenåldern, på Kungsbacken och på Borren, en halvö i Börringesjön, hittar man lämningar och befästningar från tidig medeltid, vidare märks kvarvarande grundrester av gamla slott vid Lindholmen och på Turestorpsö. Kyrkruiner som Lemmeströ och Norra Börringe skall också nämnas men i dag skall vi närmast sysselsätta oss med det forna benediktinerklosteret vid Börringesjöns strand, klosterkyrkan samt efterföljaren, Börringes sockenkyrka 1584—1787.

— Efter klosteret finner man grundstenar under gräsmattorna i Börringeklosters slottspark, berättar komminister Sjöstrand. — I gamla handlingar kallas klosteret "Clastrum sanctimonialium" eller "Sanctae Marie de Byrthinge". Det torde ha anlagts redan vid 1100-talets slut. Mitt i den gamla kastanjeallén vid slottet låg kyrkan. Här förrättade min förste till namnet kände företrädare prästen Simon mässan i början av 1200-talet. Här var den myndiga stormansänkan Estrid Nielsdotter priorinna vid 1200-talets mitt. Hon hade varit gift med den mäktige ärkebiskop Jakob Erlandsens broder Peder Erlandsen. De båda bröderna tillhörde den i Skånes historia bekanta Hvide-ätten.

Den 5/6 1262 skriver fru Estrid sitt testamente och skänker "till Guds og Jomfrue Marias Aere og sine Synders Forladelse" alla sina gods i Skåne och dessutom Salby och Aasum på Själland till detta kloster samtidigt som hon själv inträder i klosteret som nunna. Den mäktiga och högadliga damen avancerade snabbt och man vet att hon redan 1268 var priorinna för klosteret.

några av nunnorna kvar. Förmodligen avled de sista icke långt därefter ty man hör icke mer talas om dem.

NORDENS RIKASTE KVINNA

Även om klosteret inte mera fanns stod den gamla klosterkyrkan kvar. Den var nämligen också sockenkyrka för Börringes bönder och runt kyrkan låg kyrkogården. Detta förändrades först 1584 sedan den berömda Gjörvell Faddersdatter Sparre, Nordens på sin tid rikaste kvinna, fått Börringeklosters gods i förläning. Hon ville inte ha kyrkan "i huset" utan raserade den och byggde en ny kyrka på en höjd cirka 300 meter nordost om gården. Även den gamla kyrkogården igenlades. Här kom i stället en vacker park att anläggas. Minst en gravsten lät hon flytta till den nya kyrkogården.

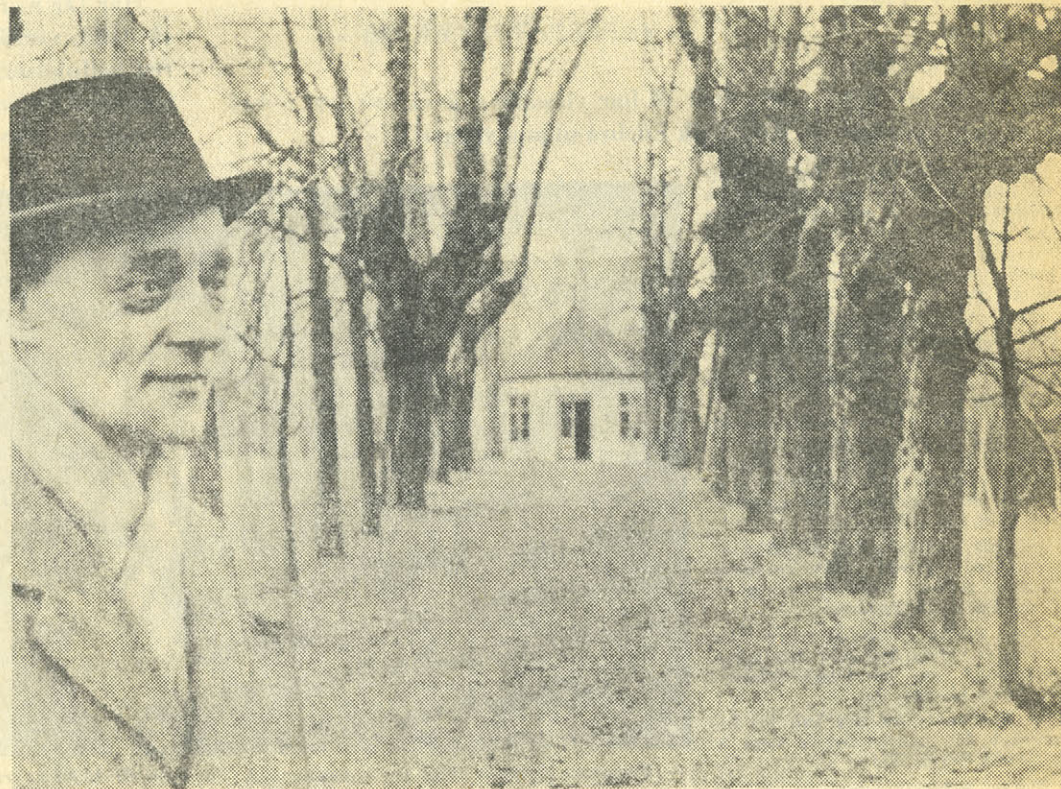
Klosterbyggnaderna nedbröts efter hand och stenen användes till residens och ekonomibyggnader. Det berättas att överste Gyllenpistol som 1688 arrenderade kronogodset Börringekloster, lät bryta ned de sista kvarstående ruinerna av det gamla klosteret.

silverspännen och ett rött antependium med silvergaloner.

SKÄNKT AV KUNGASÖN

Allt detta försvann 1787 när riksrådet Joakim Beck-Friis med kungligt tillstånd lät radera kyrkan och grannsocknen Lemmeströs kyrkor och i stället lät bygga en för båda socknarna gemensam kyrka, den nuvarande Börringe (eller som den förr kallades Gustafs) kyrka. Här, i den nya kyrkans vapenhus finns ett minne från Norra Börringe kyrka. Där står uppställd den kyrkklocka som en gång skänktes av greve Gustaf Carlsson, Carl X Gustafs son, till denna kyrka.

Börringekloster är vårt lands enda bestående greveskap, upprättat 1791 åt riksrådet Joakim Beck-Friis och hans brorson samt dennes efterkommande. Men faktiskt har Börringekloster varit greveskap en gång tidigare, nämligen mellan åren 1659—1681 och då åt ovannämnda kungaättling.

1) — Där i dag går en kastanjeallé uppfördes klosterkyrkan vid 1100-talets slut, berättar komminister Nils Sjöstrand. I fonden ett lusthus som byggdes på 1800-talet.

27/12

arbets

PÅ DEN GAMLA GODA TIDEN: Gångbiljett billig "resa"

Längtar ni tillbaka till den "gamla goda tiden"? Då vet ni inte vad ni gör. 1860-talet var allt annat än gott. Minst av allt för de fattiga. Då tjänade en körkarl på landsbygden 150 kr om året. Jobbarna på ett företag i stan var lyckliga om de kom upp i 400. Drängarna och pigorna gick upp vid tretiden och slet minst 15 timmar. I stan var arbetstiden 12 timmar.

Den gamla goda tiden var kalsoppa, bönor, sill, fläsk och potatis, bröd med flött, svagdricka och en eller annan besk och bitande kostdryck.

1860-talet var klinehus med fuktdrypande väggar och sand- eller stengolv, osande talgljus och bitande köld i tjänstefolkets enkla sovkmamare.

Den gamla goda tiden var en eller annan fridag när det hölls marknad i grannbyn eller "fri julestua" då drängarna fick bjuda sina kamrater på dans. Det var undersåttlig kyrkgång på söndagarna och kanske en svängom vid vägkorset. Då visste man ingenting om sjukledighet eller semester.

Glöm idyllen

Glöm det där med den röda lilla stugan eller korsvi kesgården. Falu rödfärg var dyr och den skånska längan hörde herrskapen till. De hus "folk" bodde i var av enklare slag med bara en eldstad eftersom man var rädd att elden skulle komma lös. Det kunde bli i kyligaste laget när vinterstormen drog genom alla springorna.

På den gamla goda tiden fick man själv bära vatten i ämbar, då gick man till sängs när skymningen kom smygande, då var man beräst karl om man hemma hade den heliga skriften eller postillan. Teater och bio hörde ännu framtiden till liksom resor och brevpost. Man var glad när skraddare Kristian från Jordberga hade skickebud till residensstaden Malmö för att handla vad lantborna behövde. Han behövde sexton timmar för de sex milen och fick två kronor för besväret.

Unga och gamla samlades i ottan för att inte missa tilldragelsen. Trängseln blev så stor att fjärdingsmännen fick ingripa. Mördaren och livstidsfångnen Borg var en stursk herre. Han blev samtalsämne hela det året. Barnen lekte järningsman och bödel.

"Dimbilder" bio

Det fanns inga bibliotek — därför föreslog en insändare i Snällposten inrättande av läsestugor för ogifta fruntimmer i Malmö. En utlänning lockade med "dimbilder" som var föregångare till senare års biografier.

På landsbygden hölls gillen. Det bjöds friskt men krusandet gjorde att det tog en timma att bjuda 50 personer till bords. Alla visste på förhand vilken plats som tillkom dem. Ända skulle värdfolket be dem, dra dem i rockärmarna, skuffa dem framför sig eller använda andra knep för att få dem att sitta fram. Det kunde bli slagsmål innan alla satt kring bordet och råkur på nytt om man efter maten fortfarande var i stånd att resa sig.

ket gjorde en besparing då kvinnorna fick lägre löner än männen.

Brevbärarna fick klara sig på 250 riksdaler om året samt brevbärarskillingen på tre öre per hemburen försändelse. Brevbäraren fick själv skaffa biträde.

Det kunde ta 27 timmar att få ett brev från Malmö till Stockholm. 18 timmar behövdes för att Falkenberg skulle få ett brev från Hälsingborg. Ända var man glad. Före järnvägarnas tid, tog det över två dygn för Stockholmsposten att nå Skåne.

Säg, hade ni velat vara med i 1860-talets Sverige? Knapast! Det var inte den gamla goda tiden.

ANNORLUNDA mynt och mått

Allt var annorlunda på 1860-talet jämfört med i dag. Man handlade delvis med kronor och delvis med riksdaler, med skilling och med ören. 1 riksdaler motsvarade 100 ören men en skilling värderades till tre öre.

Fortfarande förekom längdmåttet aln som egentligen betydde underarm. 1 aln var lika med 2 fot eller 4 kvarter eller 24 verktum, dvs 59,38 cm.

På torget vägde man i skålpund som var 32 lod eller 128 kvintier eller 8 848 ass och var lika med 425 gram.

Grå vardag

Vardagen var grå. På Jordberga gods skäktades lin i magasinporten. Pigorna satt i lilla matsalen, spann och vävde. Innanför bodde husmamsellen och av och an kontrollerade hon genom en liten ruta i dörren att flickorna jobbad på.

Pigorna hölls med en grå verkenkläddning, en svart nattvardekläddning som också blev deras brudkläddning, de fick visst läder om året till skor, vissa skålpund ullgarn till strumpor samt vissa alnar blängarnsväv till särk. Brödet vägdes upp åt dem per vecka.

Talgljusen stöptes alltid i hemmen. Tapeter och gardiner hade man inte men på sina håll pryddes man upp de kala väggarna med "Josef och Maria" eller någon annan oljebild.

Barnen i arbete

Naturligtvis fick barnen arbeta. Sjuåringar blev "vaktepårar" hos bönderna och tjänade till — linnebyxor. Skolgången var det inte så noga med, viktigare var att familjen fick inkomster eller blev av med en mun att mätta. Då de blev något äldre blev de lantarbetare, statare eller torpare. Som drängar kunde de få dela rum med tio andra och ibland gjordes det ingen åtskillnad på pojkar och flickor.

Inte heller tjänstemännen hade det för fett. Postmästarna fick visserligen gentila löner men fick själva betala lokalhyra och i en del fall även sina medarbetare. 20 av landets 277 poststationer hade kvinnliga föreståndare — statsver-

Gångbiljett

Nog gick man alltid. Järnvägar var det ont om (det fanns bara fyra järnvägslinjer i södra Sverige) och det var för dyrt att resa med dem. I stället gav sig människorna ut på räl-sen och järnvägsmännen var inte sena sälja gångbiljetter à två kronor om året.

I Attarp startade järnvägsstyrelsen dansbana och restaurang dit bygdens folk fick resa för nedsatt pris — 60 öre. För att det inte skulle supas för mycket bestämdes att den som ville dricka även måste äta något. En tid var järnvägen till Attarp rena Linje Lusta.

Hängning nöje

Det var ont om nöjen. Ett av de mera frekventerade, eftersom det var gratis, var — avrättningarna. I Vemmenhög hängdes folk på galgbacken. Där fick de livlösa kropparna hänga kvar som varnagel. I maj 1866 var det folkvandring till galgbacken i Rönge där man hängde mamsell Maria Lunds mördare.

Blank. A a N:o 5.

Gångbiljett.

M.Y.J.

= 2 kr.

N:o 54

em. *Krupp* och *Rydsgård*

för *L. A. Ljungberg*

gäller t. o. m. den *31 December* 18*98*

Malmö den *17 Januari* 18*98*

G. Stedt

Bara fyra järnvägslinjer fanns i södra Sverige. I stället hade man ett antal diligenser och kærpostlinjen.

1867 fick man betala för att gå. Malmö—Ystads järnvägars biljett här av senare datum men gångbiljetter fanns långt tidigare. I pris lämpade de sig betydligt mera för fattigt folk (Bild: Hans Sernert).

Innehafvaren bör iakttaga:

1:o Att ej nedtrampa doseringarne å banken eller ballasten.

2:o Att gå afssides då tåg nalkas.

3:o Att lyda bänbetjeningens tillsägelser. Allt rid påföljd af biljettens förlust och fridlysningsstadgans tillämpande.

Källörssten 26/12 - 1967

SKURUPS-GLIMTAR

ATT KNÄCKA NÖTTER i julkusens sken är traditionellt en selsättning som svenska folket energiskt hänger sig åt till förfång för gallor och mattor. Några sviter av det slaget torde dock inte drabba de styrande i Skurup, som har fått andra nötter att knäcka kring årsskiftet, däribland den i flera sammanhang påtalade personalbristen på kommunalkontoret. Till dem som inte stillatigande ämnar åse hur rutinärendena växer personalen över huvudet hör kommunalkamrer Erling Sigfridsson, som bl a pekat på det oundgängliga behovet av en kamrerassistent och på att under nuvarande förhållanden viktiga utredningar måste vila för att det löpande arbetet på kommunalkontoret skall kunna hållas i gång.

BYGGNADSNÄMNDEN har kommit i skottlinjen efter sitt beslut att inte medge A3 Hans Andersson tillstånd att uppföra ett skärmtak — vilket enligt nämnden skulle komma att beröras vid genomförandet av generalplanen då det gäller framdragande av Föreningsgatan till Kyrkogatan. Nämndens avslag har uppfordrat chefen för AB Hans Andersson, direktör John Nyberg, till en från kommentar, vari han framhåller att skärmtaket visserligen i och för sig är en bagatell, men att generalplanen kan få andra och vådligare följder för hans företag, vars område enligt planen skulle genomskäras av Föreningsgatan. Bakom planen ligger trafiktekniska beräkningar, som direktör Nyberg dock inte har mycket till övers för, och i sin salva mot köpingens styrande framhåller han också att ett fullföljande av generalplanen skulle kunna leda till att AB Hans Andersson skulle tvingas nedlägga verksamheten, vilket innebure att ett 30-tal man friställdes.

GLADA TONGÅNGAR har Sago-stundens orkester erbjudit i jul-Skurup. För de duktiga musikan-

terna blev det ett späokat julaftonsprogram med bittida konsert på Flintebrohemmet varifrån man fortsatte till övriga sjukhem, ålderdomshem och pensionärshem i blocket. Sju konserter sammanlagt och många, många glada ansikten i hemmens fönster när julmelodierna klingade. Spelandet försiggick utomhus och kunde alltså avnjutas av även andra än hemmens pensionärer och personal. Däremot hade ingen offentlig julinblåsning arrangerats i år. Det har varit skraft med publiken de senaste åren, och nu har Sago-stunder tröttnat och slopat traditionen med julinblåsning.

LAGOM TILL JUL avslutades på lantbruksskolan den sista av årets kurser, maskinkursen som haft 15 deltagare och pågått i tolv veckor.

På kursprogrammet har stått såväl teoretiska studier som praktiska, och givetvis har tyngdpunkten legat på stötsel och reparationer av alla inom ett modernt lantbruk förekommande maskiner. Eleverna har som vanligt kommit vida ifrån, d v s hela Skåne har varit representerat. Avslutningen var årets sista i skol-Skurup, och nu blir det tyst ett tag framöver innan kurserna i blockets olika skolor startar på nytt efter jullovet.

I ÖVERSIKTSPLANEN för åldringsvården inom Skurups kommunblock konstateras bl a att befolkningsminskningen inom blocket väntas fortsätta under hela 70-talet, var-efter en viss stabilisering kan väntas. "Flykten" beräknas i första hand drabba Rydsgård och Vemmenhög, medan Skurups köping väntas bibehålla det i stort sett oförändrade befolkningstal man haft under sextio-talet. Köpingen har under de senaste sex åren rent av ökat befolkningen, och det är väl en julkapp så god som någon att den positiva utvecklingen kan väntas fortsätta.

BLIR VI SIDESTEPPADE? I samband med att Skurups kommunal-

fullmäktige vid senaste sammanträdet anvisade 325.000 kr för byg-gandet av en barnstuga med 27 plat-ser undrade barnavårdsnämndens ordförande Sune Hansson om hans nämnd skulle bli sidesteppad i så måtto att centrala byggnadskommittén ensam anges som byggare. — Vi begär bara att få granska ritningarna, inte att få delta i besluten, sade Sune Hansson. Per Sjödin fann det hela intressant som ett exempel på hur det kan gå när en central byggkommitté ges suverän delegeringsrätt som i Skurup. — Det är givet att vi är resonabla, menade Edvin Ahrling som är le-damot av centrala byggnadskom-mittén. Sist rekommenderade full-mäktige kommittén att hålla kon-takt med barnavårdsnämnden i ärendet.

SKURUPS BYGGNADSKONTOR överbemannat? Skurups kommunal-fullmäktige inrättade vid senaste sammanträdet två nya tjänster vid byggnadskontoret, en deltidanställd byggnadsinspektör och en kartritäre i befordringssång. Fullmäktigeleda-moten John Nyberg undrade om inte byggnadskontoret började bli överbemannat och antydde att så mycket folk inte hade behövts på den tidigare byggnadsingenjörens tid. Detta för-anledde Edvin Ahrling att tala varmt för den nye byggnadsingenjören och mindre varmt för hans företrädare, och Per Sjödin fyllde i med att det nog gällde att se till att inget gam-malt låg och blev helt bortglömt även för framtiden när nu tekniska nämnden försvinner. Byggnadsnämndens ordf Gunnar Hansson avrundade de-batten med att de nu beslutade tjäns-terna egentligen skulle ha tillsatts för länge sedan.

Ordförande i Skurup valda först efter tre vöteringar

Först efter tre vöteringar kunde tre av ordförandeposterne i Skurup besättas. Torsten Vollmer valdes till kommunalfullmäktiges ordförande för 1968. Knut Madsen blev kommunalnämndsordförande t o m 1971 och William Sjösten brandstyrelsens ordförande under samma fyraårsperiod. Motkandidater var socialdemokraternas Börje Lindén respektive Edvin Ahrling och Nils Trenk. Vöteringarna gick helt efter partilinjerna och slutade i samtliga fall med borgerlig seger 13—12.

Ordförande i nykterhetsnämnden, där valberedningen inte hade något förslag, blev Johan Wemner sedan han kommit in som ledamot i stället för Ninni Sjödin.

Med avvikelse från valberedningens förslag åkte även Jerker Nyberg in som ledamot i två nämnder, i byggnadsnämnden i stället för Sven Ringström och i fritidsnämnden i stället för Jan E Jönsson. Trafiksäkerhetskommittén ska ha oförändrad sammansättning nämligen Isaksson, Ek, Mårtensson.

Före sammanträdet mottog lantbrukare Gunnar Larsson, Hylltaslätt, som i och med årets utgång lämnar de sista av sina kommunala uppdrag kommunförbundets medalj för gagnelig kommunal verksamhet. Medaljen överlämnades av fullmäktigeordföranden civilingenjör John Vifot.

Gunnar Larsson har varit ledamot i kommunalfullmäktige i Skurup 1934—1966, suppl i kommunalnämnden 1944—48, ordförande i fattigvårdsstyrelsen 1946—56, skiftesgodeman 1952 samt ordförande i blockets samarbetsnämnd 1965—67.

Vid sammanträdet behandlades flera viktiga ärenden utöver valen. Pensionärsmåltider ska ordnas i Flintebrohemmet, pensionärsbostäder i anslutning till samma hem ska planeras och ett barndaghem med 27 platser.

Utöver ärendelistan köptes mark för 205 000 kr av Wickströms maskinaffär i Malmö. Köpet gällde stadsägorna 10 och 11 i Skurup.

Styrelser och nämnder i Skurup ser ut så här:

Kommunalnämnden: Knut Madsen, Torsten Hansson, Henning Hansson, Gunnar Hansson, Torsten Vollmer, Albert Jönsson, Edvin Ahrling, Helge Persson, Sven Hansson.

Suppleanter: Nils Brink, Gunnar Gottfries, John H Jönsson, Mary Hermansson, Sven Sjösten, E Jönsson, Börje Lindén, Stig Mårtensson, Erik Edbåge.

Leo Larsson, Gunnar Jönsson, Nils Trenk, Stig Mårtensson.

Suppleanter: Bengt Hermansson, Carl-Arne Lindahl, Erik Edbåge.

Byggnadsnämnden: Knut Madsen, Jerker Nyberg, Torsten Carlsson, Nils M Persson, Hilding Stridsberg.

Suppleanter: Carl-Arne Lindahl, Ragnar Nilsson, Lennart Knutsson, Hasse Andersson, Bertil Högberg.

Skolstyrelsen: Gunnar Hansson, Hugo Lönnborn, Hjalmar Lundberg, Gösta Lidberg, Nils M Persson, Arne Ljungkvist, Lillian Hultberg.

Suppleanter: Inga-Britta Mårtensson, Bengt Hermansson, Per-Ove Nilsson, Enoch Olsson, Oskorf Olsson, Stig Mårtensson, Ann-Marie Wallgren.

Biblioteksstyrelsen: Edna Nihlén, Herluf Lindström, Gösta Ivarsson, Lennart Larsson, Hasse Andersson.

Suppleanter: Elsa Pettersson, Gunnel Runevad, Per-Ove Nilsson, Arne Ljungkvist, Barbro Sjödin.

Barnavårdsnämnden: Sune Hansson, Anna Lindahl, Maja-Lisa Persson, Leopold Recht, Gunhild Martini, Mary Hermansson, Göte Larsson.

Suppleanter: Tuve Runevad, Ninni Lundberg, Agnes Ahrling, Barbro Sjödin, Sonja Jönsson, Adina Hansson, Ann-Marie Wallgren.

Socialnämnden: Torsten Hansson, Henning Hansson, Ninni Sjödin, Per-Erik Ringberg, Börje Lindén, Barbro Sjödin, Leopold Recht.

Suppleanter: Adina Hansson, Mary Hermansson, Ebba Larsson, Ingrid Håkansson, Hilding Stridsberg, Lillian Hultberg, Stig Mårtensson.

Hälsövardsnämnden: Gunnar Hansson, Per-Erik Ringberg, Stig Holmstedt, Helge Persson, Göte Bergh.

Suppleanter: John H Jönsson, Tore Jönsson, Bertil Högberg.

Industrikommittén: Edvin Ahrling.

Torsten Hansson, Torsten Vollmer, Sven Hansson, Knut Andersson.

Suppleanter: Karl Axel Johansson, Sven Andersson, Harald Svensson.

Plankommittén: Knut Madsen.

Torsten Hansson, Edvin Ahrling.

Centrala byggnadskommittén: Torsten Hansson, Sven Hansson, Sven Ringström, Nils Brink, Börje Lindén.

Suppleanter: Torsten Carlsson, Bertil Högberg, Sven Sjösten, Oskar Olsson, Willy Lundgren.

Trafiknämnden: Sixten Lundgren, Kjell Isaksson.

Suppleanter: Bertil Mårtensson, Nils M Persson.

Kulturnämnden: Erik Mårtensson, Tord Christians, Lennart Larsson, Hasse Andersson, Maja-Lisa Persson.

Uttagningsnämnden: Sune Hansson, Hugo Månsson, John H Jönsson.

Suppleanter: Henning Hansson, Einar Jönsson, Bertil Håkansson.

Ombud vid tingshusbyggnadsskyldiges sammanträde: Hjalmar Lundberg, Nils M Persson.

Erättare: Sune Hansson, Börje Lindén.

Revisorer för kőnigens räkenskaper och förvaltare: Sten Erik Fredriksson, Per Olof Meijer, Nils Trenk.

Revisorsuppleanter: Ragnar Persson, Hans Feldt, Rune Olsson.

Huvudmän i Skurups Sparbank: Yngve Nyström, John E Vifot, Torsten Hansson, Sven Sjösten, Albert Jönsson, Erik Lindskog, Stig Mårtensson.

Fritidsnämnden: Ordinarie: Gunnar Hansson, Jerker Nyberg, Bertil Mårtensson, William Sjösten, Knut Andersson, Sven Hansson, Helge Persson, Viggo Carlsson, Karl Gustav Kruus.

Suppleanter: Johan Wemner, Ninni Larsson, Ninni Sjödin, Ebba Larsson, Torrid Håkansson, Carl Erik Sjösten, Stig Mårtensson, Göte Bergh, Lillian Hultberg.

Lőnenämnden: Gunnar Hansson, Gunnar Gottfries, Per-Ove Nilsson, Erik Edbåge, Stig Mårtensson.

Suppleanter: Lennart Knutsson, Tore Jönsson, Bertil Mårtensson, Inga Lindblad, Viggo Carlsson.

Főretagsnämnden: Representanter för Skurups kőping: Gunnar Hansson, William Sjösten, Carl Arne Lindahl, Helge Persson, Sven Hansson, Stig Mårtensson.

Suppleanter: Börje Larsson, Johan Wemner, Sune Hansson, Erik Edbåge, Maja-Lisa Persson, Gunnar Jönsson.

Samarbetsnämnden: Ledamőter: Torsten Hansson, Edvin Ahrling, John E Vifot.

Suppleanter: Gunnar Hansson, Börje Lindén, Torsten Vollmer.

Valnämnden: Torsten Hansson, Kaj Hansson, Hasse Andersson, Erik Edbåge.

Suppleanter: Henning Hansson, Ebba Larsson, Ulla Jönsson, Gunnar Jönsson.

Taxeringsnämnden i 1:a distriktet:

Ledamőter: John P Persson, Hugo Lönnborn, Helge Johansson, Hjalmar Lundberg, Börje Lindén, Sven Hansson, Erik Kemsar.

Suppleanter: John H Jönsson, Bengt Hermansson, Lennart Larsson, Sven Ringström, Bertil Högberg, Hasse Andersson, Gunnar Jönsson.

Taxeringsnämnden i 2:a distriktet:

Orvar Jeppsson, Sven Sjösten, Torsten Hansson, Henning Hansson, Nils M Persson, Göte Bergh, Viggo Carlsson.

Suppleanter: Kaj Hansson, Karl Mårtensson, Ragnar Persson, Gunnar Nilsson, Erik Magnusson, Ann-Marie Wallgren, Barbro Sjödin.

Ystads főgeris särskilda taxeringsnämnd: Ledamőter: Torsten Hansson, Yngve Knutsson, Nils M Persson.

Suppleanter: Henning Hansson, Sven Sjösten, Börje Lindén.

Hyresmedlingsnämnden: Yngve Knutsson, Kurt Malmberg.

Suppleanter: Karl Mårtensson, Börje Andersson.

Brandstyrelsen: William Sjösten, Sven

Mellandagsidyll i Skåne:

I Havberg är det verkligen mysigt!

Halm på taket, kaffe i kvarnen hos Matilda

Mysigt är det faktiskt i stugan, vilket fröken Matilda främst svarar för — eller hur?

★ DET ÄR något verkligt mysigt och folkligt tjusigt över den gamla och kulturrika urtidshyn Havberg. Så här i mellandagarna råder en speciell nimbus över byn, och man får känslan av att julens goda väsen, tomtar och annat småmysigt, när som helst kan dyka upp — fast julen är ett i stort sett avslutat kapitel. I Havberg finns ännu vackra stugor från förra århundradet. Människor är det inte gott om längre. De har brutit upp, antingen från den här orten eller också helt enkelt lämnat det jordiska.

★ VID VÅRT vardagsbesök, som inföll helt oförberett, träffade vi en mycket hjärteglad och bussig bybo, nämligen Matilda Svensson. Hon föddes här i byn 1895, och har alltså sett många dagar komma och gå. Hon har också genomlevt den märkliga förvandling, som landsbygden genomgått under sjuttio år. I hennes barndom var det trängsel bland människorna i byn. Familjerna i småstugorna och på smågårdarna var som oftast barnrika. Ett par, tre hundra personer hade sin hemvist i Havbergs by för inte så värst länge sedan.

★ DEN STUGA, där Matilda Svensson ensam bor, är till sin äldsta del mycket gammal. Fröken Matilda berättar, att hennes morfar, Sven Hansson, lät bygga till den senare delen. Han hade varit 115 år om han nu levat. Den äldre delen av huset måste vara mellan 150 och 200 år. Den pyttefina stugan bär halmatak. Det är 10–12 år sedan fröken Matilda lät lägga om halmen, men nu är det snart dags för en översyn. Det är emellertid meningen att stugan skall bevaras och få behålla sin säregna gammaldags stil. Fröken Matilda räknar med att stanna i sitt hus så länge hon har hälsan och kan klara sig på egen hand. — Om ni visste hur skönt det är i vår lilla by. I årsskiftetider har vi det stillsamt och fritt, och sen kommer en ljuvlig vår och en mycket, mycket skön sommar...

GULDGRÄVANDE MORFÄR

★ SÅ LÅNGT Matilda känner till, så är hennes stuga den enda i orten som ännu bär äkta halmatak. Hennes morfar vistades en tid i Amerika, och var där för att "gräva guld". Han lyckades inte precis med det, utan kom hem till Skåne igen. Och bodde alltså i Havberg. Hans dotter, Matildas mor, levde här till för tjugo år sedan, och vårdades av sin dotter. Traditionen i släkten är alltså rik, men när Matilda överger det vackra lilla Skånehuset, är det slut med släkttraditionen i rakt nedstigande

led. Matildas morfars far hette förresten Hans Svensson.

72 ÅR I HAVBERG

★ SKÖNA VINTERDAGAR får man uppleva alldeles gratis, om man bor i Havberg. Här är den rätta platsen för att vila hjärta och nerver! Här lever människorna nära naturen och dess hälsobringande skatter. Man behöver inte undra över varför fröken Matilda Svensson i ortens vackraste gammalstuga ler så gott och skratrar

så hjärtligt och tar emot sina besökare så tillgivet. Hon är en harmonisk människa, som i hela sitt liv haft förmånen att slippa exempelvis storstadens hets, ackordslitets jäkt och masskollektivets förödande påfrestningar. För se Matilda har levt i Havberg i 72 år, tack och lov för det.

"MYSIGA STUGAN"

★ HUR BRUKAR Matilda fördriva tiden här i den sydsvenska skogsbygden? Jo, tack, säger hon, jag har radio, TV och telefon, och med dessa hjälpmedel när jag alltid kontakt med yttervärlden. Så har jag goda grannar — och i stugan först och främst min huskatt. Se, förresten, hur gott han spinner. Och så har jag mitt hem att pyssla med. Så lång-

samt är det inte, utan tiden går fort i Havberg. Vi tillägger: skönt är det också i "mysiga stugan". Förr var det lergolv i stugan, men nu är det bättre ombonat. Hemtrevligt, precis hur hemtrevligt som helst! Tänk bara på halvdörrarna vid visthusboden.

★ EN GLIMT av svunna tider möter man faktiskt, då man kommer till fröken Matildas hus. Det är verklig helgästämning här ute i den betagande skogen. Nyss var det jul, och Matilda firade julen i sin stuga, så klart. Nu är det mellandagar, och snart stundar nyår. Givetvis firar Matilda även nyårsskiftet i sitt hus. Tiden rinner i väg, vi skall skriva 1968 och inte ens i Havberg, några kilometer från Skurup, står tiden stilla. Livet går vidare.

Den verkliga idyllen träffade vi i mellandagarna på i byn Havberg, Skurup. Stugan är se'n slutet av 1700-talet, och fröken Matilda Svensson är stolt över det halmäckta huset.

SUP- 28/12-67

Skånsk cowboys värsta USA-minne: Brännmärkning av kalvar

Av TORSTEN HANSSON

— De flesta minnen från min vistelse i Amerika är av det angenäma slaget, säger 24-årige Sten Hansson från Önnarp i Skurup när han berättar om de händelserika nio månader som han upplevde i Amerika i år. — Men det finns också minnen som jag helst vill glömma, t.ex. min första medverkan vid en branding, alltså den obligatoriska brännmärkningen av kalvarna som göres en gång om året vid de flesta farmar.

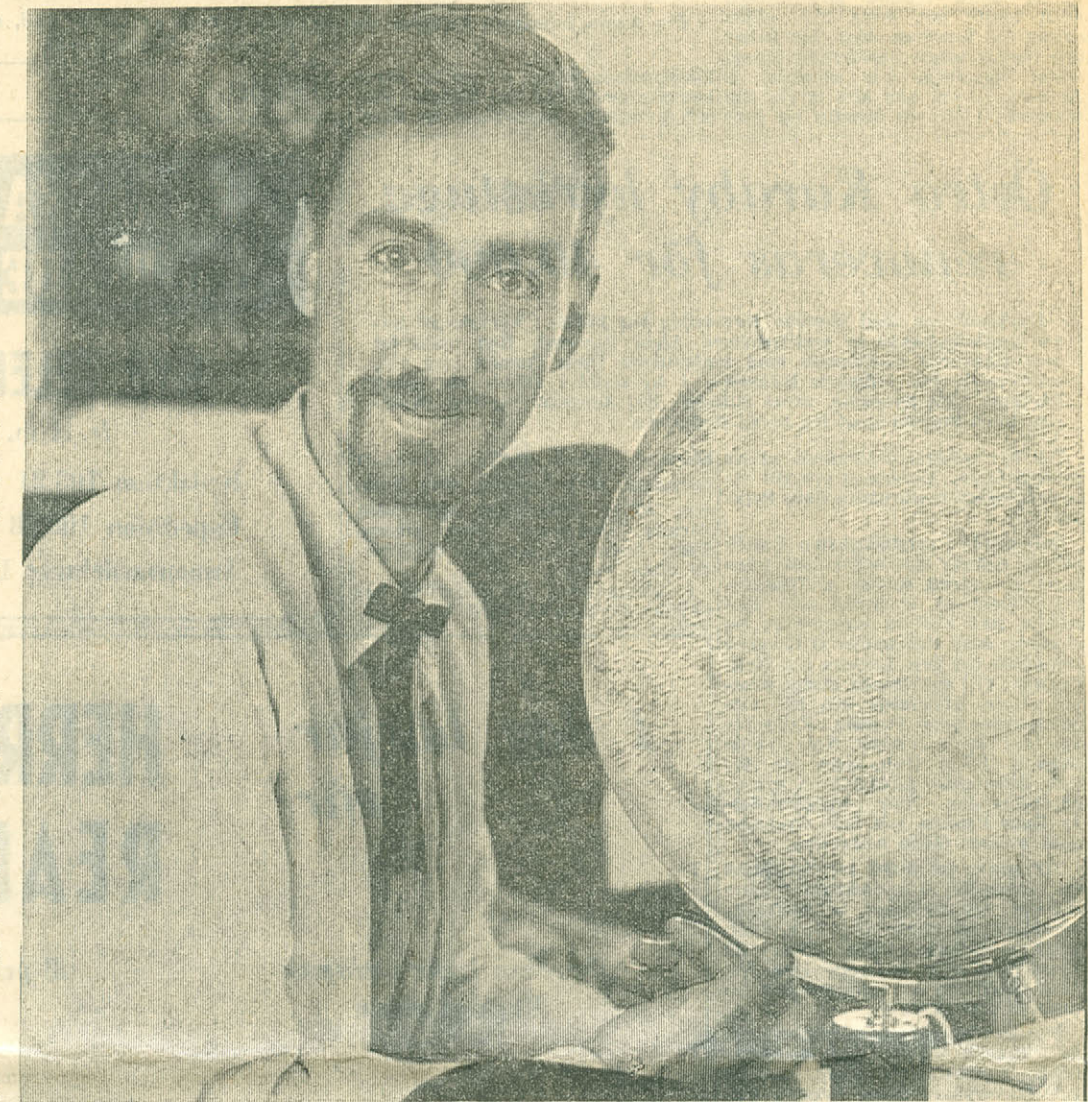
Det sätt som brännmärkningen och avhoringen av kalvar i Amerika sker på, hade utan minsta tvekan betecknats som djurplågeri om det skett här hemma i Sverige. Avhoringen är direkt brutal enligt min och flera andra svenskars uppfattning. Tilläggas bör att i Amerika har man en helt annan syn på saken, där är branding lika naturlig som t.ex. öronmärkning av svenska kor och grisar.

★ BRANDING-LAG OM 15 PERSONER

Vid branding på en farm är det inte endast farmens eget folk som medverkar utan även många av grannarna och deras cowboys. Vid de flesta av de brandings som jag var med på var vi ungefär 15 personer som hjälpte till. Förarbetet består i att finkamma betesmarkerna till den farm det är frågan om och skilja kor och kalvar åt. Jag bör påminna om att vid de farmar som jag kom i kontakt med hade man endast två eller tre mjölkkor, resten, i regel flera hundratal var amkor som hade sin kalv vid sidan i många månader.

★ KORNA VET VAD SOM VÄNTAR KALVARNA

De flesta korna som ju haft flera kalvar tidigare, verkar att vara klart medvetna om vad som skall hända när vi börjar svänga lasson och fänga in den ena kalven efter den andra. De protesterar genom högljutt råmande och gör också ansatser att förhindra att kalvarna infångas. De flesta cowboys är enormt skickliga lassokastare och det tar endast en halv minut ifrån det att cowboyen har valt ut sitt "offer" förrän lasson viner i luften och kal-

Sten Hansson pekar ut på jordgloben de platser i ett 20-tal av Amerikas stater som han besökte under sin nio månader långa vistelse i USA.

ven ligger på marken och sprattlar med fyra ben i vädret.

- ★ När alla kalvarna är samlade
- ★ värmes de järn som skall användas vid själva brännmärkningen. Bomärket som i regel är

- ★ ungefär 7–8 cm högt och brett
- ★ består i regel av en siffra och ett bokstavsliknande tecken.
- ★ Brännmärket på kalven växer allteftersom kalven själv växer och när den är fullvuxen är bomärket ungefär 22 cm högt och brett. Märket syns mycket tydligt även på avstånd.

Brännjärnen skall vara rödglödga- de och så varma att det ryker kraftigt om man rör vid en bräda. Brännmärkningen sker hårt och bestämt — det tar ungefär 40 sekunder att brännmärka en kalv. 40 fasans- fulla sekunder för kalven som skriker och vrålar fruktansvärt. I regel användes ingen salva eller annat som kan lindra smärtan. Det finns det inte tid för.

defulla och positiva drag, t.ex. ordhållighet. I USA förekommer ordet "kanske" ytterst sällan. Där råder ingen halsstarrighet. Har man nått en överenskommelse, även om enkla vardagliga ting, så kan man lugnt räkna med att den amerikanske vännen är synnerligen noga med att hålla vad som lovats. Ja, det behöver inte vara en vän. Ordhålligheten håller man mycket bestämt på — mot vän eller ovän.

SUP
29/10-61

PÅ 34:E VÅNINGEN I HOTELL AMERICANA

Min färd till Amerika startade den 27 mars med flyg från Kastrup. Min första kontakt med Amerika var den enormt stora Kennedyflygplatsen. Trots att jag hade förberett mig på ett land med mammut-mått på allt blev jag likväl kolossalt imponerad av flygplatsen som efter svenska förhållanden var enormt stor. Snart befann jag mig på 34:e våningen på Hotell Americana i New York med vy över världsstaden som för mig nästan föreföll överklig. Det var byggnader och skyskrapor så långt ögat nådde åt alla håll.

★ LUKT AV BRÄNT HÅR OCH BRÄNT KÖTT

Korna som befinner sig i en inhägnad i närheten är starkt engagerade i brandingen och råmar lidelsefullt efter sina skyddslingar. Det är inte endast med syn och hörsel som man uppfattar brandingen. Luftens är fylld av en frän, stickande rök och os av bränt hår och bränt kött. Under den första kvarten av min första branding kände jag stor avsky och hade mycket stor lust att protestera. Men jag klarade "eldprovet" och lyckades hålla god min och utåt verka oberörd.

★ Efter några brandings hade jag
★ emellertid blivit "naturaliserad
★ cowboy" och reagerade helt obe-
★ tydligt för kalvarnas lidanden.
★ Jag hade inget annat val. Hade
★ jag protesterat hade jag gjort
★ mig till åtlöje inför mina ame-
★ rikanska vänner.

Brännmärknigen var förfärlig men avhorningen ännu värre. Jag vill inte närmare gå in på några detaljer. Redskapen var mycket enkla. Före avhorningen gavs ingen bedövning. Efter avhorningen fanns centimeterdjupa hål i kalvens huvud där honen suttit. Det mycket ymniga blodflödet stoppades genom att man hällde på en syra, som knappast lindrade smärtan, snarare tvärtom.

★ ALLT LÄKT EFTER FJORTON DAGAR

Såren efter brännmärknigen och avhorningen läktes förvånansvärt fort. Efter 14 dagar hade kalvarna ett nästan prydligt och lätt synligt bomärke och några spår efter avhorningen syntes knappast — mer än att kalvarna saknade horn. Kalvarna släpptes åter till korna och allt var frid och fröjd. Slutet gott — allting gott.

★ En branding avklarades i regel
★ under en förmiddag. På eftermid-
★ dagen samlades alla som delta-
★ git med sina familjer till en
★ mycket gemytlig brandingfest
★ som pågick i många timmar. Jag
★ vågar dra den slutsatsen att även
★ de till synes hårdföra männen
★ som utförde brandingen hade ett
★ visst medlidande med kalvarna.
★ vilket de dock omsorgsfullt dol-
★ de under hårda, kavata miner.

Den efterföljande brandingfesten skulle väl på något vis hjälpa till att lätta upp humöret och få folket att omedelbart efter brandingen hastigt glömma det för ett efterlångtat och gemytligt samkväm och ett och annat glas whisky.

★ AMERIKANARNA ÄR MYCKET ORDHÄLLIGA

— Vi må förlåta amerikanarna för deras brandings. De har många vär-

★ Från New York gick färden vi-
★ dare, nästan rakt västerut till
★ Bismarck och Minot. När jag be-
★ fann mig i Minot drog en våld-
★ sam snöstorm fram. Min blivande
★ husbonde, John L. Stentoft skul-
★ le komma och hämta mig där
★ och föra mig till Wolf Point där
★ jag för fri kost och logi och för
★ 200 dollar i månaden skulle vistas
★ som cowboy och familjemedlem
★ under våren, sommaren och hös-
★ ten. När jag satt och väntade
★ på min husbonde många tusen-
★ tals mil hemifrån utan vänner
★ och bekanta kände jag mig oänd-
★ ligt ensam — och nästan över-
★ given. Snöstormen rasade och jag
★ hade inte det minsta hopp om
★ att Stentoft skulle kunna kom-
★ ma och hämta mig.

Jag satt och tittade ut genom fönstret och tittade då och då på klockan. Några minuter före den tid som vi bestämt dök en liten paketbil upp utanför rutan. En reslig man, en cowboy, som hämtad ur de Wild-Westfilmer jag sett hoppade ur, sprang in i huset och hälsade mig välkommen med ett brett leende. Stentoft hade tytt tecken på himlen, anat den annalkande snöstormen och gett sig i väg så långt i förväg att snöstormen inte skulle få en chans att rubba den överenskomna tiden för mötet med mig. Det första beviset på att amerikanarna gör sitt absolut yttersta för att hålla överenskomelser till punkt och pricka.

★ SOM SON I HUSET

De månader jag vistades hos John L. Stentoft, hans fru och deras 11-åriga son och tre flickor vistades jag i hemmet som familjemedlem. Där gjordes inte någon skillnad på mej och övriga i familjen. Utöver de 200 dollar per månad fick jag inte endast det som rymmes inom ramen för vad i Sverige benämnes för "kost och logi". Jag fick nämligen även cigaretter, och praktiskt taget allt som min "bror" och mina "systrar" fick.

★ I kompanjonskap med en gran-
★ nes praktikant köpte jag en bil.
★ Ford Galaxi 1961, efter en må-
★ nads arbete. Bilen kostade 450
★ dollar. Det behövdes verkligen
★ bil, ty ranchen låg ca 4 mil från
★ närmaste handlare och by.

Stentoft hade 178 amkor och två mjölkkor på sin ranch. De flesta ranchägarna födde upp kalvar till

S.40
29/-68
1/2

GUJES DAMFRISERING

Gudrun Sernerl

SERNERTS FOTO

Hans Sernerl

Skurups kommunalmän överens INGA STRIDIGHETER UNDER 1968

Av TORSTEN HANSSON

När ett nytt år står inför dörren är det vanligt att folk avger nyårslöften. Om man inte kan hålla löftena, ja då är det endast man själv som vet om att nyårslöftena

brutits och då har man ej lidit någon prestigeförlust utåt. Men det egna självförtroendet kan få en knäck och det är sannerligen inte så lätt att reparera. Därför bör nyårslöftena vara inom rimliga

gränser för att kunna hållas.

Nu några dagar innan året 1968 börjar har vi tagit kontakt med fyra kommunalmän i Skurup, representerande var och en de fyra politiska partierna. Vi har

ställt frågorna: Vad är angelägnast för Skurups köping år 1968 och vilka målsättningar bör sättas upp och fullföljas under det nya året?

Svaren har blivit tämligen olika. Var och en har sina åsikter om vilket som är det väsentligaste och viktigaste, som kommunens män bör slå vakt om under 1968. En önskan är dock gemensam för samtliga de fyra: De är trötta på det politiska kivet. De menar som så att frågorna bör inte obligatoriskt behandlas så att varje parti helt och hållet slår vakt om sina partimedlemmars intressen. Riktmärket bör i stället vara att varje beslut skall gynna alla invånarna i köpingen. Det borde vara en självklar sak att alla ledamöter i styrelser och nämnder fritt bör kunna hävda sina åsikter oberoende av om vederbörandes åsikter sammanfaller med "den starke mannen" inom hans eller hennes parti. Alltså det bör inte bli ett visst utvalda personer inom varje parti som styr och ställer utan idéer, förslag, åsikter och debatter bör komma fram på bred front, både från dem som är tämligen nya inom det kommunala livet och dem som har många års erfarenheter. Den unga generationen som representerar en stor del av köpingens invånare bör kanske mer än tidigare få säga sin mening utan att känna sig generade. Det är alltför vanligt att det endast är ett fåtal personer inom varje parti som helt för dess talan.

NY BRANDSTATION

Denna osjälviskhet bådär gott inför det nya året. På vår fråga om vad som är angelägnast för Skurups köping år 1968 och framtiden är det flera av de fyra som dragit fram nästan exakt samma saker. Detta är givetvis ett bevis för att det är någ-

Torsten Hansson

ra speciella mål som det är av stor vikt att uppnå.

Nämndeman Börje Lindén (s), som är kommunalfullmäktiges vice ordförande och har varit med i Skurups köpings kommunala liv i många år, svarar så här: Utredningen om ny brandstation bör forceras. Som ledamot och vice ordförande i centrala byggnadskommittén kommer jag att göra vad som görs kan för att byggnationen skall kunna påbörjas före 1968 års utgång. I sammanhanget är det också angeläget att se till att det samtidigt inrättas ambulansstation. Vi måste försöka övertala landstinget att gå med på att förlägga en ambulansstation här i Skurup.

En annan sak som bör förverkligas innan det nya årets utgång är bygandet av barndaghem.

Börje Lindén ivrar också för att

det snarast fattas beslut i Skurup, Rydsgård och Vemmenhög om blockbildning år 1969. Han säger så här:

— Jag var med när småkommunerna slogs samman till storkommuner år 1952. Av erfarenhet från den tiden är jag förvissad om, att om sammanläggningen till kommunblock Skurup inte sker år 1969 kommer det att ske många onödiga felinvesteringar. Vidare kommer det att fördröja många projekt om sammanläggningen inte skulle ske förrän år 1971.

KOMMUNSAMMANLÄGGNING

Ett önskemål är också att Skurup får ett friluftsbad och en tennisbana. Om köpingen nu inte ligger med att bygga dessa till nästa år bör det i alla fall fattas beslut om byggnation.

Lantbrukare Torsten Hansson (c), ordförande i socialnämnden, ordförande i centrala byggnadskommittén och ledamot i kommunalnämnden i många år säger så här: Den absolut väsentligaste frågan är ett beslut snarast om sammanläggning av kommunerna Skurup, Rydsgård och Vemmenhög till kommunblock Skurup. Ett uppskov till år 1971 kommer att hindra utvecklingen för alla tre kommunerna. Vidare kommer det med största sannolikhet att göras alldeles för många felinvesteringar i samtliga tre kommuner om vi väntar. I samband med denna fråga kommer jag också att försöka att få något beslut på nya, samlade lokaler för det administrativa arbetet. Vårt nuvarande kommunalkontor kommer inte att räcka till i fortsättningen. Brandmännen har på tok för trångt i den gamla brandstationen. Vi måste så fort som möjligt hjälpa dem att få en ny brandstation. I samband med planeringen av denna måste vi också övertyga Malmöhus läns landsting om att vi måste även ha en ambulansstation i köpingen. Det är motiverat. Vi har ett kronikerhem med 75 pa-

Börje Lindén

tienter och ett ålderdomshem med 56. Vidare har vi stora industrier, inte endast i Skurup utan även i grannkommunerna, speciellt i Rydsgård. Nu får ambulansstationen i Ystad klara av alla sjuktransporter och olycksfallsutryckningar. Det är för långt avstånd och alltför dyra körningar. Landstinget måste ge vika om vi gör en kraftansträngning.

FLYGFÄLT I STURUP

Nyvalde fullmäktigeordförande Torsten Vollmer (fp), ledamot av kommunalnämnden och tidigare kommunalt verksam i Veberöd och Dalby är mycket allvarlig: Kommunalmännen i Skurup bör använda tid och krafter för att gemensamt skapa så goda framtidsmöjligheter som möjligt för Skurups köping: Att använda kraftresurserna till politiskt kiv och politiska kraftmätningar är förkastligt.

Vi måste vara optimistiska. Vi har anledning att vara det. Skurup har stora expanderingsmöjligheter, om det nya flygfältet kommer att byggas

i Sturup. Flygfältet och anläggningarna förknippade därmed kommer att sysselsätta ca 1.200 personer. Hur många av dessa kommer att bo i Skurup? Ja det beror på hur vi planerar år 1968. Vi bör kunna erbjuda utmärkt kommunal service, goda villkor för egnahemsbyggare och framför allt — ja det är det viktigaste av alltsammans — vi måste kämpa för att få så stor bostadskvot som möjligt.

Det är inte endast Skurups köping som kan dra nytta av närheten till ett storflygfält. Om och våra grannkommuner fort och bestämt beslutar om blockbildning år 1969 kan vi omedelbart sikta och arbeta mot bestämda och gemensamma mål. Så länge blockbildningen inte är ett faktum så länge är det svårt att planera på ett sådant sätt att alla tre kommunerna kan få största möjliga nytta av kommunala investeringar.

GENOMFARTSTRAFIKEN

Nyvalde kommunalnämndsordförande Knut Madsen (h), tillika ordförande i byggnadskommittén anser att köpingens kommunalmän bör se till att genomfartstrafiken, vad beträffar tyngre transporter kommer att läggas utanför samhället. Svaneholmsvägen — Kyrkogatan är alltför hårt belastad. Det förslag som nu finns att trafiken norrifrån skall ledas in på Föreningsgatan tycker jag är bra, men den bör sedan ej fortsätta via Mårtensgatan ut på Kyrkogatan utan ta någon annan väg.

En annan sak av stor vikt är att Skurups köping får så stor bostadskvot som möjligt, dels för att kunna minska kön av bostadssökande och dels för att kunna undvika arbetslöshet för alla dem, som arbetar inom byggnadsfacket.

Vidare bör vatten- och avloppsfrågorna för Skurups ytterområden lösas så snart som möjligt. Så länge dessa frågor ej är lösta kan de som bor där ej söka bostadsförbättringslån.

Som synes är det många och stora problem som kommunalmännen i Skurup har att lösa under det nya året 1968.

Vi önskar lycka till och gott nytt år!

540
29/12

Knut Madsen

Torsten Vollmer

Ö. Vemmenhög's 600-åriga klocka kallar till nyårsbön

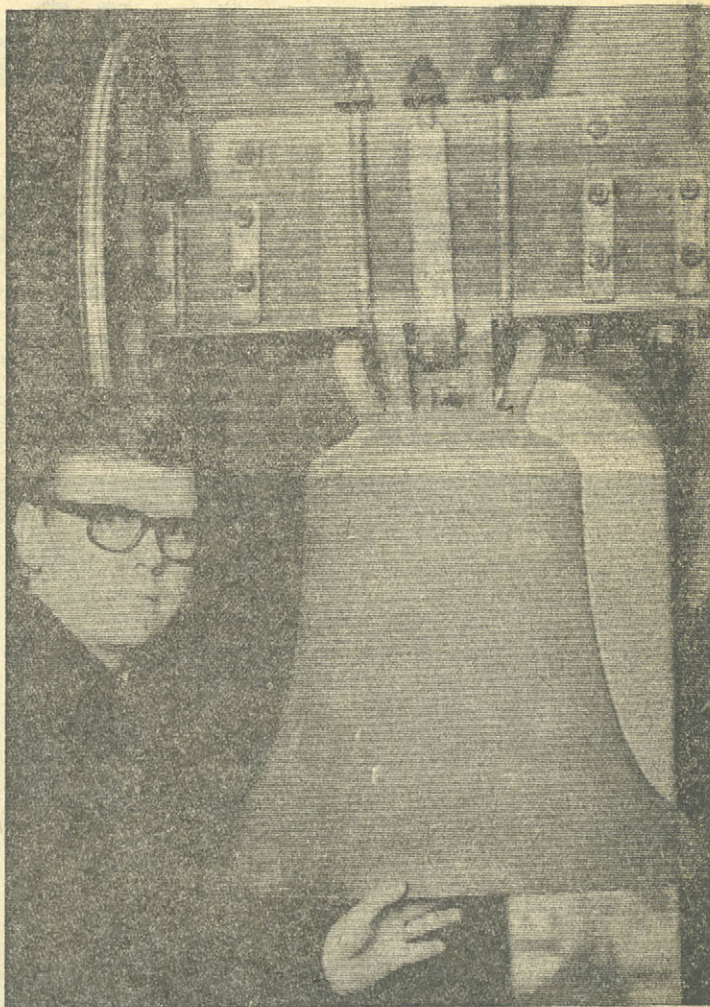
Av TORSTEN HANSSON

Tänk om den kyrkklockan kunnat tala — Tala kan den förstås på sitt sätt, genom att med en ren, välljudande klang kalla nejdens folk till gudstjänster, dop, bröllop, begravningar och andra kyrkliga högtider. Men tänk om den kunnat berätta om alla de generationer som den överlevt. Det hade allit blivit en intressant berättelse.

Den kyrkklocka vi här åsyftar är lill-klockan i Östra Vemmenhög's kyrka som är tillverkad någon gång på 1300-talet. Några dokument om klockans första sekel finns förklarligt nog ej kvar i kyrkans arkiv, men det finns noteringar som omtalar att klockan tillverkats på 1300-talet. Detta kan också experter som känner till kyrkklockors "sekelmodeller" intyga.

Någon inskription finns ej på klockan som är av synnerligen gedigen kvalitet. Klangen är ren och sjungande och har fått många vemmenhög'sbo genom seklernas lopp att stanna upp med vad han har för händer och lyssna och begrunda.

Klockklenoden i Östra Vemmenhög's kyrka kallar tillsammans med den större kyrkklockan som är från år 1648 snart till nyårsbön, nyårsaf-ton kl. 16.00 och nyårsdagen kl. 10.00. Komminister Claes Isberg som började sitt ämbete i de tre församlingarna Östra Vemmenhög, Västra Vemmenhög och Svenstorp den 27 september i år — han är son till kyrkoherde Henning Isberg i Sövestad — berättar flera intressanta saker om Östra Vemmenhög's kyrka. Den kanske allra intressantaste är kyrkans dopfunt. Det är en verklig klenod som saknar motstycke bland skånska dopfuntar. Materialet är enligt Tynell skånsk sandsten, vilken icke är så lättarbetad som den gotländska och detta kan förklara utförandet av figurerna. De har blivit mer robusta och primitiva och kan nästan liknas vid ett par av Hegwalls funtar. Ett av fälten föreställer Evas skapelse, ett annat hennes och Adams strävsamma arbete i lustgården — Adam trampande på en spade och Eva svängande en hacka. Ett tredje fält föreställer syndafallet, där Eva tar äpplet av ormens mun, och Adam, med särskilt starkt markerad övergom förtjust biter i äpplet. Det ligger en viss godsint humor över framställningen i dessa fält. De återstående fälten föreställer tronande Gud Fader och Jesu dop. Jesus hålles djupt nedsänkt i det väl krusade vattnet av Johan-

Komminister Claes Isberg lyssnar till den vackra klangen från den mer än 600-åriga lillklockan högt uppe i Östra Vemmenhög's kyrkas torn.

nes, medan en ängel är beredd att torka håret efter akten.

TROLSK TORNGÅNG

I den trånga, murade gång som leder upp till kyrktornet råder en förtätad, trolsk stämning. Trappsteg, väggar och tak är mycket oregelbundna och påminner snarare om en labyrintgång. Gångens väggar består dels av stenmur och dels av murad tegelsten. Den är så robust och vidlyftigt byggd att den utstrålar en

kolossal styrka och siar om att den kommer att leda många generationer än upp till kyrktornet, sekel efter sekel. Förr i tiden användes torngångens trappsteg ofta. Då sköttes ju klockringningen för hand. Klockorna drives elektriskt och kyrkvaktmästaren eller komministern behöver endast trycka på en knapp nere i kyrkan för att få dem att börja röra på sig och dåna ut sin sång över nejderna.

Nu ringer snart klockorna till nyårsbön — ett tillfälle för meditation och koncentration inför ett nytt år — år 1968 — som för de flesta kommer att bli händelserikt, men som ur mera vidgad horisont egentligen endast är en sekund i tiden.

SUD. -67
30/12

Världen idag

Mustronauter

□ En beloning på 15 kr. har utfäst till den som kan finna två saknade "mustronauter". Mössen sändes upp i en kapsel fäst vid en gasfylld ballong från en förstad till Sydney i onsdags. Sedan dess har man inte sett till dem.

Meningen var att ballongen skulle brista på ca 7.000 meters höjd och att mössen sedan skulle återvända till jorden med falkskärm.

Rymdprogrammakarna — fyra 15-åriga skolpojkar — har nu börjat bli oroliga eftersom de är angelägna att få tillbaka mössen för att kunna studera verkningarna på dem av "rymdfärd".

Enligt pojkarna är det möjligt att kapseln hade landat i närheten av Newcastle cirka 160 km. norr om Sydney.

Hyena löpte amok

□ En vildstint hyena löpte tillräckligt amok i byn Qubata i norra Somalia. På en kort stund hade den dödat sex människor och skadat tre, innan polisen lyckades skjuta det rasande djuret.

Kärleksstreck

□ De afrikanska kvinnorna i Rhodesia borde vägra sina män allt intimt samliv som protest mot de senares misslyckande i att effektivt bekämpa de vita okupanterna, sade Zambias inrikesminister Mainza Choma i ett tal på söndagen.

— En man som inte kan göra ett personligt offer för att befria sin hustru och sina barn från fiendens förtryck kan inte värd att få ha ett äktenskap, sade ministern.

Choma kritiserade också starkt de i Rhodesia förbundna nationalistsparterna Zapu och Zanu för att de inte kunnat samordna sina ansträngningar.

Proteiner ur bensen

□ Inom tio år kommer bensen att bli en källa för att komma till rätta med världens svält, framgår det av rapporter vid den sjunde internationella bensinkonferensen i Mexico City.

Proteiner utvunna ur bensen kommer med säkerhet att användas som näringsämne inom en snar framtid, hävdade flera talare på söndagen. Redan nu har två stora schweiziska och amerikanska företag gått samman för att "framställa" proteiner ur olja och de anser sig kunna få fram ädla proteïnämnen ur bensen inom tio år.

En representant för det franska oljeforskningsinstitutet, Alfred Champagnat, omfattade att världen kommer att behöva 17 miljoner mer proteiner om året 1980 och 40 miljoner ton mer år 2.000. Det mest praktiska sättet att möta denna ökade efterfrågan är att utvinna protein ur bensen, sade han.

Sprängd spelhåla

□ Fjorton personer greps på söndagen efter en polisrazz mot en hemlig spelklubb för sedotestfolk i Milano. Det var ett av de mest välskyddade spelställen som man har sprängt i Italien.

Inom en radié av 200 meter från byggnaden fanns ett flertal observationsposter, varifrån utskärpta kunde slå larm per snabbtelefon. Ett spegelsystem satte arrangörerna i stånd att kontrollera gästernas entré och insläpp i lokalerna. Dessutom fanns det expressbussar som ledde till hemliga utgångar mot olika gator.

Ett hundratal personer var samlade kring spelboden, när polisstyrkan stormade in, men endast de som ertrappades med spelmärken anhölls.

Sovjetpartiet

□ Politiskt intresserade rysar fann det i fjor svårare än någonsin att komma in i landets mest exklusiva klubb — kommunistpartiet.

Halvmånatidskriften Partiliv skrev på söndagen att partiets organisationer har skärpt kraven för medlemskap. Under förra året avvisades omkring 48.000 ansökningar.

Det totala medlemsantalet var den 1 januari i år 12.684.133 — ungefär sex procent av den ryska befolkningen. Tjänstemän och servicerebete dominerar alltjämt partiet (45,9 proc.), medan grovarebetare utgör 38,1 och bönderna 16 proc. av medlemskåren.

Partiet har ca 2,6 milj. kvinnliga medlemmar eller 20,9 proc.

Elektronisk spaning

□ USA lägger miljontals dollar på att få fram ett elektroniskt instrument med vilket man skall kunna kontrollera den nordvietnamesiska infiltrationen söder om den 17:e breddgraden, uppgav tidskriften Newsweek. Enligt tidningen består anordningen av ett nät av apparater som ger ifrån sig ultraljud, värme- och laserstrålar. I nätet förekommer också optiska detektorer.

Försvarsminister Robert McNamara har godkänt projektet efter att ha avvisat en arméplan som skulle ha krävt ytterligare 250.000 man för avpatrullering av den demilitariserade zonen.

LIU STÄMPLAS NU SÅSOM FÖRRÄDARE

PEKING (TT-Reuters)

Det kinesiska kommunistpartiet gjorde på måndagen ett våldsamt utfall mot Kinas statschef Liu Shao-chi. Denne stämplas som en förrädare som har verkat för förändring mot revolutionen och hkapitulation för fienden.

Kommunistorganet Folks Dagblad, som svarade för angreppet, nämnde inte Liu vid namn men anspelade på honom som "den högst uppsatte partimannen som har slagit in på den kapitalistiska vägen", den benämningen som mestadels har kommit till användning mot statschefen.

EN FÖRRÄDARE

Folks Dagblad skriver:

Hur mycket gott mannen än har gjort är han ändå en förrädare som har sviker revolutionen. Förrädarens filosofi som går ut på eftergifter, svek mot revolutionen och arméns kapitulation är en reaktionär, befängd teori som suddar demarkationslinjen mellan fienden och oss själva och skyddar förrädare.

Tidningen hävdar att denna "förräddarfilosofi" kommer i dagen i Lius bok "Hur man blir en god kommunist".

MASTE STÖRTA

— Vi måste beslutsamt störta den högst uppsatte partimannen som har slagit in på den kapitalistiska vägen och den handfull reaktionära revisionisterna som följer honom, tillägger Folks Dagblad.

Den kinesiska regeringen uppmärksammade på måndagen den jugoslaviska nyhetsbyråns Tanjugs chefskorespondent i Peking, Branco Bogunovic, att lämna Kina inom sju dagar.

Bogunovic som har varit Tanjugs Kinakorespondent i sju år kallades till kinesiska utrikesdepartementet

där han fick veta att hans rapporter om kulturrevolutionen har varit "vilseledande förtal" från första början.

FJÄRDE UTVISNINGEN

Tanjug har ytterligare en medarbetare i Peking. Denne fick för några dagar sedan sitt visum förnyat i vanlig ordning. Alla utländska korespondenter i Kina förses med visum som gäller sex månader. UD meddelade också att nyhetsbyråer får sända en ersättare för Bogunovic till Peking.

Bogunovic är den fjärde öststatskorespondent som utvisas från Kina. Tre ryska journalister förklarades ej önskvärda i december förra året.

Hälsingborgslasarettets placering vållade lång debatt i landstinget

Det blev en mycket segdragen debatt om placeringen av Hälsingborgs lasarett på Malmöhus läns landstings möte på måndagen i Grand hotells stora sal i Lund. Fru Inga Sjöholm, Hälsingborg, förklarade att ett beslut om ett lasarett på den nuvarande platsen måste överklagas.

Älderspresidenten, landstingsman Axel Landgren, Bjäresjö, öppnade

Statsrådet Camilla Odhoffs framställning om befrielse från uppdrag som landstingsledamot godkändes. Efter upprop valdes till ordf. för tiden intill oktobermötet 1967 landstingsrådet Torsten Andrée och till v. ordf. riksdagsman Eric Nelander, Trelleborg.

Sjukvårdsstyrelsens skrivelse angående generalplan för lasarettet i Hälsingborg och en motion av fröken Ewy Troedsson m. fl. angående förläggning av lasarettets byggnad förordade en stundtals ganska hård debatt. Landstingsrådet Kurt

Ward sade inledningsvis att tro lasarettskommittén har samtliga beslutat förlägga lasarettet på det gamla lasarettsområdet och likaså har tre landstingsmöten beslutat att lokalisera det dit. Han undrade om fröken Troedsson skulle fortsätta att

Landsbygdsproblem diskuterades av Kristianstad läns landsting

Landsbygdsproblemen togs upp till diskussion när Kristianstad läns landsting på måndagen inledde sitt tvådagarsmöte i Kristianstad med en kort remissdebatt. Det gällde en skrivelse i förslaget om läkarstationerna i länet, vilken tolkades såsom försämrade landsbygdservice.

Förvaltningsutskottets ordf. riksdagsman Svante Kristiansson, Örkellunga, lugnade dock de som hade uttalat sin oro. Det är inte aktuellt med några indragningar av läkarstationerna ute i bygderna inom överskådlig tid. Kommer problemet upp så skall det i så fall under alla förhållanden avgöras av landstinget.

Landstingets ordf. riksdagsman N. Yngve Nilsson, Tollarp, inledde förhandlingarna med att hälsa välkommen. Han vände sig särskilt till de 20 nya ledamöterna. Vidare meddelades att kommunalnämndsordf. Fridolf Bjäresjö, Tollarp, inkallats att tjänstgöra i stället för riksdagsman Gustaf Elofsson, Vä, som var förhindrad på grund av sjukdom.

Beträffande den stora frågan om landstingets centrala förvaltning, konstaterade ordföranden att han trodde mycket på förslaget att landstingets ledamöter skall aktiveras i centralförvaltningen. Därigenom kan man nå ännu bättre planering inte minst då det gäller den långsiktiga.

När det nämnda förslaget skulle remitteras till utskottet, blev det en kortare debatt om några detaljfrågor men beträffande förslaget i stort hade ingen något att anmärka.

TJANSTEMANNAFRAGAN

Förslaget om personalökningar på kansliets byggnads- och sjukvårdsavdelningar gillades inte riktigt av Otto Johansson, Örkellunga, som ansåg att man inte vid detta landsting borde tillsätta alla de föreslagna tjänsterna. Han menade att frågan borde utredas ordentligt till kom-

TVALAKARSTATION

Hr Anton Hvitlock, Sösdala, Erik R. Johansson, Tyringe, Åke Lind, Bjärnum, och John Erdman, Vinslöf, var samtliga med på en tvålakarstation bygs i Håssleholm, men där emot reagerade de mot den vidare skrivningen i ärendet där det står: Vid senare tidpunkt bör det provas om en eller flera av de utanför Håssleholm stationerade tjänsterna skall överföras till läkarstationen i Håssleholm. Ingen av de fyra ville höra talas om det. Man ansåg att landstinget inte skall medverka till att landsbygdservicen försämrats ytterligare. FU-ordföranden Kristiansson konstaterade som nämnts att några läkarindragningar inte alls är aktuella. Även hr Egon Andréasson, Östra Ljungby, pekade på landsbygdservicen. Han tyckte inte om förslaget att läkartjänsten i Munka-Ljungby på sikt omplaceras till Ängelholm.

En interpellation från hr Otto Johansson, Örkellunga, till ordföranden i sjukvårdsstyrelsen avser att påbörja den tillbyggnad av länssjukhemmet i Örkellunga till vilken medel upptagits i landstingets långtidsbudget för innevarande år.

Från landstinget kan i övrigt sägas att fem av de 20 nya ledamöterna passade på att hålla sina jungfrutal under remissdebatten.

LANRSTINGSUTSKOTTEN

Ledamöter i de tre olika utskottet, som på måndagen förberedde tisdagens ärenden blev:

Utskott I: Christer Olofson, Kristianstad, sammankallande, Gunnar Engkvist, Bjärnum, Åke Nilsson, Vejbystrand, Olav Olsson, Simrishamn, Sven Hansson, Kristianstad, Oscar Mårtensson, Skåne-Trans, Harry Larsson, Nosaby, Åke Lind, Bjärnum, Egon Andréasson, Östra Ljungby och John Erdman, Vinslöf.

Utskott II: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott III: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott IV: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott V: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott VI: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott VII: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott VIII: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott IX: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Utskott X: Roland Johansson, Kristianstad, sammankallande, Eric Johansson, Tyringe, Artur Svensson, Bromölla, Gust Gustavsson, Ängelholm, Olle Müller, Ängelholm, Otto Johansson, Örkellunga, Eric Bengtsson, Astorp, Ragnar Svensson, Borrby, Paul Fischer, Simrishamn och Sven Löfdahl, Klippan.

Brandt: Chansen till utvidgat EEC måste tas

BRYSEL (TT:s korr)

— De sex EEC-länderna har ett gemensamt ansvar för att man nu tar vara på chansen att få med Storbritannien och andra västeuropeiska länder i gemensamma marknaden.

— Vi kan inte räkna med att en dylik chans dyker upp igen, framhöll västtyske utrikesministern Willy Brandt vid måndagens möte med EEC:s utrikesministrar.

Storbritanniens och andra EFTA-länders medlemskap av EEC medför att klyftan mellan de europeiska marknadsgrupperna täpps till. Vi är övertygade om att Storbritannien och andra EFTA-stater menar allvar med sin önskan att ansluta sig till EEC och vi tror också att vissa besvärliga problem i samband med deras medlemskap kan lösas.

STÄRKT STALLNING

Västtyska regeringen betraktar förhållandet mellan EEC och de västeuropeiska länder, vilka ännu inte tillhör EEC, som utomordentligt viktigt. Uppdelningen av Europa i två marknadsblock får inte bli av permanent karaktär. Europas ställning i världen skulle bli avsevärt stärkt genom en utvidgning av EEC, både i ekono-

miskt, tekniskt och politiskt avseende, sade han. Brandt underströk att alla nya medlemmar givetvis måste goda EEC:s grundval, Rom-fördraget.

ENIGHET

Brandt pekade vidare på nödvändigheten av en harmonisk utveckling av EEC — man får inte främja utvecklingen inom enstaka sektorer på andras bekostnad. I det sammanhanget måste man se till att det snart skapas enighet om en gemensam energi-, skatte- och transportpolitik, sade han.

NÖDVÄNDIGA EFTERGIFTER

Brandt betonade att man ifråga om fullständiga förhandlingarna inom Kennedy-rondens ram måste göra eftergifter som är nödvändiga för att från övriga förhandlingspartners sida kunna få de förmåner som ligger i EEC:s intresse.

Med tanke på den stora och

viktiga roll som EEC spelar inom världshandeln är det av stor betydelse för gemensamma marknaden att Kennedyrondens förhandlingar ger ett positivt resultat.

UPPOFFRINGAR

I samband därmed underströk Brandt att Västtyskland har gjort stora ekonomiska uppoftningar, bl.a. inom jordbrukspolitiken, i förhoppning om ett gott resultat av Kennedyronden. Västtysklands förmåga till specialtaganden på det finansiella området inom EEC beror på Kennedyrondens resultat, sade han.

Vid en presskonferens senare på dagen förklarade Brandt att det planerade EEC-toppmötet i Rom tidigast inte kommer att kunna äga rum förrän tidigast i mitten av maj. Någon behandling då torde det inte bli av frågan om Storbritanniens eventuella inträde i EEC eftersom Storbritanniens officiella ansökan om medlemskap knappast föreligger vid den tidpunkten, sade Brandt.

Bara särskilt inbjudna på Bertrand Russells krigsförbrytartribunal

PARIS (TT-Reuters)

Den franske författaren Jean-Paul Sartre meddelade på måndagen att den brittiske filosofen Bertrand Russells internationella "Krigsförbrytartribunal" skall öppnas i Paris den 26 april. Tribunalen skall sammanträda på Hotel Continental i det centrala Paris. Förutom ledamöterna får endast särskilt inbjudna journalister och ledande personer tillträde, heter det i en kommuniqué.

Enligt kommuniken skall tribunalens förhandlingar röra sig kring två huvudfrågor:

— Har Förenta staterna, Australien, Nya Zeeland och Sydkorea begått vad som enligt folkrätten kan betecknas som angreppshandlingar i Vietnam?

— Har det förekommit bombarderingar av mål av rent civil karaktär, såsom skolor, sjukhus, beväpningsanläggningar etc., och i vilken omfattning har detta förekommit?

Tribunalen skall först höra vittnesmål från personer som på dess uppdrag har besökt Vietnam för utredning av dessa frågor.

Debutat till tribunalen skall sammanträda endast i närvaro av särskilt inbjudna beror på att den franska regeringen förra månaden förklarade att den inte kunde tillåta offentliga möten.

Förhandlingar pågår i USA

om inköp av den brittiske filosofen Bertrand Russells korrespondens för 3 miljoner dollar (15 miljoner kronor) eller mer, rapporterar tidskriften Newsweek. Namnet på köparen är inte känt, men denne uppges vilja donera Russells handlingar till Texasuniversitetet. Affären skulle förarga Vita huset, då Bertrand Russell har antytt att köpesumman skall överlämnas till Nordvietnam, tillägger tidningen.

Svensk krutgubbe död i USA

MADISON, WISCONSIN (TT-AFF)

Den svenskfödde Carl Swenson, som har kallats den äldste arbetaren i USA, avled på söndagen i Madison i 101 års ålder.

Swenson arbetade ända till 100 års ålder på distributionsavdelningen hos en firma som tillverkar elektriska batterier.

Swenson anställdes där då han var 51 år och hade därför ingen möjlighet att kvalificera sig för pension enligt firmans bestämmelser. Däremot fick han löfte att arbeta vid företaget så länge han kunde. Det gjorde han också ända till i fjor.

Under de 49 åren vid företaget var han bara borta en och en halv dag. Men från det att han hade fyllt 90 år arbetade han bara halvdag.

Swenson efterlämnar två döttrar, åtta barnbarn och 25 barnbarnsbarn.

De första bombplanen anlände till Thailand

SAIGON (TT-AFF)

De första amerikanska tunga bombplanen av typ B-52 anlände på måndagen till Basen Utapao i Thailand där de nu skall inleda strategiska bomboperationer mot FNL-styrkorna i Sydvietnam. Planen kom

från ön Guam i Stilla Havet där de tidigare har varit baserade sedan de hade fallit sina bombblaster mot mål i Vietnam.

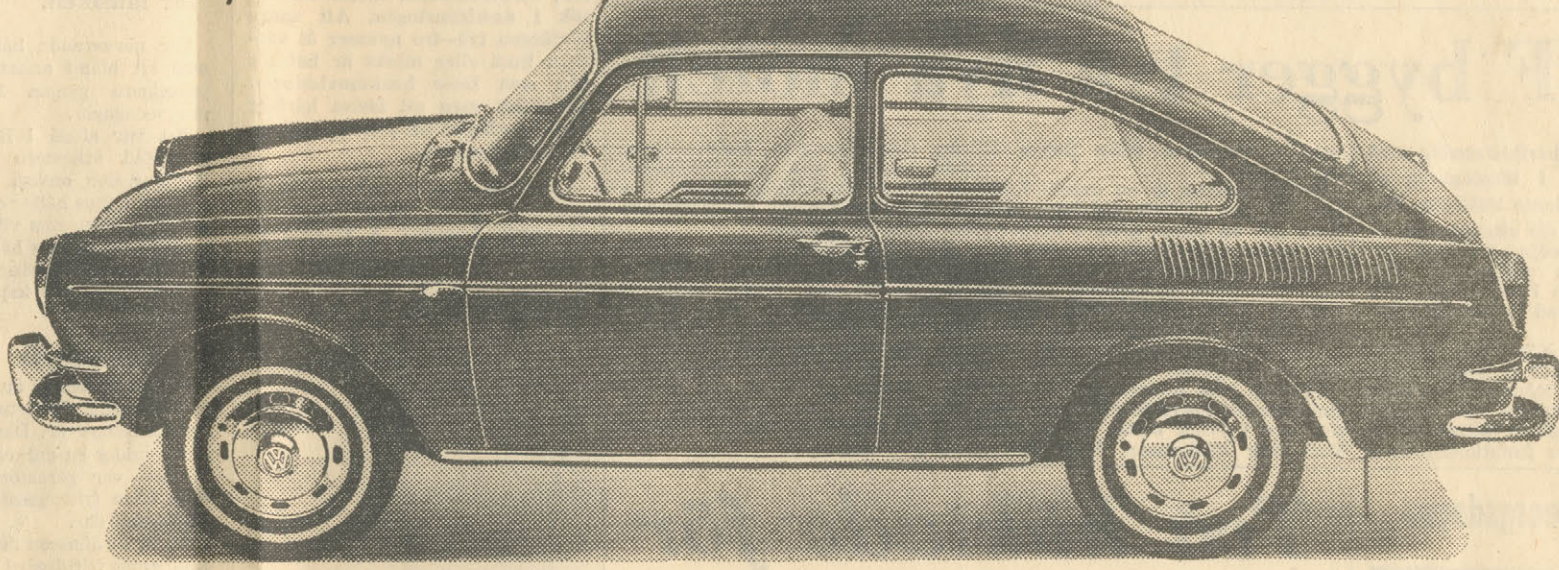
Chefen för Utapao basen överste John Farrar omtalade ett flygsträckan från Guam till målområdena i Sydvietnam var omkring 3.700 kilometer. Genom ombaseringen till

thailändska baser förkortas denna sträcka med två tredjedelar.

Farrar ville inte säga hur många B-52-plan som skall stationeras i Thailand. Operationerna mot gerillan skall emellertid pågå dag och natt, meddelade han.

I Saigon meddelade den amerikanska militärledningen att hårda strider det senaste dygnet har utkämpats både i de norra och södra delarna av Sydvietnam och att operationerna fortsätter.

Snart.
1/2 miljonte Volkswagen till Sverige.
Varför, tror ni?

Priset — det är ett av svaren.

Vad en bil kostar, det är inte bara det pris ni betalar, när ni köper den, utan också vad den kostar i drift. Det ligger i Volkswagens grundidé, att den skall vara billig att äga och köra. Det gäller även för VW 1600 TL, som ju annars ser ganska dyr ut.

Rationellt Näringsliv AB har för fjärde året i följd genomfört en bilkostnadsanalys för bl.a. de under 1966 mest köpta bilmodellerna (kupé-vagnar) i landet. I år liksom i fjol visar undersökningen med i denna anknytnings förutsättning att VW 1600 TL i undersöknings mellanpris-klass är den billigaste bilen att äga och köra.

28 öre billigare per mil än närmaste märke.

Men VW 1600 TL är inte bara billig att köra. Den är billig i inköp också. Därför att den ger så mycket för pengarna.

VW 1600 TL är en elegant bil med personlig stil, rymlig och komfortabel invändigt. Se t. ex. på den eleganta instrumentpanelen med väl samlade, reflexskyddade instrument. Sitt i de bekväma framfåtöljerna, inställbara i 49 olika lägen. Eller i baksätet med mittarmstöd. Känn trivseln med sköna textilmatrar. Upplev en vinter med Volkswagens dubbelvärme — utöver det ordinarie värmesystemet har VW 1600 TL

parkeringsvärmare som standard. Tänk på den elektriskt uppvärmda bakrutan, de bakre ventilationsrutorna av bäljigt glas, den södra inredningen med tvättbart tak. Eller på att den har skivbromsar. Två-krets bromssystem. Torsionsfjädring och separat hjulupphängning runt om.

Allt detta är bara exempel. Det finns mycket mer för er att upptäcka. En del kan man se och peka på. En del kan man bara uppleva helt vid en provtur.

Så välkommen till närmaste VW-återförsäljare.

MALMÖ

Bio:

METROPOL: "Agent 505 — farlig kille i Beirut", agentfilm.
PALLADIUM: "Generalernas natt", amerikansk kriminalfilm.
RIO: "Gilt", dansk film.
SMULTRONSTALLET: "Paris — öppen stad", fransk thriller.
VICTORIA: "Batman", amerikansk serieäventyr.
ALCAZAR: "Hawaii".
AVENY: "LT Robin Crusoe".
CENTRUM: "Mer vild än tam" måndag och onsdag; "Spöket fixar allt" fredag-söndag.
FONTANEN: "7 kommer tillbaka".
GÖTA: "Rödsken och raskinn i Texas".
PLAZA: "Död man lever".
ROYAL: "Sound of music".
SAGA: "En blondins kärleksaffär".
SCANIA: "Det stora slaget".
SÖDRAN: "Massor av whisky".

Malmö museum

Många museer öppna vard. 12.00–16.00, sönd. 11.00–16.00.
Naturhistoriska avd.
FORGIFTR VI NATUREN Utställning t. o. m. 20 juni.
STAFFAN HALLSTRÖM, retrospektiv utställning t. o. m. 30 april.

TEKNISKA MUSEET, Malmöhusvägen. Från stål till färdvägar.

MINNESUTSTÄLLNING av framtidens konstnärinna Tora Vega Holmström verk ur museets samlingar.
SKÅNSKA folkdräkter och skånskt dräktsliver.

NATURHISTORISKA AVELNINGEN. Avelningen Människan med glasmannekin. Demonstrationer vardagar kl. 13.00 och 14.30, söndag kl. 12, 13, 14 och 15.

HISTORISKA AVELNINGEN. Malmö Fynd 65. En redovisning av den antikvariska verksamheten i Malmö.

KVARTERET MAGNUS SMEK visas i tillfällig utställning i fotografiska uppmärksamhet med anledning av kvartets rivning. Samtidigt utställs konstnären Waldemar Larssons gouacher från kvartret och det närmast förestående rivningskvartret Kronan vid Östergatan.

SPINN, SPINN... Utställning av spinnrockar och vävredskap ur museets samlingar.

KURITS OCH BOLLE. Folklig konst i ting och tavia. En vandringstusentställning från Riksförbundet för bildande konst t.o.m. 23 april.

Möten m. m.

TORS DAGEN den 13 april har Fastighetsnämndens förhandlingsorganisation möte på Kramer. Efter sammanträdet hålls bl. a. föredrag av v. verkst. direktören i Skandinaviska banken, civilekonom Bengt Senneby.

Musik

STADSTEATERN kl. 20 Konserthusets konsert. Brahms konsert för violin, violoncell och orkester blir avslutningsnumret vid afonens symfonikonsert i abonneringsserierna A och C. Här låter två för vår stads musikkärlare kända konstnärer höra sig: Konserthusets konsertmästare, Einar Sveinbjörnsson, och Malmöföde solocellisten i Göteborgs orkesterförening Guido Vecchi. Programets första avdelning upptar Purcellers orkestersvit Fairy Queen och Respighis symfoniska dike Roms fontäner. Konserten dirigeras av Peter Erös.

LKU-ORKESTERN ger värkonsert i Församlingshuset, Linnéhus, onsdag kl. 19.30. Programmet är omväxlande och bjuder på bl. a. uvertyrer till Zampa, Fandango och Våren av Grieg. Som originalmusik för brass band spelar Devon Fantasy av Eric Ball och Venus & Adonis av Drake Rimmer. Orkesterns solister framträder i Three of a Kind (kornett-trio) Sitterjantens söndag (kornett-trio) och Romans ur the Fair Maid of Perth (trombonesolo).

Konstgallerier

LILLA KONSTSALONGEN, Fersens väg 2. Freddy Poulsen utställer t.o.m. 26 april. Öppet butikstid.
GALLERIET STROGET, Södergatan 5. Åke Nilsson utställer t.o.m. 23 april. Öppet kl. 12–16.

GALLERI ANDERSEN, Adelg. 3. Chagall, Picasso, Anders Österlin, Bengt Lindström, m.fl. Öppet måndag–fred. 11–17.30, lörd. 11–15. Söndag stängt.

GÖTEBORGS BANK, Södra Nygatan. Däknegatan, Malmö, affischutställning från Moderna Museet, kl. 9.30–18.00 måndag–fred. t.o.m. 21 april.

GALLERI LOFTET, Sparbanksgården Lilla Torg. Bengt Bolin utställer målningar t. o. m. 16 april. Öppet vard. 9–15, lörd. 13–16.

LIMHAMNS KONSTFÖRENING, Banken vid torget. Skulpturens Sebastian visar sina gubbar t. o. m. 16 april. Öppet banktid måndag–fredag kl. 9–17.30, lörd. stängt. Vernissage lördag 16–18.

GALLERI LAGER, Torvgat. Lilla Torg. Willy Gordon utställer t. o. m. 27 april. Öppet vard. 9–17, lörd. 9–16, sönd. 14–16.

Utlänningar utnyttjas av fastighetsägare

Utlänningsnämnden anmäler kvinna

Många fastighetsägare i Malmö spekulerar i utlänningarnas personers bekymmer och lidande. Så sammanfattar Utlänningsnämnden i Malmö sin åsikt om utlänningarnas bostadsförhållande här i landet. Hyrorna varierar. De vanligaste ligger i 200-kronors klassen.

Men hyror upp till 750 kronor har nu avslöjats. Tillsammans med en mängd andra exempel. Bl. a. människor som hyr en källarlocal för 160 kronor per månad. För denna summa får de varken ordentlig värme, tillgång till kök eller toalettutrymmen. Ej heller sängkläder. Vad man emellertid får är påhållning av råttor.

I går gjorde Utlänningsnämnden sin första anmälan i den omfattande undersökningen. Anmälan riktar sig mot en kvinnlig fastighetsägare. Hälsovårdsnämnd, Hyresnämnd och Åklagarmyndigheten är inkopplad. "Det får bli slut på denna spekulation i en bostadsbristens samhälle", säger man från Utlänningsnämnden. Detta är endast början av vår verksamhet.

En undersökning av utlänningarnas bostadsförhållande avslöjar en mängd olika skrämdande exempel. Bl. a. har man hittat en fastighet i Malmö där fastighetsägaren t. o. m. låtit hyra ut ett källarutrymme till två norman. Tidigare bodde där fyra personer — 80 — per man och månad men två har flyttat, g. a. drag och kyla. Ett tiotal norman hyr en omöblerad tvårumslägenhet på vinden för vilken de får betala sammanlagt 750

kronor i hyra per månad. Över sextio utlänningar har "pressats" in i fastigheten. Utlänningsnämnden i Malmö — som står bakom undersökningen — anmälde fastighetsägaren i går till åklagare och hyresnämnd. De svenska informationsledarna i utlänningsnämnden, Göran Ljung och Torsten Fredriksson, säger idag:

BESVIKNA

— Vi är besvikna på myndigheterna. Utan att vidta några som helst åtgärder låter man sådant här få existera. Då vi själva gjorde ett besök i den källarlocal där de två norman bor kände vi hur drag och kyla trängde in på kroppen. Detta trots att vi hade ytterkläder!

I en kvällstidning i går så fastighetsägaren. Jag har renoverat husfasaden. Jag måste få in pengar för denna utgift. Därför måste jag hyra ut till detta pris och till så många!

Utlänningsnämnden i Malmö — sammansatt av 11 utländska personer som arbetar med utlänningarnas anpassningsproblem i Sverige — är idag upprörda. Man går nu igenom fastighet efter fastighet i Malmö för att få fram exempel man därefter anmäler. Massor av ting visar att utlänningarna helt enkelt är förenat för vissa personers intressen — i syfte att tjäna så mycket pengar som möjligt.

OMANSKLIGT

Så här säger representanterna för utlänningsnämnden:

Bostadsbristen gör att vissa människor kan spekulera i andras bekymmer och lidande. Det hela är omänskligt. Vi har tidigare försökt få myndigheterna ögon på förhållandet. Av någon anledning gör man inget...

I undersökningen har utöver vad som nu kommit fram från fastigheten Grynödgatan 15, att utlänningar ofta får betala en hyra mer än 4 gånger så stor som om en svensk hyr bostaden. Man frågar sig varför?

— Har man ingen bostad måste man ta första bästa. Läget på bostadsfronten är ju sådant. Därför tar också fastighetsägaren risken för möblerade rum som är fantastiska.

— Att kringa hyresregleringen på sådant här sätt som nu framkommit är inte brottsligt. Men hyrorna är på tok för höga och det hälsovådliga vill vi helst inte tala om.

UNDERSÖKNING

Ett stort antal personer — svenskar som utlänningar — är just nu

Sakkunnigt om ännu vackrare här

I tre veckor har Robert Wulff rest omkring i Sverige och berättat om Jane Hellen, den speciella favoriten som ger allt det vackra åt häret som varje kvinna drömmer om: Färg, glans, lyster.

Men konstnärn att sig själv en härfärg att trivas med, är inte lika enkel som att välja läppstift. Andetoriet som att välja läppstift. Arkadens festvagn för att höra Robert Wulff berättat, 260 försäljare av kosmetika, damer mest, surrade instämmande när Robert Wulff skildrade kunden som gärna vill, men inte vågar ge sitt hår en ny färgton. Fäkomplekterat det är att välja färg. Och här blir resultatet...

Föredraget blev en lek i konsten att förse kunden med rätt preparat; mjuktoning som är ett shampoo i aerosolförpackning, färgning, eller lägningsväska. Och de goda råden: Att inte blanda de här bägge vätskorna i en skål av metall, eller röra om dem med ett metallföremål, att inte låta den färdigblandade vätskan stå och vänta utan använda den omedelbart. Och att försluta förpackningarna väl till nästa gång det blir dags att ge häret en uppräschning.

De kosmetikasakkunniga blev ännu mer sakkunniga i konsten att ge kunden goda råd om hur hon ska ge sig själv en ny härfärg som stimulerar och blir glad.

Ett av de viktigaste råden om den lätta konsten att ändra härfärg: Om en kund med mörkt hår vill förändra sig till hyperblondin, rekommendera henne ett besök i damfriseringen. Att ändra härfärgen två-tre nyanser åt vardera ljus eller mörkt är lätt för den som läser bruksanvisningen ordentligt, men att ändra härfärg ytterligare till ytterlighet kräver yrkeskunskap.

A G P

Kort-kort kräver kosmetik

sekr. Cuno Löwgren, Malmö, kassör Göte Jönsson, Höör, samt ledamöterna Hilming Fredriksson, Sjöbo, Yngve Asp, Staffanström, och Karl Gustav Bjartell, Malmö.

Till sektionens ledare valdes: för damklubbarna Hilda Olsson, Trelleborg, studeledare blev Allan Gustafsson, Malmö, tävlingsledare Gösta Johansson, Bjur, ungdomsledare Bengt Olsson, Kävlinge, och Gröna Korslärare Axel Rosdahl, Malmö. Revisorer är Ragnar Nilsson, Höör, och Gunnar Röjel, Lund. Vidare valdes bl. a. områd till MF-kongressen i Göteborg den 2–7 aug.

senaste idolen. Fältet är fritt för konstnärlig dekoral på benen, mjukt osynligt makeupande ben som chefskosmetologen Jane Sandström hos Revlon presenterade på NK i går.

Makeup för benen i Paris och New York redan i fjor när kjolarna kapades till knäknor. Och blev en nödvändighet när kort-kort var ett faktum. Huden på benen ska vara perfekt, inte den minsta lilla röda prick eller flammighet ska störa intrycket av slät, mjuk hy.

Tatueringsfärgerna är en putshus i chens att komma i blickpunkten. Men under strumporna ska inga små rosafärgade knottor lysa, försköningsmedlet är en makeup, en väntande ljudkräm som gör huden mjuk, slät, med en fin jämn färgton.

verksamma i Malmö med en omfattande undersökning. Man låter de utlänningar som så önskar få skriva under ett stencilert ark ställt till Hyresnämnden i Malmö — för att på så sätt få sin hyra prövad.

— Hyresnämnden är beredd på att pröva hyreskostnaderna efter hand som vi får in anmälningar till dem. Vi kan tänka oss att de till nästan 100 proc. kommer att sänka våra utlänningarnas hyreskostnader, säger Göran Ljung och Torsten Fredriksson.

I den källarlocal på Grynödgatan som nu Utlänningsnämnden funnit vid en undersökning finns inget kök och ingen toalett. Fönstren är igenmurade. Någon riktig värme existerar inte.

Fastighetsägaren blev i går anmäld till åklagarmyndigheten i Malmö. Det blir nu polisens sak att utreda om förhållandet kan anses brottsligt. Och i avvaktan på denna utredning fortsätter Utlänningsnämnden att "hyra" fastigheter i Malmö. På privat initiativ och utan stöd från kommunala eller statliga myndigheter.

Fotnot: Utlänningsnämnden i Malmö bildades för en månad sedan. I denna nämnd återfinns 11 utländska personer som ledamöter tillsammans med två svenska informationsledare. Två kontaktpersoner från Malmö stad har knutits till nämnden: kommunalrådet Arne Lundberg och Ulf Ryterberg, SAP resp. SIM. De senares uppgifter består enbart i att ta emot Utlänningsnämndens besök i verksamheten ingår olika områden: bl. a. uppsökande, utbildning, information, rådgivning, översättning och tolkverksamhet.

Grundskolans lärare 533 lägenheter klara i Malmö

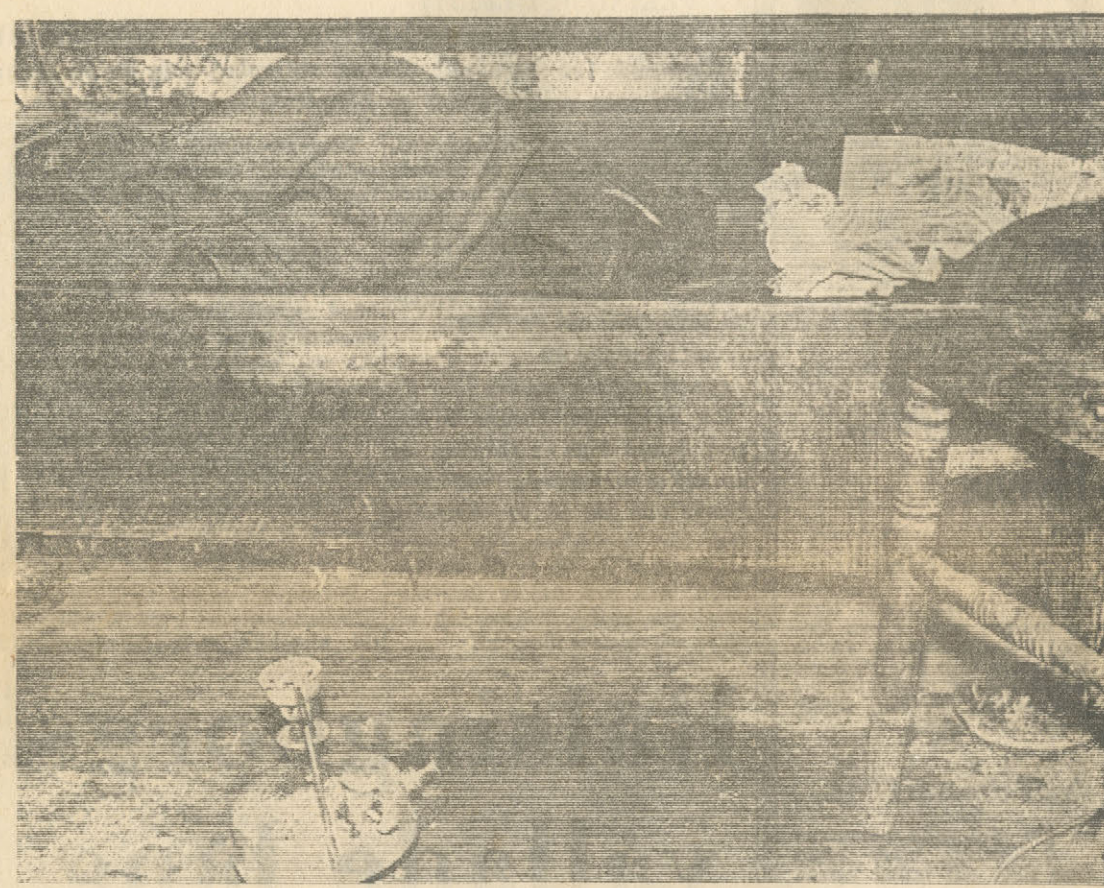
Efter en mer än 50-årig uppdelning av småskollärarnas och folkskollärarnas befattning, henvisar nu dessa lärarkategorier enats i ett förbund, Sveriges Lärarförbund.

Malmöskolans av detta förbund tillförsedda den 30 mars konstituerande möte på Kronborgsskolan i Malmö. Ett hundratal medlemmar hade samlats och hälsades välkomna av interimiststyrelsens ordförande Ruth Bauth.

I sitt hälsningsanförande poänglade hon att samarbetet mellan dessa lärarkategorier i Malmö var något helt naturligt sedan många år tillbaka och att dagens möte endast konfirmerade detta goda förhållande. Vidare framhölls hur nödvändigt det är att slå vakt kring den enskilda medlemmens rätt och att alla visat solidaritet mot varandra i dagens svåra situation. Därefter vänder sig särskilt till medlemmarna i Bara, Bunkelö, Burlöv och Svedala och önskade dem välkomna till sin nya krets och hoppades på ett gott samarbete.

NYA STADGAR

Nya stadgar antogs efter en tidvis

Källare, vindutrymmen o.d. Utlänningar får ofta hålla till godo med ytterst undermåliga bostäder till ockerpriser. Rummet på bilden har i get samröre med de i erikeln nämnda lokaliteterna.

ganska livlig diskussion. Härvid beslöt att styrelsen skulle ha personliga supplement. Därefter valdes Ruth Bauth enhälligt till kretsens ordförande under ett år. Erik Sverud framförde ett tack för det arbete Ruth Bauth redan hunnit med att nedlätta till kärens frömma och lyckönskade henne och kretsens till ett gott val. Han överlämnade härvid ett fång röda rosor.

STYRELSEN

Ny styrelse valdes och fick följande sammansättning. Erik Sverud, vice ordförande, Göte Thulin, sekreterare, Signe Ivarsson, vice sekreterare, Birgit Andersson, kassör, Inger Sörenson, vice kassör och Christina Malmström, i.o.-representant. Som personliga supplement utsågs Gertrud Haag, Hugo Johansson, Sven Karud, Birgit Lindelöw, Lena Malmquist, Kent Andersson, och Hans Höglund. Till revisorer valdes Sonja Gustafsson och Kjell Asp. Efter erforderliga val diskuterades bl. a. en eventuell kretsrepresentation i riksförbundet. En expedition och var denna skulle vara belägen. Styrelsen uppdrogs att fortsätta handläggningen av detta ärende.

Vid fastighetsnämndens sammanträde på måndagen förelades de för bostadsproduktionen i Malmö aktuella siffrorna vid månadsskiftet mars-april. Under årets tre första månader har totalt färdigställt 533 lägenheter (motsvarande siffror för år 1966 var 708).

Vid månadsskiftet pågick arbetet med 4.641 bostäder (1966 = 3.398). Av dessa är 4.085 lägenheter i flerfamiljshus (3.033) och 292 i småhus (259). Den dominerande lägenhetstorleken är 3 rum och kök. Av de bostäder som nu är under arbete utgöres mer än 40 proc. eller 1.971 av lägenheter i denna storleksordning.

Åskvädret vållade besvärligheter

Årets första åskväder i Öresundsområdet ställde på måndagskvällen till med besvärligheter i Malmö. I flera källare stod vattnet decimeterhögt, i en gångtunnel stod vattnet 75 cm högt och flera telefonväxlar i staden upphörde att fungera.

Många kunde på kvällen räkna till fem kraftiga blixnar i samband med fem kraftiga blixnar i samband med kraftigt regn. Åskväder i april är ganska ovanligt och i Malmö är statistiken under de senaste åtta åren 0,2 åskdagar i denna månad.

Övadret har kommit från söder. Tyskland hade under dagen flera åskväder. Varm luft har strömmat in över södra Skandinavien från Östeuropa. I Polen och Ungern noterades plus 20 grader under dagen.

Från väster har kall luft kommit plus 5 grader. Enligt prognoserna från väster har kall luft kommit och överlagrat de varma luftmassorna varvid övadret uppstått.

KLIPP UT OCH SPARA DETTA VECKOPROGRAM!

TISDAG
Katrinelunds fritidsgård: Kaféprogram.
Segevägs fritidsgård: Långfilmen "Vi fara till Sahara".
Sorgenfri fritidsgård: Korsordstävling.
Vidals fritidsgård: Käseri. Arrang.: TVM o. Skid- och friluftsförbundet.
Kirsbergskyrkans församlingssal: Scouternas sammankomst kl. 19.30.

ONSDAG
Katrinelunds fritidsgård: Bordtennisturnering Sorgenfri-Katrinelund.
Segevägs fritidsgård: Tonårsträff med Riverbeat Selection och Group 387.
Sorgenfri fritidsgård: Bordtennistävling mot Katrinelunds grupp 1, yngre.
Vidals fritidsgård: Långfilmen "Vi fara till Sahara".
Kirsbergskyrkans församlingssal: Arbetskreten kl. 19.30.

TORS DAG
Katrinelunds fritidsgård: Popträff med Keatz.
Segevägs fritidsgård: Allsångsaffon med Nisse Luta.
Sorgenfri fritidsgård: Film.

FREDAG
Katrinelunds fritidsgård: Önskeprogrammet "Var fredag".
Segevägs fritidsgård: "Segevägs radio" — ett önskeprogram.
Vidals fritidsgård: Pop med Keatz och Carpet Baggers.
Kirsbergskyrkans församlingssal: Kyrkobrödskräken kl. 19.30.

SÖNDAG
Katrinelunds fritidsgård: Mopedrally.
Segevägs fritidsgård: Club 23 med Keatz och Cardiez.
Kirsbergskyrkans församlingssal: Söndagsskola kl. 9.30 i kyrkan, Riddarsalen och Segevägsskolan.

MANDAG
Katrinelunds fritidsgård: Frälsningsarmen underhåller.
Segevägs fritidsgård: Musikfrågesport.
Sorgenfri fritidsgård: Tävlings.
Vidals fritidsgård: Besök av hootenannygruppen Lille Mats.
Kirsbergskyrkans församlingssal: Söndagsskolans sykrete kl. 19.30.

ÖSTERNYTT hittar Ni varje torsdag i SKÅNSKA DAGBLADET

"Något avtagande årskullar"

MARC RIZELL, fortfarande bara 6 år, debuterade i skolan i går tillsammans med 2.847 andra Malmöborn som blev inskrivna till första klassen höstterminen 1967.

MARC SOM BLEV inskriven i Östertorsskolan gjorde sin första skolvandring i sällskap med mamma Monica och storesyster Caroline. 9 inskrivningen sköttes av småskollärarna Margaretha Konsson och Tora Olsson.

NAGOT AVTAGANDE årskullar, noterar skolkontoret som uppger att följdesiffran för nyinskrivna var 3.118 medan man under 1965 skrev in praktiskt taget samma antal nybörjare, nämligen 3.117.

MHF bygger två nya motell

Vid MHF:s distriktsmöte med Malmöhus län i Hålsingborg på söndagen redogjorde MHF-dir. Rune Andreasson för utbyggnaden av MHF:s motellkedja, där nya anläggningar ska anläggas i bl. a. Hålsingborg och Falkenberg, vilka ska ge en utökad service åt bilister och andra.

Det mycket välbesökta årsmötet leddes förtjänstfullt av L-länets dist. ordf. Anders Månsson, Asylunga, som klubbade många nya initiativ och aktiviteter, såsom Skånerådet den 4 juni, regionala funktionärskurser,

samt utbildningen inför Dagen H den 3 sept.

Medlemsantalet är nu uppe i 7.162, enar 474 nya tillförts distriktet, och detta gav en första plats i Förbundets tävling "Jubileumsmatchen". Distriktets egen tävling "Aktiv L 66" hade rönt stort deltagande, och de vinnande MHF-avdelningarna i Skurup, Bå-Ramlösa, Staffanström, Rönneberga, Kävlinge och Höör fick motgång penningpriser och plaketter.

Köpmann Nils Andersson, Jonstorp, omvaldes till distriktsordförande, och styrelsen i övrigt består av: v. ordf. Karl Erik Mattsson, Hålsingborg,

sekr. Cuno Löwgren, Malmö, kassör Göte Jönsson, Höör, samt ledamöterna Hilming Fredriksson, Sjöbo, Yngve Asp, Staffanström, och Karl Gustav Bjartell, Malmö.

Till sektionens ledare valdes: för damklubbarna Hilda Olsson, Trelleborg, studeledare blev Allan Gustafsson, Malmö, tävlingsledare Gösta Johansson, Bjur, ungdomsledare Bengt Olsson, Kävlinge, och Gröna Korslärare Axel Rosdahl, Malmö. Revisorer är Ragnar Nilsson, Höör, och Gunnar Röjel, Lund. Vidare valdes bl. a. områd till MF-kongressen i Göteborg den 2–7 aug.

Inför S:t Georgsdagen

De här båda pojkarna och 150.000 till är scoutar i Sverige. De värdar alla till scoutrelsens sympatisörer att inför S:t Georgsdagen den 23 april köpa S:t Georgsmärket. Behållningen går oavkortat till scoutrelsen.

Två häktade för Dalbystölderna

De senaste omfattande stölderna i Dalby har klarats upp av polisen. De har utförts av två 18-åriga ynglingar som nu förklarats häktade inför Torna och Bara häradstätt.

Den 27 mars förövade de inbrott i Dalby Tobaks- och Pappersaffär och lade beslag på 60 kr. i kontanter samt tobaksvarer för 1.050 kr. I en bostadsfastighet vid Veberösvägen i Dalby tog de sig in genom att sparka ett fönster i källaren. I denna fastighet tog de sprit och gramfon-skivor till ett värde av 150 kr. Den ene av ynglingarna hade också förövat inbrott i Nya Systematiska-laget i Dalby centrum och stulit 22 halvflaskor brännvin. I samband därmed var den andre ynglingen åtalad för häleri och för rattionykhet.

De var också misstänkta för inbrott i Dalby Heliokyrkyrka men det nekade ynglingarna till. Kyrkan hade varit öppen och det var bara

det att de sökt gömma sig där, då de trodde att polisen var efter dem. De båda ynglingarna har som försvarare advokaterna Nils Herman Håkansson och Rolf Andersson. Då det kunde bekräftas att ynglingarna skulle fortsätta sin brottsliga verksamhet förklarades de häktade och åtalsframställning skall vara gjord senast den 14 april.

Skrotbilen vid Dalby skall bort

Skrotbilen vid Dalby, som Skånska Dagbladet skrev om häromdagen, skall nu bort. Polisen i Lund och vägförvaltningen har gemensamt lyckats finna en lösning på den halvårgamla irritationen, och genom vägförvaltningens försorg kommer bilkraket att transporteras bort. Kan-ske redan på tisdagen men under alla förhållanden senast på onsdagen. En och samma kampa "Häll Skåne rent" en skrotbil mindre att känna otust inför.

Konsert LKU-orkestern Onsdag den 12/4 kl. 19.30 Församlingshuset, Linnéhus.

I Börringe församling har tre kyrkor raserats

AV NILS SJÖSTRAND

Börringe nuvarande församling har inte mindre än fyra kända kyrkplatser. Detta beror på att här fordom fanns två församlingar: Börringe och Lemmeströ. De båda socknarna sammanlades 1781 till en socken på begäran av dåvarande innehavaren av Börringe-klosters gods riksrådet Joakim Beck-Friis. Den nya socknen erhöll namnet Gustafs socken, efter den dåvarande konungen, Gustaf III. 1931 förordnades att församlingen åter skulle bära det gamla namnet Börringe. De fyra kyrkorna:

- 1) Börringe klosterkyrka omkr 1100—1584, 2) Norra Börringe kyrka 1584—1787, 3) Lemmeströ kyrka 1200-talet—1787 och 4) Börringe nuvarande (Gustafs) kyrka 1787—

Klosterkyrkan

Börringe klosterkyrka låg alldeles intill Klosterviken av Börringensjön i nuvarande Börringeklosters slottspark. Intet finns kvar ovan jord av denna, socknens äldsta kyrka, antagligen byggd redan omkr 1100 och förmodligen till en början en enkel träkyrka, en s k stavkyrka. Redan vid 1100-talets slut anlades här ett kloster som kom att tillhöra benediktinerorden och i samband härmed torde kyrkan ha ombyggts av mursten. Här verkade socknens förste till namnet kände präst, Simon, i början av 1200-talet. Klostret, som av danske kungen fick Börringe kronogods i förläning, var helgat åt jungfru Maria och var i varje fall från 1200-talets mitt ett nunnekloster.

Börringe klosters sigill 1268.

Den mest kända priorinnan för klostret hette Estrid Nielsdatter och var änka efter den mäktige ärkebiskop Jakob Erlandsens broder Peder Erlandsen. Hon var en mycket förmögen dam och gav enligt bevarade brev från 1260-talet stora donationer till klostret. Ett sigill från hennes tid (1268) är bevarat i danska riksarkivet. Det framställer Jungfru Maria med barnet sittande på en tron framför vilken en munk ligger i bedjande ställning. Omskriften lyder: "Sigillum Sancte Marie de Byrthing". Under 1400-talet följde man i Börringe en tid birgittinerreglerna.

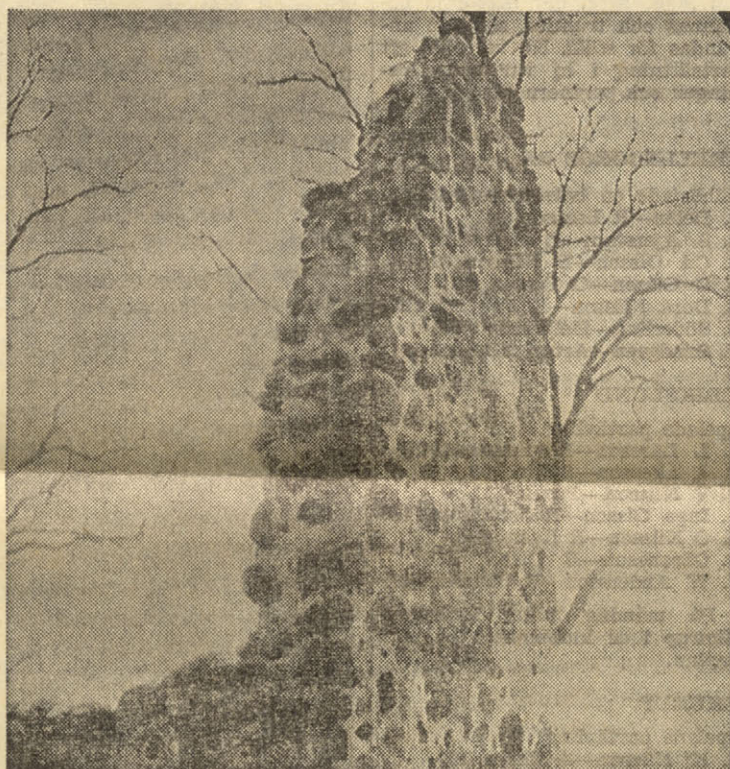
Efter reformationen 1536 indrogs klostergodsen till danska kronan och förlänades till olika herremän, som dock fick befallning att försörja de kvarvarande nunnorna så länge de levde. Kyrkan, som tidigare varit både klosterkyrka och sockenkyrka för Börringe bönder, blev nu enbart sockenkyrka.

1582 erhöill Gjørvell Faddersdatter Sparre Börringekloster i förläning. Hon ville inte ha kyrkan i huset. Redan 1583—84 lät hon rasera klosterkyrkan och bygga en ny sockenkyrka ett stycke från gården. Samtidigt lät hon lägga igen kyrkogården. En grav lät hon flytta till den nya kyrkplatsen, där gravstenen över "Jomfrue Elsa Brade" ännu ligger kvar.

N. Börringe kyrka

På en höjd c:a 300 meter nordöst om Börringeklosters slott lät Gjørvell Faddersdatter Sparre 1584 uppföra en ny sockenkyrka.

Börringe församling var förr delad i två. Den andra hette Lemmeströ. Det gör att inom den nuvarande församlingen finns inte mindre än fyra kyrkplatser. Om de fyra kyrkorna och deras öde berättar här komminister Nils Sjöstrand.

Lemmeströ kyrkoruin.

Enligt en beskrivning från slutet av 1600-talet kallades kyrkan S:t Peders kyrka. Tornet uppfördes av gråsten men f ö byggdes kyrkan av mursten och med tegelvalv. Den reparerades sista gången 1780. Kyrkogårdsmuren hade två portar, en i väster och en i norr. I tornet, som såges haft trappstegsgavlar, hängde en klocka. Den sista, gjuten 1664 och skänkt av dåvarande patronus greve Gustaf Carlsson, Carl Gustafs son, överfördes till nya kyrkan 1787, men är obrukbar på grund av en spricka i malmen och står nu uppställd i nya kyrkans vapenhus.

Altaret var prytt med ett målat altarskåp, som kunde tillslutas med två dörrar. I koret stod en dopfunt, vars överdel är bevarad i nya kyrkan. Till funten hörde ett mässingsfat. Predikstolen var försedd med skulpterade bilder. Gjørvell Faddersdatter hade till kyrkan skänkt kalk och patén av förgylt silver och försedd med hennes vapen och namn samt årtalet 1583. På altaret stod två stora kopparljusstakar. Vidare hade kyrkan mässhake, mässkjorta, altarduk och altarkläde. En timsten fanns på kyrkogården utanför kyrkdörren.

Efter 1787 lät riksrådet Joakim Beck-Friis rasera denna kyrka, men ruinerna av tornet till ett par meters höjd stå ännu kvar och i markytan kan man skönja kyrkans ungefärliga utsträckning. En vackert huggen gravsten av medeltida typ, bredare upptill och smalare nedtill, ligger ännu kvar inom kyrkans område. Inskriften, som nu är utnött skall enligt en gammal uppteckning ha varit:

"Her ligger begravnen erlig og velbyrdig Jomfru Elsa Brade Herr Axel Brades datter til Kragholm, som udi mange Aar hafver ligget i Börringe Klosterkirke og nu hafver erlig og velbyrdig Fru Gjørvel Fadders Datter hendes Legeme der ladet optage og her igen hederlig nedlagt med hederlig og velbyrdig Jomfru Anne Timmans Datter hvis Sjæle Gud hafver. Anno 1587".

Detta är alltså den ovan nämnda stenen som flyttats från Klosterkyrkan. På den gamla kyrkogården finnas ytterligare delar av några gravhällar. Minst två gravhällar ha flyttats till nya kyrkogården, där de nu ligger i gräsmattan söder om stora kyrkporten.

Lemmeströ kyrka

Lemmeströ sockenkyrka, byggd av bönderna på 1200-talet, enligt en tradition av sten från en riddarborg i närheten på nuvarande Kungsbacken kom sedan prästbostället 1565 flyttats från Norra Börringe till närbelägna Lemmeströorp att betraktas som huvudkyrkan. Enligt en kyrkobeskrivning från 1600-talet skall även denna kyrka varit helgad åt Jungfru Maria och kallats: "Vår Frus kyrka". Den var byggd av

bränt tegel, förutom tornet, som var byggt av gråsten. Kyrkan hade tegelvalv och var försedd med långhus, kor och absid. Över altaret hängde en förgylld helgonbild och på altaret stod två stora kopparljusstakar. På norra sidan i koret stod dopfunten, vars övre del är bevarad i nya kyrkan. I dopfunten stod ett dopfat av koppar. Predikstolen var placerad på södra sidan i kyrkan.

I kyrkdörren stod kollektstolen "med järn starkt beslagen och med ett lås för", troligen den som nu förvaras i nya kyrkans vapenhus. På väggen hängde ett rökelsekar av koppar. Kyrkklockan hängde i tornet och till kyrkan hörde mässskrud av "blommet sammet med smala silfverspetsar kantat och af samma spetsar ett kors på ryggestycket". Kyrkan hade en liten boksamling samt tre kopparstick av Hedengran; till minne av Uppsala möte, Carl XI:s begravning och segern vid Narva. På kyrkogården stod en solvisarsten och kyrkogårdsmuren var betäckt med grön torv och hade två portar, en på norra sidan och en i sydväst.

I kyrkans golv och på kyrkogården låg en mängd vackert huggna gravstenar av vilka fem flyttats till nya kyrkans vapenhus. Det är gravstenarna över hustrun Kistinn Iensdotter i Bråneröd, död 1671, kyrkoherdarna Nils Fabricius, död 1689, Johannes Julius, död 1732 och Mikael Fabricius, död 1739, samt över äbon Christen Christensson i Lemmeströ, död 1780.

Inom kyrkogårdsområdet, som ligger ute i öppen åker c:a 2 km öster om Börringe kyrkby ser man ännu rester av Lemmeströ kyrka bl a ett c:a 10 m högt hörnparti av kyrkans torn. På kyrkogården finnas fem synliga mer eller mindre skadade gravhällar. Tre av dem ha läsbar inskription. De äro lagda över A M P S 1640, Morten Iensöni Birkesager 1692 och Iepe Trulson i Bråneröd 1713. Raserandet av Lemmeströ kyrka omkr 1787, vilket som ovan nämnts skedde på riksrådet Beck-Friis befallning väckte mycken förbittring hos bönderna i socknen och det berättas att det fick ske under militärbevakning för att hindra folket från våldsamheter.

Om församlingsbornas kärlek till den gamla kyrkplatsen vittnar också att ännu så sent som 1832 meddelar kyrkoherde J S Nibelius i sin ämbetsberättelse till biskopen att "understundom ske ännu begravningar på den gamla kyrkogården". Den sista begravningen här ägde rum 1856 då kyrkoherde Johan Samuel Nibelius själv enligt sin önskan fick sin sista vilostad på Lemmeströ kyrkogård.

Sedan några år vårdas kyrkogårdsområdet av församlingen och midsommardagen 1965 firades för första gången på närmare 180 år ånyo högmässa på

den gamla kyrkplatsen. Då i form av friluftsgudstjänst och man hoppas att detta skall bli tradition för framtiden.

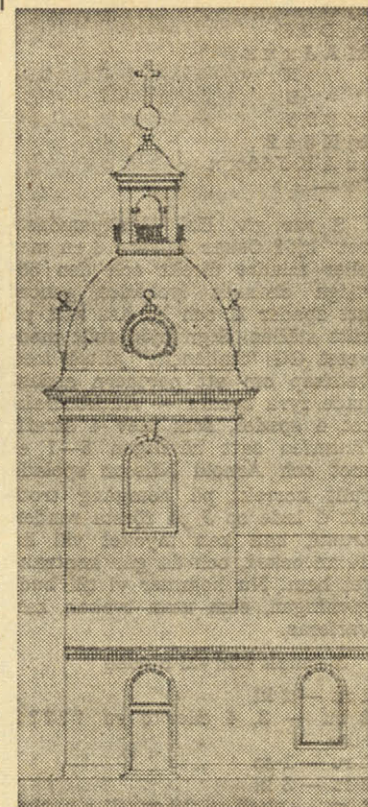
Gustafs kyrka

Ritningen till Börringe nuvarande (Gustafs) kyrka är daterad 2/7 1782 och utförd av en av den gustavianska tidens främste arkitekter, professorn vid Konstakademien i Stockholm, Olof Samuel Tempelman. Grundstenen lades den 12 aug 1783 av riksrådet Beck-Friis. På dagen fyra år senare den 12 aug 1787, som då var 10 sönd e Trefaldighet invigdes kyrkan vid en storlagen högtid av teol professorn, sedermera biskopen i Lund Nils Hesselén.

Kyrkan är uppförd av tegel och byggd i ljus, öppen hallstil med basiliketak i gips. Tornet kröntes ursprungligen av en kopparklädd kupol, vilken tyvärr utbyttes på 1870-talet mot den nuvarande pyramidformiga tornhuv.

Genom den vackra portalen med de Beck-Friiska och Stael von Holsteinska vapnen träder man in i vapenhuset. Här står uppställda längs väggarna de ovan nämnda gravhällarna från Lemmeströ kyrkogård. Till vänster står N Börringe kyrkklocka från 1664 och till höger delar av Lemmeströ och Norra Börringe kyrkors dopfuntar ävensom den gamla järnbeslagna kollektstocken från Lemmeströ kyrka.

I kyrkorummet ser man vid norra sidan den i gustaviansk stil skulpterade predikstolen, jämna-årig med kyrkan. Nedanför densamma en pulpet med ett väl bevarat ex av Carl II:s kyrkobibel från 1703. På norra delen av kyrkans fondvägg hänger fyra oljemålningar föreställande evangelisterna Matteus, Markus, Lukas och Johannes. De skänktes till kyrkan 1795 av hovmarskalken greve C L Beck-Friis. Över altaret hängde tidigare en altartavla föreställande Kristi nedtagande från korset, men denna utbyttes 1845 mot den nuvarande, som föreställer Kristi uppståndelse och är signerad av den danske konstnären C Füssel. Altaret prydes av ett krucifix av mässing, franskt arbete från 1760 samt fyra ljusstakar, två av bronserat trä i italiensk barock, skänkta av baron Jockum Beck-Friis, två ståtliga silverstakar skänkta 1940 av lärarinnan Karolina Ljungdahl. Till altaret hör två antependier, ett svart, gäva av prostinnan Wessberg och ett grönt, gäva av kyrkliga syföreningen. Till höger om altaret står dopfunten av sandsten från 1891 med dopfat av mässing, en gäva av kyrkliga syföreningen 1956. Kyrkorummet upplyses av tre ljuskronor av mässing från 1926. De sju vägglampeterna är skänkta av syföreningen.

Detalj av professor O S Tempelmans ritning till "Gustafs kyrka i Malmöhus län 1782". Den vackra kupolen byttes på 1870-talet ut mot den nuvarande pyramidformiga tornhuv.

Silverorgeln

Orgeln, ett av kyrkans värdefullaste inventarier, byggdes 1786 av orgelbyggare Jonas Elkengren i Stockholm och kostade 333 Riksdaler. Den brukar kallas silverorgeln i Börringe.

I sakristian förvaras kyrkans skrudar: En av rött sammet från kyrkans invigning 1787, en av vit sidendamast från 1939 samt en violett från 1952. Här förvaras också kyrkans äldsta kollekthävar av rött sammet med broderier, trol från 1787, återskänkt till kyrkan 1965 av greve Corffitz Beck-Friis. Bland tavlorna i sakristian märks en oljemålning av prosten Lars Feuk, utförd av I J Ringdahl och skänkt 1957 av Otto Monty, Malmö.

Kyrkans silver består av kalk och patén från 1787 och dopskål från 1786, allt tillverkat av silversmeden Arvid Floberg, Stockholm och skänkt av riksrådet Beck-Friis, sockenbudskalk och patén från 1833, tillverkade av silversmeden C P Norlin, Malmö, oblatask från 1771 till sockenbudstyg, skänkt av kyrkoherde J S Nibelius 1852. Kyrkans vinkanna av år 1937 är en gäva av grosshandl Oskar Hansson och hans maka, Löödeköpinge. Brudkronan av förgylt silver med bergkristaller är en gäva av kyrkliga syföreningen 1944. Altarets silvervaser skänktes 1935 av sys-

Kampen har gett l

Blodkräfta eller leukemi är en cancersjukdom som utgår från de organ som bildar vita blodkroppar, exempelvis mjälte och benmärg. Sjukdomen förekommer både hos barn och äldre och finns flera olika former och den kan förlöpa snabbt eller vara mer kronisk. Det är en sjukdom som väl illustrerar de moderna framstegen inom såväl diagnostik som behandling av cancer.

Symptomen på leukemi är ospecifika och sjukdomen är därför svår att upptäcka. Patienterna känner sig trötta, får lättare infektioner och i många fall ökar antalet vita blodkroppar i blodet, men i andra fall är blodbildningen normal. Vid diagnosen spelar cytologi en väsentlig roll. (Vid cytologisk diagnos tar man ut celler från misstänkt cancerangripna organ och färgar dessa med speciella metoder. En tränad läkare kan därefter skilja de normala cellerna från cancerceller.) Denna metod har fått stor användning för upptäckt av cancer i lungor och hals och livmoder-cancer hos kvinnor. Vid leukemi undersöker man cellerna i blodet och från benmärg. Man kan då

konen Amanda och Gustaf Danielsson, Bramstorp. Två mindre silvervaser på dopaltaret skänktes 1951 av kyrkliga syföreningen.

Av de nuvarande klockorna äro storklockan gjuten 1787 av John Jac Mårtensson, Stockholm, och lillklockan 1951 av M o E Ohlsson, Ystad.

Utrymmet under länkaren har under 1800-talet utfyllts med bänkar varvid portalerna mot tornets sidor murats igen. Lämpligt vore om denna del av kyrkan kunde återställas i sitt ursprungliga skick. Värmeldning installerades omkr 1933. Korgolvet, som består av tegel, omlades 1965.

Skogskyrkogård

Kyrkogården är en av de vackraste skogskyrkogårdarna i trakten. Den är anlagd som park med lummiga bokar, almar, lindar och lärkträd. 1944 uppfördes ett stilfullt bårhus å kyrkogårdens norra del. Senaste utvidgningen den s k nya kyrkogården invigdes 1956 av domprosten, sedermera biskop Nils Bolander.

Kyrkplatserna i Börringebygden äldriga historia har skiftat, men av ovanstående ser man hur sockenfolket alltid med stor kärlek har smyckat och prytt sina helgedomar. Man har jaft en stark känsla för att

Rummet som nämns med Herrens namn böra vi älska och ära såsom för själen ljuvlig hamn ja, såsom hemmet det kära. Härliga ting ha talats där, himmelens rike är oss när, då i dess portar vi träda.

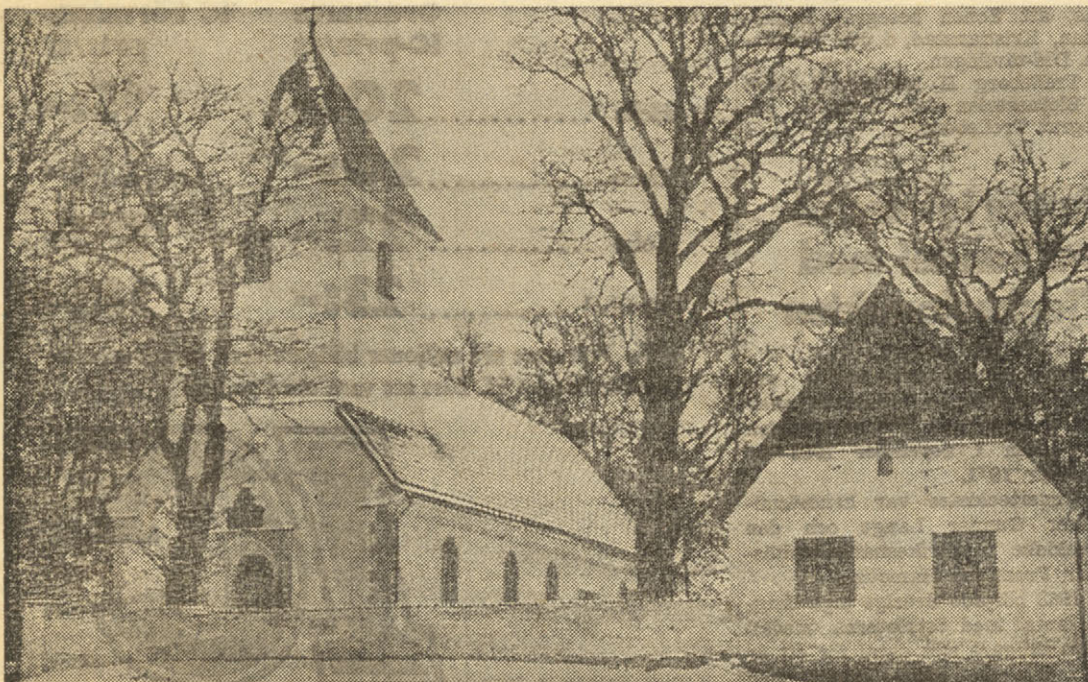
Högk vill o vigse

STOCKHOLM (S) I högkyrklighet Svensk Pastoraltie pastor Sven-Erik framlagt ett förslag, nämligen att bör sträva efter att vigselrätt upphävs ser att äktenskap generellt sett faller kyrkans domäner och bör omhändertas av lig myndighet. Både get ligger önskemå de beaktelsesetogn na att slippa viga och den rättspåföljd drabba en präst vägran.

Pastor Pernler på vigseln inte är speciellt kyrklig i het. Den kyrkliga uppstod som en på de religiösa ceremonerna rest några kyrkans medverkande i äktenskapningen eller trolovningen officiella aktetider, och den genom sängliggningstrolovning, följ av ning betraktades som skap, och rättsver gällde även om man drog sig vigseln.

Sängliggning-vi

Vid 1600-talets emellertid bland led loger och kyrko

Börringe (Gustafs) kyrka och bibliotek.

S-T-Ö-R-S-T!

EXPRESSEN

R

- den har **STING**

Tel: Sthlm 22 48 00 1967 nummer 41
Tel: Riks 08/22 48 20 från starten 7866

SÖNDAGEN DEN 12 FEBRUARI

Vardagar 50 öre • Söndagar 60 öre

EXTRA

- Jag tvangs köra mör- daren

rakt genom polisspärren!

■ Karl Johansson (bilden nedan) från Bandhagen i Stockholm hade en trippelmördare i sin bil på lördagen. Det var honom Leif Peters ringde till och bad om skjuts, det var honom Leif Peters under hot tvang att köra till Södertälje under sitt försök att fly till vänner i Västerås.

— Jag körde honom rakt igenom en polisspär, berättar Karl Johansson. Jag försökte blinka med ljusen till poliserna, men de bara vinkade förbi mig...

Under hela färden skakade jag av skräck. — Tänk på dina barn, hade Peters sagt till mig. Och jag visste att han var mördaren...

Efter skräckfärden ringde Karl Johansson till Expressen. En kvart senare var mordarjakten slut.

Allt om mordarjakten sid 6—10 och mitten

Leif Peters satt apatisk i polisbilen.

DETTA ÄR LEIF PETERS

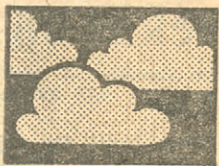
Leif Peters, 29, mordmiss-tänkt, den ädle riddaren, krigshetsaren, pöbelhataren. I dag kan Expressen ge en bild av mannen som

- kallades snäll, barnkär och infantil i en sinnesundersökning.
- stoppades i sin militärtjänst på grund av abnormt vapenintresse — han ville själv göra om hela försvaret, göra det tuffare.
- älskade champagne, gäster, räkor, bilar och kvinnor

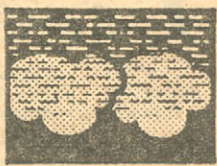
— Handenligan tycks ha varit en sorts gruppkänska.

- fick sluta gymnasiet för att han drack sprit, sköt med pistol och slogs med knogjärn.
- var den självklare skolpojksledaren, den vite riddaren i alla lekar.
- beundrade tysk militarism, blev nazist.
- hade överklasskomplex — han tyckte att pöbeln skulle skjutas och drömde själv om ordnar, glans och status.

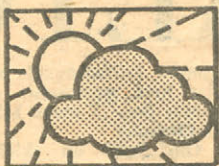
VÄDERLEKEN

S Götal o Väst kust:
Måttl sydl vind, uppehållsv. Mulet, disigt, lokal dimma.

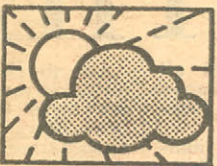
Väneromr, Nö Götal o
Götl: Måttl vind, mulnande, disigt. Uppehållsv, mildare.

Ö Svealand: Måttl v.
tidsvis ökande molnigh. Uppehållsv och något mildare.

Bergslagsområd o NV
Svealand: Måttl vind, mulet. Uppehållsv och något mildare.

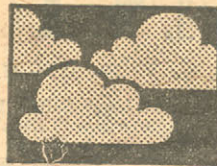
S Norrl kust o inl:
Måttl, ngt tillt vind. Mulet. Uppehållsväder. Mildare.

S Norrl fjälltr: Frisk
SV vind. Mulet. Uppehållsväder och mildare.

N Norrl kustl o inl:
Tillt vind, tidv mulet. Mest uppehållsv, mildare.

N Norrl fjälltr: Frisk
till hård vind, mulet. Tidvis nederbörd, mildare.

TEMPERATUREN kl 7 (följ-
årets siffror inom parentes):
Stockholm -3 (-4), Göte-
borg -4 (-2), Malmö 1 (-3),
Kalmar -5 (-4), Jönköping
-7 (-5), Karlstad -15 (-6),
Östersund 1 (-9) och Luleå
-10 (-10) gr.

EXPRESSEN

SOLEN går i morgon upp kl
7.36 i Stockholm och ned
16.29, i Göteborg 7.54 -
17.00, i Lund 7.42 - 17.02
och vid Luleå horisont 7.51
- 15.42.

PER VÅLLADE NY TV-CHOCK:

Varför reagerar folk så starkt för ordet knulla?

Av RONNY NYGREN

— Varför reagerar folk så starkt inför ordet knulla, undrade Per Oscarsson i TV på lördagskvällen.

Minuterna efteråt kom tittarnas svar, den värsta folkstorm Sveriges Radio någonsin upplevt. Värre än efter Oscarssons strip-tease i TV på annandagen.

Aven Expressen blev nedringd.

— Det är snusligt och oansvarigt av TV. Först får man se radiochefen Rydbeck. Så börjar eländiga Oscarsson prata om samlag. Hela kvällen är förstörd.

— Nu springer barnen och vill veta vad "knulla" är. Vi har annat att göra än att prata om samlag med barnen. Skandal.

Per Oscarsson pratade om erotik i konsten med författaren Clas Engström (författare till TV-pjäsen "Förrädare—mördare", där ordet "pick" nämndes och förgäde folk).

Engström demonstrerade sin hustru Pyes skulptur av två älskande människor.

Han undrade varför det fanns så många tabubegrepp runt samlaget. Varför ordet "knulla" stötte så många.

— Jag tycker det är ett så mjukt och behagligt ord, svarade Per Oscarsson. Samtalet varade 3-4 minuter. Ordet "knulla" nämndes tre gånger. Tittarreaktionen blev blixtnabb.

— De som klagade använde betydligt fulare ord än Oscarsson, säger en av kvinnorna på klagomuren.

— Men det fanns de som tackade för inslaget också, säger hon.

Programmet var inte direkt sänt. Det hade bandats tidigare på eftermiddagen vid Nationalmuseums vernissage av utställningen "Multikonst". Den premiärvisades samtidigt på 100 platser i landet.

Kritik från TV-styret

TV-ledningen kommer i morgon att diskutera inslaget med Per Oscarsson. En del av cheferna inom Sveriges Radio är kritiska mot programmet. Det kom som en chock för dem.

— Jag står för vad jag gjort. Jag hade möjlighet att klippa bort de vågade orden men det fanns ingen anledning, säger mannen bakom folkstormsprogrammet, TV-producenten Kristian Romare, till Expressen.

Hans chef på TV:s kulturavdelning, Mats Rehnberg, säger:

— Programmet gav tyvärr en snedvriden bild av utställningen. Romare överdrev presentationen av ett par konstverk om sexualia. Trots att han vet att det retar många.

— Jag ville sätta ett frågetecken för inslaget. Jag såg det tyvärr inte, men jag vet att många tycker det var opassande. Vi kommer att ta upp det till debatt, säger TV-chefen Nils-Erik Bærendtz.

Radiochefen Olof Rydbeck medverkade i programmet, i inslaget före Oscarsson. Men de två möttes aldrig på Nationalmuseum. Inslagen inspelades vid olika tidpunkter.

— Programmet bandades så sent. Man kan i praktiken säga att det var direktsändning, säger Mats Rehnberg.

Det kom därför som en chock för de ansvariga på TV.

— Visst förstod jag att de vågade orden skulle vålla tittarre-

aktion. Men jag trodde inte att den skulle bli så våldsam. Det var ett lugnt och avspänt samtal om erotik i konsten. De vågade orden sades på ett varmt och mjukt sätt, säger Kristian Romare.

— Jag ville med programmet lösa upp några av de aggressioner som folk har inför sexuella uttryck. Därför var det bra att programmet kom en lördagskväll, då även Svensson satt vid TV-apparaten.

— Mina chefer visste att Engström och Oscarsson skulle prata om erotik. Hur samtalet sedan skulle utformas visste ingen, inte ens jag. Men jag tyckte det var bra, säger TV-producenten Kristian Romare.

FOTNOT: Se vidare TV-recensionen på Bekantas Bekanta.

Per kom med ny sexchock i TV-rutan.

BOSTADSFÖRMEDLINGEN INFORMERAR

Bostadsförmedlingen har att föreslå hyresgäster till ett antal lägenheter med snar inflyttning i privata nybyggen i Hägersten. Läge strax intill tunnelbanestationen Axelsberg efter linje 13. Res-tid från Slussen ca 12 minuter.

3 rum och kök	yta 81 m ²	hyra 800:—/mån.
5 rum och kök	yta 114 m ²	hyra 1.100:—/mån.
5 rum och kök	yta 122 m ²	hyra 1.150:—/mån.

(med uthyrningsrum).

Samtliga hyror innefattar bränslekostnad. Här till kommer kostnad för garage, som är obligatoriskt, med 110:—/mån.

Ovanstående lägenheter kommer i första hand att anvisas till dem, som önskar större lägenhet än den nuvarande och som kan lämna sin lägenhet i byte till bostadsförmedlingen.

I andra hand kommer hos bostadsförmedlingen redan anmälda bostadssökande utan egen lägenhet att anvisas.

Ytterligare upplysningar kan erhållas måndagen den 13 och tisdagen den 14 februari per telefon 69 00 60, anknytning 133.

STOCKHOLMS STADS BOSTADSFÖRMEDLING

STHLMJS JUDO OCH JIU-JITSU INSTITUT

Nybyrjarkurser startar nu i judo
aikido • karate • juniorjudo
Åskådare välkomna kl 17-21
Regeringsg. 28 A. Tel. 712 22 00

Jag älskar
alla
svenskar —
utom Sträng!
Stort
bildreportage!

EXPRESSEN
— för sportens skull...

DÄCK DUBBAR FÄLG BALANS (OMS inräknad) allt detta till BOTTEN- PRISER

PRISEXEMPEL:

Garantiregummering

Volvo	115:—
VW	110:—
Opel Rekord	110:—
Saab	110:—
Taunus	110:—
Mercedes 190, 200	128:—

Nya däck

Volvo	120:—
VW	120:—
Opel Rekord	130:—
Saab	120:—
Taunus	130:—
Mercedes 190, 200	154:—
BMC 850	110:—

Fabrikat: Goodyear, Dunlop, Firestone, Trelleborg m. fl. De är dubblade med 100-120 Sandviks stiftdubbar.

ÅRSTA GUMMIVERKSTAD

Hjälmarväg, 31, Johanneseshov
Tel. 08/81 29 50, 81 21 07,
91 20 35

Levereras till landsorten mot efterkrav. Kvällsöppet till kl. 19.00.

NYTT NEJ TILL SALTÖ

men det är inte slutsnackat än..!

Av STIG HAGBERG

Stackars Saltö! Licensmissen för centern Jan "Lillen" Svensson (fem kronor), tyder av alla tecken att döma definitivt division IV. Fotbollförbundets styrelsen behandlade på lördagen återigen den trista — för att inte säga den tragiska — tvänsdegraderingen

— Styrelsen fann inte skäl att ändra tidigare beslut, z66 tttkommen de generalsekreteraren Tore Jons-son lördagens Saltödebatt.

Inte heller blir det någon ändring av division II, södra Götaland. Styrelsen vidhöll att den skall bestå av tretton lag, det vill säga med både Kristianstad och Sölvesborg, slutade Jons-son.

Att styrelsen gick igenom Saltöaffären med stor noggrannhet råder ingen tvekan om. Det hade såväl själva klubben som Blekinge fotbollförbund på förhand försäkrat sig om.

Saltös hopp försvann emellertid genom att styrelsen ansåg att inget nytt framkommit i fallet.

En sak är emellertid helt klar:

genom fotbollstyrets nya "njet" är det helt garanterat att förbunds-mötet den 18 mars blir en intensiv historia.

Om Saltö nu skickas definitivt till fyran, så betyder det inte att det är slutprat i ärendet — långt ifrån.

Det samma gäller beslutet om 13 lag i södra tvåan.

Lördagens styrelsemöte gick för övrigt helt i linje med gjorda utredningsresultat:

□ Göteborgsklubbarna får nej på sin motion om återgång till spelår höst-vår. All publikstatistik talar nämligen om "en motion i ogjort väder".

□ Svenska cupen startar i år igen och får drygt 300 deltagande lag.

□ Fem års prov med förbundskap-tenen i stället för mångmanna-UK ger till resultat att kaptenen blir institution.

□ Orvar Bergmark får åka till Ri-va del Sole med landslagstruppen före höstmötet mot Bulgarien på bortaplan.

□ Amatörbestämmelserna revideras och riksidrottsförbundet, läs RF:s tävlingsbestämmelser gäller i stället. Spelarna får 150 kronor för vunnna matcher och 75 kronor för oavgjorda. Matchavgifterna nämns inte och kan i praktiken bli hur höga som helst. Sistnämnda faktum betyder det dessutom i serieföreningen o.a. gemensamma normer.

□ Förbundsstyrelsen föreslår dess-utom att utlänning som amatör och som bosatt sig i Sverige, skall kunna få karens på två månader för spel i svensk klubb.

DET HÄNDE • DET HÄNDE • DET HÄNDE • DET HÄNDE

Fotboll

ITALIENSKA LIGAN

Inter—Atalanta 2-0.

ENGELSKA LIGAN

DIV I: Blackpool—Burnley 0-2, Chelsea—Manchester C 0-0, Leeds—Stoke 3-0, Leicester—Arsenal 2-1, Liverpool—Aston Villa 1-0, Manchester U—Nott-ingham 1-0, Newcastle—Everton 0-3, Sheffield W—Southampton 4-1, Tottenham—Fulham 4-2, West Bromwich—Sheffield U 1-2, West Ham—Sunderland 2-2.

DIV II: Birmingham—Millwall 2-0, Blackburn R—Bristol C 1-0, Bolton—Ipswich 1-1, Carlisle—Bury 2-0, Charlton—Wolverhampton 1-3, Coventry—Preston 2-1, Crystal P—Huddersfield 1-1, Derby—Cardiff 1-1, Hull—Plymouth 4-2, Norwich—Rotherham 1-0, Portsmouth—Northampton 3-2.

DIV III: Bristol R—Oldham 2-1, Colchester—Scunthorpe 0-1, Doncaster—Swindon 1-0 Grimsby—Queen's PR 1-

1. Mansfield—Watford 2-1, Middlesbrough—Gillingham 1-1, Peterborough—Brighton 2-1, Reading—Oxford 1-2, Shrewsbury—Workington 3-1, Swansea—Leyton 2-0, Torquay—Bournemouth 3-2, Walsall—Darlington 1-1.

DIV IV: Barnsley—Southend 1-2, Bradford—York 1-0, Brentford—Bradford C 2-0, Chester—Lincoln 0-1, Crewe—Hartlepool 1-2, Halifax—Exeter 0-0, Luton—Wrexham 3-1, Notts Co—Chesterfield 0-2, Port Vale—Barrow 2-1, Rochdale—Aldershot 2-1, Southport—Stockport 4-0.

Skotska div. I

Div. I: Aberdeen—Airdrieonians 7-0, Ayr—Celtic 0-5, Dundee U—Hibernian 3-0, Falkirk—Clyde 0-2, Hearts—St. Johnstone 1-0, Kilmarnock—Rangers 1-2, Motherwell—Dundee 5-3, Partick—Dunfermline 0-0, St. Mirren—Stirling 4-0.

Div. II: Albion—Morton 0-1, Alloa—Raith 2-3, Berwick—Arbroath 3-1.

Cowdenbeat—Hamilton 3-3, Dumbarton—Stranraer 1-0, East Fife—Stenhousemuir 4-3, Forfar—East Stirling 2-1, Montrose—Third Lanark 4-1, Queen of South—Clydebank 2-0, Queens Park—Brechin 2-1.

VÄSTTYSKA LIGAN
Duisburg—1880 Munich 1-2, Braunschweig—Frankfurt 3-0, Schalke—Werder Bremen 0-1, Hamburg—Essen 1-1, Kaiserautern—Nürnberg 1-1, Borussia Dortmund—Moenchengladbach 3-2, Stuttgart—Cologne 2-2, Düsseldorf—Hannover 1-0.

EXPRESSENS JSM:
IK Slepner—Södertälje SK 9-4 (0-2), (5-2), (4-0)

Målskyttar Slepner: Christer Nilsson 4, Björn Rauker, Dick Jahl, Anders Öberg, Tommy Johansson och Per-Olof Bilfeldt. Södertälje: Jonny Ståhl 2, Sonny Schill och Sten Ahlberg. Publik: 200.

VAD VI TYCKER: Sedan Slepner tap- pat respekt mot de namnkunniga gäs- terna hämtades 0-2 efter första perio-

den in, och vändes till 5-2 på nio mi- nuter i andra perioden. Efter den smäl- len hämtade Södertälje sig aldrig. Priset till bäste man på plan tilldelades Slep- ners Dick Jahl. Bra var också fyra- målsskytten Christer Nilsson. I Söder- tälje var Jonny Ståhl bäst.

Tibro IK—Västra Frölunda 14-1 (6-0), (3-0), (5-1)

Målskyttar Tibro: Bo Strålmán 4, Ulf Andersson 2, Elne Fredriksson 2, Dan Bäckström 2, Jan-Ake Karlsson 2, Tor- björn Sjölin 1, Bengt Göran Gustavsson 1. Frölunda: Självsmål av Tibro.

Utvisningar: Tibro: Lennart Hägg 2 x 2 min. Torbjörn Sjölin. Frölunda: Lars Vestergaard och Per Hägglund.

Publik: 300.

VAD VI TYCKER: Tibro spelade ut Frölunda efter alla konstens regler. Ef- ter hela 6-0 i första perioden, blev fortsättningen mest lek från Tibros sida. Priset till bäste man på plan tilldelades Tibros fyramålsskytt Bo Strålmán.

TV I DAG

14.30 Skridsko-VM i Oslo

Sven Peterson kommenterar 1 500 m och 10 000 m.

16.30 Det förtrollade tyget

Barnsaga med silhuetfigurer.

17.05—17.35 TV-cross

Sigward Andersson kommenterar från motocross- banan i Södertälje.

18.00—18.30 Reportage om radions mor- gonandakt.

Bengt Roslund i Malmö har gjort ett reportage om radions morgonandakt. Hallåman är veteranen Ake Engerstedt. Medverkar gör radiopastorn Gun- nar Dahmén och kyrkoherde Bengt Söderberg, Kö- peshamn.

19.00 Nyheter

19.15 Underhållning: Good old days

Music hall-show från England med följande med- verkande: Kenny Cantor, Doreen Hermitage, Jacques Ary, Jimmy Webster och Ruth, Suns Family.

19.55 Vad säger kyrkan?

Frikyrkorna utfrågas av Herbert Söderström, Per Arne Axelsson och Gertrud Zetterholm. Svarar gör Joel Sörenson, Baptistförbundet, Bertil Zackrisson, Missionsförbundet, Torsten Käll, Frälsningsarmén, Stig Abrahamsson, Helgelseförbundet, och Sven Adrian, Pingströrelsen.

20.40 Sherlock Holmes

Mysteriet med lady Frances Carfax försvinnande. På resa i Schweiz med dyrbara juveler är hon plöts- ligt borta.

21.30 Dansspelet "Ett spel om föremål och människor"

Koreografiskt spel av Donya Feuer som spelats in i Romanska hallen, Historiska museet, Stockholm. Mu- sik: Ulf Björlin. Dansare: Karin Thulin, Juliet Fisher, Lillemor Lundberg, Mats Ek, Lena Wennergren, Char- lotte Assarsson, Pia Olsson, Ragna Wallmark, Eva Sandell, Terje Thoresen, Manne Dahlstedt, Kent Gus- tafsson och Hans Wigren.

22.00 Sportspegeln

22.40 Nyheter

Dansk TV

14.30 Vuxenundervisning.

15.00—16.30 Biljardtävling.

19.30 Veckans eko.

20.30 Ett porträtt av Statsra- diofoniens förste ledare Emil Holm.

20.55 Danslandskamp Dan- mark—England.

22.00—22.25 Nyheter.

Norsk TV

14.30 Skridsko-VM i Oslo.

18.00 Äventyrsstund.

18.20 Roliga klipp.

19.05 "Över oss alla står Gud"

20.00 Dagsrevyn.

20.15 På rundresa.

21.15 Sportrevyn.

21.50 Grottmålningar i Au- stralien.

22.05 Kvällsnytt.

Finsk TV

13.25 VM på skridsko.

14.10 Cirkus Papegöjan.

16.15 Intervjustund med stats- ministern.

18.30 Tom Sawyers äventyr, film.

19.45 VM på skridsko, 10 000 m.

TV i morgon

9.30—9.55 Skol-TV: Välja ef- ter grundskolan. Studieori- entering för 9:an. Repris.

10.15—10.40 Skol-TV: Tanza- nia — ett u-land i Afrika. 6. Vi och u-land. Repris 15/2, kl 10.15, 15/2 kl 12.30, 22/2 kl 10.15 och 24/2 kl 10.15.

12.00—12.30 Skol-TV: Världs- religioner. 4. Protestantis- men. Repriser 14/2 kl 10.15, 21/2 kl 10.15 och 23/2 kl 9.30.

18.00—18.15 Trafikprogram — ur skol-TV-serien Utblick.

18.30 Sådan herre sådan hund. Kapitel 6, i vilket vi besva- rar frågor och startar dres- syrkurs för hundägare i he- la landet. Repris 25/2.

19.00 Nyheter.

19.10 Aktuellt.

19.25 Vädret.

19.30 Tekniskt magasin — Erik Bergsten.

20.00 Dansfantasi — ett pro- gram till några av melo- dierna från en av Benny Goodmans berömda Carnegie Hall-konserter.

20.30 Mannen som blev bju- den på sömmedel — TV- pjäs av S. Beckman.

21.20 Ateljébesök — vi träffar några av konstnärerna från utställningen i Multikonst.

21.50—22.00 Nyheter, vädret.

RADIO I DAG

P 1

10.00 Grammofonkonsert.

1. Rossini: Uvertyr till II signor Bruschino. Philharm. Orch. Dir. C. M. Giulini. 2. Chopin: Pianokonsert nr 2 f- moll op. 21. Solist: V. Asj- kenazij. Londons symfoniorke- Dir. D. Zinman. 3. Debussy: La mer (Havet). Boston's symfoniorke. Dir. P. Monte-ux.

11.00 Gudstjänst från Ema- nuelskyrkan i Linköping. (Metodistkyrkan.) Predikan av past. F. Johansson. Ps. 25; 391:3; 70; 11; 594; 666:3. Sv. Ps. 34:1; 519; 94; 142:1; 4; —; 511:6.

Kören sjunger: Jag tackar dig min högste Gud (Stad- den); O Jesu Krist till dig förvisst (sats Sörenson); Gud låter sina trogna här (sats. Soenke. Sjunges som växel- sång kör-församling); Tätt intill korset (Crüger). Post- ludium: Vaka, själ och bed (Olsson). Org. Gunnar Löf- holm. Körd. P.-A. Sjöberg.

12.10 Naturen och vi. (Gbg)

12.30 Nyheter, vädret. Vad betyder våra ortnamn? H. Lindberg och T. Carlsson.

Repris fredag kl 12 i P3.

12.58 Tidssignal.

13.00 På villoväg — pjäs av J. Rys. Översatt. T. Ander- berg. Regi: L. Engström.

Klatil, krogvärd — Ake Fri- dell; Marta, hans hustru — Sif Ruud; Sojka, tjänsteman — Jan Malmström. Repris 16/2 kl 19.30.

14.10 Om Strindbergshuset — Thomas Paulsson.

14.30 Här är Stavanger! Ut- ländskt magasin av Erik Go- land.

15.00 Nyheter.

15.05 Veckans pausfågel — pärlugglan.

15.10—16.00 Musikradion: 15.10 Upprakt och löpsedel. 15.25 Beethoven: Symfoni nr 8 F-dur op. 93. Radioork. Dir. J. Krenz.

16.00 Rena rama utopin — Sven Fagerberg får en fram- tidsvision. Repris.

16.15 Den moderna romanen: Jag har en känsla av att bät- ten styr mot öns — Lars Lind läser ur Febern av J. M. G. Le Clézio. Översatt. C. G. Bjurström.

16.45 Sportnytt.

17.00 Nyheter, sörappport.

17.10 Kristus i studentvärlden — Gertrud Brundin. (Gbg)

18.00 Berättardags: Robinson Kruse. 14 — Rolf Bergström läser ur Defoes bok återbe- rättad av H. Wranér. (Norr- köping)

18.15 Löpsedeln.

18.20 Meddelanden.

18.25 Vädret.

18.30 Nyheter, dagens eko.

19.00 Gösta Berlings saga av Selma Lagerlöf — den gång- na veckans episoder. Drama- tiserad av O. Mattson. Regi: P. Edström. Musik: T. Lund- quist.

Berättarskan — Maj-Britt Nilsson; Elisabet Dohna — Bibi Andersson; Beerencreut — Ernst-Hugo Järegård;

Kristian Bergh — Ingvar Kjellson; Rusten — Sven- Eric Gamble; Eberhard —

Georg Funkquist; Gösta Ber- ling — Jan Malmström; Pros- ten i Bro — Gunnar Sjö- berg; Liljecrona—Carl Bill- quist; Örneclou — Hans Strååt; Fuchs — Gösta Prä- zeli; Sintram — Toivo Pawlo; En torpare — Karl Erik Flens; Kevenhüller — Jan-Olof Strandberg; Kristo- fer — Georg Arlin; Mäns Hök — Bengt Eklund; Kap- ten Lennart — Håkan Ser- ner; Kaptenkan på Helge- säter — Brita Billsten; Pi- gan — Mona Dan-Bergman; m fl.

20.10 Önskedikten — Anita Björk, Jan-Olof Strandberg och Max von Sydow läser. Repris torsdag kl 14.30.

20.30 Sportnytt.

20.45 Fakta, data, narkotika — prof. G. Bendz om några va- liga länder. (Malmö)

21.00 Under halvmånen: Kam- pen om den politiska mak- ten — vilken roll spelar mi- litären i arabvärlden i dag? Hur är partierna uppbyggda

21.30 Helmer Lång käserar om galghumor. (Malmö) Re- pris fredag kl 13.10.

21.50 Vädret.

22.00 Nyheter.

22.10 Andakt.

22.15—23.00 Hör oss Svea: 22.15 Sverige åt svenskarna — doc. S. Hadenius och T. Paulsson om sekelskiftspa- triotismen i politik och konst. Repris.

22.45 Lilltyskland i Norden — prof. S. U. Palme om hö- gere extremism och nationa- lism i 30-talets Sverige. Re- pris.

22.55 Sveriges ätt svenskar — doc. S. Hadenius och T. Paulsson om sekelskiftspa- triotismen i politik och konst. Repris.

23.00 Svenska för finsktalan- de. Repris.

18.15 Löpsedeln.

18.20 Oss finnar emellan.

18.30 Spanska nybörjarkursen Repris torsdag kl 18.30 i P2.

19.00 Svenska på nytt — för vuxna. 33. Att nå saklighet genom fullständighet. Repris måndag kl 14.30 i P2.

19.30—23.00 Musikradion — värd Lennart Swahn.

19.30 Musikvecka med Jo- hann Strauss d.y.

Den melankoliske valskung- en — Bo Teddy Ladberg käserar.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Hovkapellet och Operakören. Dir. S. Varviso.

Filip II — Kim Borg; Don Carlos — Ragnar Ulfung; Rodrigo — Ingvar Wixell; Storinkvisitören — Arne Ty- ren; Munken — Bengt Rund- gren; Elisabeth — Aase Nordmo-Lövberg; Eboli — Barbro Ericson; Tebaldo — Gust Margit Jonsson; Gre- vinnan — Inga Raft; Di Ler- ma — Carl-Axel Hallgren; Rosten — Margareta Hallin; Hårolden — Gunnar Lund- berg.

20.00—23.00 Don Carlos — opera i 4 akter av Verdi. Text: J. Méry och C. du Locle. Översatt. B. Carl- berg. Regi: G. Gentile.

Från en föreställning på Operan 1966.

P 3

11.00 Svensktoppen — Ulf Elf- ving. Även kl. 20.